ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

59

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ
(ἡ Παιδόπολις)
ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»
Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1952
ΕΤΟΣ Γ'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 59 (11)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:
Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν, Ἑταιρειῶν, Δήμων Δρ. 100.000
Κοινότητες καὶ Σχολεῖα . . . . » 50.000
Παιδιὰ Παιδοπόλεων καὶ συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ. τὸ χρόνο. Ἄπορα παιδιά: Ἕνα χρόνο 15.000. Ἑξάμηνη 10.000. Τὰ εὔπορα. Ἕνα χρόνο: 25.000. Ἑξάμηνη 15.000.
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

Ὁ Κων. Δεδόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: 1) Πότε γεννήθηκε καὶ πότε πέθανε ὁ Κωστῆς Παλαμᾶς; 2) Πόσα χρόνια πέρασαν ἀπὸ τότε ποὺ κτίστηκε ὁ Παρθενών.

Ἀπάντηση: 1) Θὰ ἤθελα σὲ ὅτι ἀφορᾶ τὸν Παλαμᾶ νὰ μὴν ἀπαντήσω ξερὰ πὼς ὁ μεγάλος Ἕλληνας ποιητὴς γεννήθηκε στὶς 13 Ἰανουαρίου 1859 στὴν Πάτρα· πὼς ὁ πατέρας του ἦτο ὁ Μιχαὴλ Παλαμᾶς — τῆς ἱστορικῆς οἰκογενείας τοῦ Μεσολογγιοῦ—καὶ πὼς ἡ μητέρα του Πηνελόπη, ἀνῆκε στὴν ἱστορικὴ οἰκογένεια τῆς Ἰθάκης τοὺς Πεταλάδες· οὔτε φυσικὰ νὰ ἀρκεσθῶ νὰ σᾶς πῶ πὼς πέθανε στὴν Ἀθήνα, στὸ σπίτι του τῆς ὁδοῦ Περιάνδρου 5 στὶς 3.20 π. μ. τοῦ Σαββάτου 27 Φεβρουαρίου 1943, λίγες ἡμέρες ἀπὸ τὸ θάνατο τῆς γυναίκας του, ποὺ πέθανε στὶς 9 Φεβρουαρίου 1943.

Θὰ ἤθελα νὰ σᾶς πῶ μερικὰ περίεργα ἀπὸ τὴ ζωή του· ὁ Παλαμᾶς στὴν Πάτρα γεννήθηκε στὸ ἴδιο σπίτι ποὺ γεννήθηκε καὶ ἡ μεγάλη Ἰταλίδα συγγραφεὺς Ματθίλδη Σεράο. Σὲ ἡλικία 7 χρόνων ὁ Κωστῆς, ὀρφανὸς πιὰ ἀπὸ πατέρα καὶ μητέρα πέρασε στὴν κηδεμονία τοῦ θείου του (ἀδελφοῦ τοῦ πατέρα του) κι' ἐγκαταστάθηκε στὸ Μεσολόγγι. Ἐκεῖ κοντὰ στὴ λιμνοθάλασσα, ποὺ ὁ ἴδιος τὴν τραγούδησε, πέρασε τὰ πρῶτα παιδικά του χρόνια. Ἐκεῖ ἔδειξε πρώϊμα τὸ μεγάλο ταλέντο Του.

Γιὰ πρώτη φορὰ δημοσιεύτηκε τὸ ὄνομά του στὴν «Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη» περιοδικὸ ποὺ ἔβγαλε ὁ Ματαράγκας. «Τὴν λύσιν τοῦ ἀνωτέρω αἰνίγματος — ἔγραφε τὸ περιοδικὸν σὲ κάποιο φύλλο τοῦ 1871 ἔπεμψεν ἡμῖν ὁ κ. Κ. Παλαμᾶς». Ἦταν μεγάλη ἡ συγκίνησή του ὅταν εἶδε δημοσιευμένο τὸ ὄνομά του στὶς στῆλες τῆς «Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης». «Ἔσκυψα, λέει ὁ ἴδιος στὸ βιβλίο του «τὰ χρόνια μου καὶ τὰ χαρτιά μου», στὰ γράμματα τοῦ περιοδικοῦ μὲ ἀπερίγραπτα χτυποκάρδια. Δὲν τὸ πίστευα. Τὰ γράμματα τυπωμένα, ἀπαρασάλευτα, παρ' ὅλη τους τὴ σιωπή, μεγαλοφωνοῦσαν τοῦ κόσμου: «Κωνσταντῖνος Παλαμᾶς». Ἤμουν ἐγώ».

Τὸ πρῶτο του ποίημα ὁ Παλαμᾶς τὸ ἔγραψε στὰ 1868 σὲ ἡλικία 9 μόλις χρονῶν. Τὸ ποίημα αὐτὸ ἀρχίζει ἔτσι:

Σὲ ἀγαπῶ, ἐφώνησα,
κι' ἐσὺ μ' ἀστράπτον βλέμμα
«Μὴ — μ' ἀποκρίθης, μὴ θνητὲ
τολμήσης νὰ μιάνης
διὰ τῆς παρουσίας σου
τὰς ὥρας τὰς ὡραίας
ποὺ ἔζησα στὸν Κόσμον!

Ὁ ἴδιος ὁ Παλαμᾶς γράφει γιὰ τὸ ποίημα αὐτὸ ἔπειτα ἀπὸ πολλὰ χρόνια:

«Τὸ ποίημα μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι μόνον γιὰ γέλια. Μέσα στὴν ἀδεξιοσύνη του, δὲν ἔχει οὔτε τὴν παιδικὴ ἀφέλεια, ποὺ θὰ περίμενε κανεὶς ἀπὸ παιδὶ ἐννιὰ χρονῶν».

Καὶ πάρα κάτω:

«Μὰ τὸ πρῶτο μου ποίημα, ὅ,τι κι' ἂν εἶναι, τἀγάπησα καὶ τὸ χάρηκα καὶ γιὰ πολὺν καιρὸ περήφανος ἔστεκα γιὰ κεῖνο».

Τὸν Ἰούλιο τοῦ 1878 — στὸ μεταξὺ ἔγραφε ποιήματα — ὁ Κωστῆς Παλαμᾶς τυπώνει τὴν πρώτη ποιητικὴ συλλογή του ποὺ ἔφερνε τὸν τίτλο «Κ. Μ. Παλαμᾶ Μισολόγγι. Ποίημα. Ἐκδίδεται δαπάνῃ Ἀρτέμη Γουργουρίνη. Μεσολόγγιον Τυπογραφεῖον ἡ «Δυτικὴ Ἑλλάς» Ἀρτέμη Γουργουρίνη 1878». Στὴ σελίδα 2 τοῦ βιβλίου ὑπάρχει ὑποσημείωση «Ἀπηγγέλθη τὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων (9 Ἀπριλίου 1878) ἀπὸ τὸν τάφον τῶν Ἡρώων, κατὰ πρόσκλησιν τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς Μεσολογγίου τελούσης τὸ εἰωθὸς μνημόσυνον ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἐξόδου».

Στὴ σελίδα 4 τοῦ ἐξωφύλλου γράφει: «Ὑπὸ τὸν τίτλον «Πνοαὶ» ἐκδίδω προσεχῶς σειρὰν λυρικῶν στίχων. Ἕκαστον σῶμα ἐκ πέντε περίπου τυπογραφικῶν φύλλων συγκειμένων τιμᾶται φράγκα δέκα. Μεσολόγγιον 29 Ἰουλίου 1878 Κ. Μ. Παλαμᾶς».

Δὲν εἶναι περιττὸ νὰ σᾶς πῶ πὼς ἡ συλλογὴ αὐτὴ αἱ «Πνοαὶ» δὲν βγῆκε ποτέ.

Καὶ ἕνα ἀνέκδοτο: Ὅταν διωρίστηκε ὡς Γενικὸς Γραμματέας τοῦ Πανεπιστημίου ὁ Παλαμᾶς, ὁ τότε πρύτανις τοῦ εἶπε.

—Ἐλπίζω ὅτι τώρα ποὺ ἔχετε μιὰ καλὴ θέση θὰ παύσετε νὰ γράφετε ποιήματα.

Εὐτυχῶς ποὺ οἱ ἐλπίδες τοῦ κ. πρυτάνεως δὲν πραγματοποιήθηκαν.

Καὶ θὰ τελειώσω μὲ μιὰ διαπίστωση: Οἱ Κομμουνισταί, παρερμηνεύοντας ἐπίτηδες μερικοὺς στίχους τοῦ Παλαμᾶ θέλησαν νὰ τὸν παρουσιάσουν καὶ ὡς... κομμουνίζοντα κλπ. κλπ.

«Τὸ Μεσολόγγι» τὸ ποίημά του ποὺ εἶδε στὸ πρῶτο βιβλίο τοῦ Παλαμᾶ τὸ φῶς δείχνει ἀμέσως τὸ ἐθνικὸ πνεῦμα ποὺ πλημμύριζε τὴν ψυχὴ τοῦ Παλαμᾶ. Ἡ «Μεγάλη Ἰδέα» τῆς Ἑλλάδος τὸν συγκινεῖ βαθειά. «Ἡ Μεγάλη Ἰδέα γράφει ὁ ἴδιος, τὸ παινεύομαι. Ἀπὸ τὰ πρῶτα χρόνια μου μαζὶ μὲ τὴν πρώτη μου ἀγάπη, τὸ πρῶτο ἐκστατικὸ ξάφνιασμα μοῦ φύσηξε. Στὸ σπίτι μέσα τὴν ἄκουσα νὰ ψιθυρίζεται γύρω μου, σὰν ἕνα τρανὸ μυστικό, σὰ «Μέλλουσας Ἀνάστασης» καρτέρημα. Καὶ τὴν πίστεψα μ' εὐλάβεια θρησκευτική».

Ἀπὸ τότε ὁ Παλαμᾶς ἔμεινε σταθερὰ ὀπαδὸς τῆς Ἐθνικῆς Ἰδέας.

2) Ὁ Παρθενὼν εἶναι ὁ σημαντικώτερος ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς πολιάδος ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν. Ὁ ναὸς αὐτὸς κατασκευάσθηκε ἀπὸ μάρμαρο τῆς Πεντέλης. Ἄρχισε στὰ 477 καὶ τελείωσε στὰ 438 π. Χ. Στὸ σημεῖο ποὺ κτίστηκε ὁ Παρθενὼν ὑπῆρχε παλαιότερος ναός. Ὁ Παρθενὼν κατασκευάσθηκε μὲ τὴν ἐπιμέλεια τοῦ Περικλῆ καὶ μὲ τὴν τεχνικὴ διεύθυνση τοῦ Φειδία ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα. Ὁ Φειδίας κατὰ πᾶσαν πιθανότητα μαζὶ μὲ τὸν Ἰκτῖνο ἔφτιασαν τὰ σχέδια τοῦ ναοῦ, κι ἐπάνω σ' αὐτὸ ἔκαμε τὶς καλλιτεχνικὲς καὶ οἰκοδομικὲς κλπ. ἐργασίες ὁ Καλλικράτης.

Καὶ γιὰ νὰ δώσω ἀπάντηση στὸ ἐρώτημά σου πέρασαν 2390 χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ κτίστηκε ὁ Παρθενών.

Η ΑΝΟΙΞΗ ΦΘΑΝΕΙ

Ἡ ἄνοιξις φθάνει!... ἡ φύσις καὶ πάλι
γιορτάζει· κι' ἐμεῖς μαζί της ἐμπρός.
Πράσινο φόρεμα ὡραῖο θὰ βάλη
χειμῶνας ἐπέρασε, εἶναι καιρός.
Ἂς τρέξωμε ὅλοι καὶ ἂς μὴν ἀργοῦμε
ὡσὰν πεταλοῦδες, στὰ κρύα νερά
ἐμπρός!... ἂς πᾶμε στοὺς κάμπους νὰ (βροῦμε
δροσιὰ καὶ ἀέρα, παιγνίδι, χαρά.

Τὴν ἄνοιξι πρέπει παιδιὰ ν' ἀγαπᾶμε
γιατ' ἄνοιξι ἔχουμε τώρα κι' ἐμεῖς
στὰ χρόνια, στὶς σκέψεις καὶ σὰν περπατᾶμε
ἄνοιξι ἔχουμε στὰ πόδια θαρρεῖς.
Ἡ ἄνοιξις φτάνει... παιδάκια χαρεῖτε
κι' ἐσεῖς γεροντάκια μὲ τ' ἄσπρα μαλλιά
λίγο μιὰν ἄνοιξι κι' ἐσεῖς θυμηθεῖτε
γιατ' ἔχετ' ἀσπρίσει ὡσὰν μυγδαλιά.

ΜΗΝΑΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΕΞΟΧΙΚΟ
Σκίτσο Θεοφάνη Ζιρίντση (Ἔδεσσα)

Ἕνας χαιρετισμὸς στὰ παιδιὰ τῆς Βόρειας Ἑλλάδας

Μικροί μου φίλοι,

Ἦρθα κι' ἐγὼ στὸ Χέρσο γιὰ νὰ σᾶς καμαρώσω. Ἄφησα τὶς δουλειές μου στὴν Ἀθήνα — κι' ἔχω πολλὲς — καὶ ἦρθα γιὰ νὰ θαυμάσω τὰς προόδους σας. Ἔπειτα ἀπὸ ἕνα κουραστικὸ ταξίδι — 16 ὁλόκληρες ὧρες τραῖνο καὶ αὐτοκίνητο,— βρέθηκα στὸ ὄμορφο χωριὸ τοῦ Κιλκίς, τὸ Χέρσο, καὶ στάθηκα γιὰ λίγες ὧρες κοντά σας. Κι' ἔνοιωσα βαθειὰ ἱκανοποίηση.

Ἔχετε, πραγματικά, σημειώσει καταπληκτικὲς προόδους! Καὶ πρέπει νὰ εἴσαστε γι' αὐτὸ περήφανοι, καὶ μαζί σας, περήφανοι καὶ ὅλοι ἐκεῖνοι ποὺ σᾶς ἔδωσαν τὰ μέσα γιὰ νὰ σημειώσετε τὴν τεράστια ἐξέλιξη σας.

Ἐπισκέφθηκα, ἀγαπητά μου παιδιά, τὴν ἔκθεση σας στὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» τοῦ Χέρσου, καὶ πολλὲς φορὲς διερωτήθηκα ἂν πραγματικὰ ὅλα αὐτὰ εἶναι ἔργα τῶν χεριῶν σας. Ἀλλὰ γιατὶ νὰ μὴν εἶναι; Τρία - τέσσαρα χρόνια ποὺ εἴσαστε στὰ χέρια τοῦ «Ἐράνου», κάτω ἀπὸ τὴν στοργικὴ φροντίδα τῆς Βασίλισσας μας, πόσα δὲν ἔχετε διδαχθῆ, ἢ καλλίτερα πόσες εὐκαιρίες δὲν σᾶς δόθηκαν γιὰ νὰ ἀναπτύξετε τὶς καλλιτεχνικές σας κλίσεις!....

Θαύμασα τῶν κοριτσιῶν τὰ ἔργα. Τὰ ὄμορφα κεντήματα τους — ἀληθινὰ καλλιτεχνήματα — ἀλλὰ καὶ κεῖνες τὶς ἐνδυμασίες ποὺ τὶς ἔχετε φτιάσει, μέσα στὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» μὲ γοῦστο ποὺ τόσο ἐκτιμήσαμε ἐμεῖς ποὺ σᾶς ἀγαπᾶμε ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι, οἱ ξένοι, ποὺ ἦρθαν κι' αὐτοὶ στὸ Χέρσο γιὰ νὰ πάρουν μιὰ ἰδέα ἀπὸ τὰς προόδρους ποὺ σημειώνετε.

Καὶ σεῖς, ἀγαπητά μου παιδιά, ἔχετε φτιάσει καλλιτεχνήματα: Πήρατε τὸ ξύλο καὶ τοῦ δώσατε μὲ τὰ ἐργαλεῖα τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» τοῦ χωριοῦ σας χίλιες δυὸ μορφές. Κι' ἀφήσατε νὰ ἐκδηλωθῆ ὅλη ἡ καλλιτεχνικὴ φλόγα ποὺ κρύβετε μέσα στὴν ψυχή σας, μέσα στὸ εἶναι σας. Εἶδα καὶ θαύμασα τὰ ἔργα σας. Καὶ αἰσθάνομαι τὴν ὑποχρέωση νὰ ἀπευθύνω πρὸς ὅλα τὰ παιδιὰ καὶ ἐκεῖνα τῶν ὁποίων τὰ ἔργα ἔφτασαν στὴν ἔκθεση, ἀλλὰ καὶ σ' ἐκεῖνα, ποὺ τὰ ἔργα δὲν ἦλθαν — πῶς νὰ ἐκτεθοῦν ὅλα τὰ ἔργα ποὺ καθὼς μαθαίνω φτιάνετε μὲ τόσο ζῆλο καὶ φροντίδα;— τὰ θερμά μου συγχαρητήρια. Ἐξακολουθῆστε νὰ φοιτᾶτε στὰ ἐργαστήρια τοῦ «Σπιτιοῦ σας». Καὶ πολλοὶ ἀπὸ σᾶς μπορεῖ νὰ βγῆτε ἀπὸ κεῖ μέσα σωστοὶ καλλιτέχνες στὴν τέχνη σας. Νὰ εἴσαστε καύχημα γιὰ τὴν οἰκογένεια σας, δόξα γιὰ τὸ χωριό σας, καὶ μιὰ ἱκανοποίηση γιὰ τὴ Μεγάλη μας Βασίλισσα, ποὺ ἀφιέρωσε γιὰ σᾶς καὶ γιὰ τὴν προκοπή σας ὅλο τὸ ἐνδιαφέρον κι' ὅλη τὴν ἀγάπη καὶ τὴ στοργή της...

Μὰ σᾶς θαύμασα καὶ στὸ στίβο. Σᾶς εἶδα μὲ τὰ σφιχτοδεμένα κορμιά σας νὰ παρελαύνετε μπροστὰ ἀπὸ τὸ λαοφιλῆ καὶ μεγάλο μας Βασιλιᾶ καὶ τὴν κοσμαγάπητη Βασίλισσα, ποὺ τὴν λατρεύουν ὅλοι μικροὶ καὶ μεγάλοι στὴν Πατρίδα μας καὶ ἐκτιμοῦν καὶ θαυμάζουν τὸ ἔργο της σ' ὅλον τὸν κόσμο! Καὶ σᾶς καμάρωσα συγκινημένος. Σᾶς εἶδα στὰ λίγα ἀγωνίσματα σας καὶ ἡ καρδιά μου σκίρτησε ἀπὸ ἀγαλλίαση. Μὰ πιὸ πολὺ στάθηκα καὶ σημείωσα τὸν ἀθλητικὸ ὅρκο σας.

Ὁ ὅρκος σας αὐτὸς ἔδειξε πραγματικὰ πὼς ἔχετε μπῆ μέσα στὸ ἀθλητικὸ πνεῦμα, ποὺ γεννήθηκε στὴν Ἑλλάδα μας καὶ ξαπλώθηκε σ' ὅλη τὴ γῆ, κτῆμα πιὰ κάθε πολιτισμένου ἀνθρώπου!

Δυστυχῶς τὰ τελευταῖα χρόνια, τὸ «ἀθλητικὸ πνεῦμα»— τὸ ν' ἀγωνισθῆ, δηλαδή, κανεὶς μὲ τίμια μέσα γιὰ νὰ κατακτήση τὴ νίκη, θεωρώντας τὸν ἀντίπαλο του ὄχι σὰν ἐχθρό, ἀλλὰ σὰν ἕνα σύντροφο στὴν εὐγενικὴ ἅμιλλα τοῦ ἀγῶνα, καὶ ὕστερα, κι' ὁ νικητὴς κι' ὁ νικημένος νὰ δώσουν ἀδελφικὰ τὸ χέρι κι' ὁ ἡττημένος νὰ ἀναγνωρίση τὴν ἧττα του κι' ὁ νικητὴς νὰ μὴ περιφρονήση τὸν ἡττημένο — ἄρχισε δυστυχῶς νὰ ξεφτάη στὸν τόπο μας. Καὶ πῆρε τὸν πιὸ κακὸ δρόμο, ἰδιαίτερα στὸ ποδόσφαιρο!... Μὰ σεῖς, τὰ παιδιὰ στὴ Βόρεια Ἑλλάδα μας, μοῦ φανήκατε ἀμόλυντα ἀπὸ τὴν ἀρρώστεια αὐτὴ ποὺ προσβάλλει τοὺς νέους μας. Καὶ δείξατε πὼς τὸ ἀθλητικὸ πνεῦμα πρυτανεύει μέσα στὸ μυαλό σας καὶ στὶς ψυχές σας.

Εἴσαστε πραγματικὰ ἁγνὰ Ἑλληνόπουλα μὲ καθαρὸ τὸ μυαλό σας κι' εὐγενικὴ τὴν ἑλληνικὴ ψυχή. Εἴσαστε τὸ καμάρι τῆς Ἑλλάδας μας. Καμάρι καὶ προσδοκία. Μιὰ προσδοκία ἑνὸς εὐτυχισμένου μέλλοντος. Μᾶς δίνετε τὶς πιὸ ἱκανοποιητικὲς ὑποσχέσεις γιὰ μιὰ καλλίτερη αὔριο.

Θαύμασα τὰ ἔργα τῶν χεριῶν σας καὶ στάθηκα περήφανος γιὰ τὸ ἀθλητικό σας παράστημα.

Μπράβο σας. Δείξατε καὶ σεῖς ἄλλη μιὰ φορὰ πὼς ἀνήκετε στὴ ζωντανὴ καὶ δημιουργικὴ αὐτὴ ράτσα, τὴν ἑλληνική, ποὺ δὲν ἔχει χάσει ἀπὸ τὰ πολὺ παλιὰ χρόνια τίποτα ἀπὸ τὴ ζωτικότητα της μὰ καὶ καμμιὰ ἀπὸ τὶς τόσες ἱκανότητες της. Εἴσαστε σεῖς μιὰ γενιὰ ποὺ ἦρθε στὸν κόσμο, κάτω ἀπὸ τὸ γαλανὸ οὐρανὸ τῆς Ἑλλάδας μας, τὰ πιὸ δύσκολα τὰ πιὸ κρίσιμα ἑλληνικὰ χρόνια. Ἀρχίσατε οἱ περισσότεροι ἀπὸ σᾶς νὰ καταλαβαίνετε τὴ ζωὴ μὲ τὸν ἔνδοξο πόλεμο κατὰ τῆς Ἰταλίας... Στὰ χωριὰ τὰ δικά σας πρωτοπάτησαν στὴν ἀρχὴ οἱ ἐπιδρομεῖς. Μὰ γιὰ λίγες μόνον μέρες. Σὲ μερικὰ μάλιστα χωριὰ δὲν πρόφτασαν οὔτε νὰ φτάσουν, γιατὶ οἱ γενναῖοι πολεμισταί μας, γενναῖοι σὰν τοὺς προγόνους τους — καὶ οἱ Ἕλληνες τὸ καυχόμαστε πὼς εἴμαστε οἱ πιὸ γενναῖοι ἀπὸ τοὺς γενναίους καὶ τὸ ἀποδείξαμε πὼς εἴμαστε — στάθηκαν μπροστὰ στοὺς κατακτητὲς τεῖχος ἀδιαπέραστο καὶ τοὺς πολέμησαν καὶ τοὺς ἔδιωξαν. Ὕστερα ἦρθε ὁ ἄλλος ἐπιδρομέας καὶ ἰσχυρὸς σύμμαχος τοῦ πρώτου. Καὶ ἡ μικρὴ Ἑλλάδα ὑπέκυψε στοὺς δύο ἰσχυροὺς ἐχθρούς! Καὶ

(Ἡ συνέχεια στὴν πίσω σελίδα)

Ἡ Βασίλισσα στὸ χωριὸ Ὀρεινὴ ἀνάμεσα στὰ παιδιὰ τῆς Βόρειας Ἑλλάδας μας.

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν ἔμπροσθεν σελίδα)

κατακτήθηκε. Κατακτήθηκαν τὰ χώματα της, κατακτήθηκαν τὰ χωριὰ καὶ οἱ πολιτεῖες της, μὰ ἡ ψυχὴ ἡ ἑλληνικὴ ἔμεινε ἀδούλωτη. Περάσαμε σὰν φυλὴ ἀπὸ τὰ πιὸ τραγικὰ χρόνια τῆς ἐθνικῆς μας ζωῆς.

Καὶ σεῖς, τὰ παιδιὰ τῆς Βόρειας Ἑλλάδας μας, δεχθήκατε καὶ τρίτο ἐχθρό. Ὁ πιὸ ὕπουλος, ὁ πιὸ μοχθηρός, ὁ πιὸ ἄτιμος ἐχθρὸς τοῦ ἑλληνισμοῦ, ὁ προαιώνιος ἐχθρός μας, ὁ Βούλγαρος, ποὺ ἀντὶ νὰ θαυμάζῃ μισῇ τὴν μικρὴ ἔνδοξη χώρα μας, ἀκολούθησε τὸν δεύτερο κατακτητὴ κι' ἦρθε κι' αὐτὸς σὰν κατακτητὴς γιὰ νὰ σᾶς βασανίσῃ καὶ νὰ σᾶς ἐξουθενώσῃ!

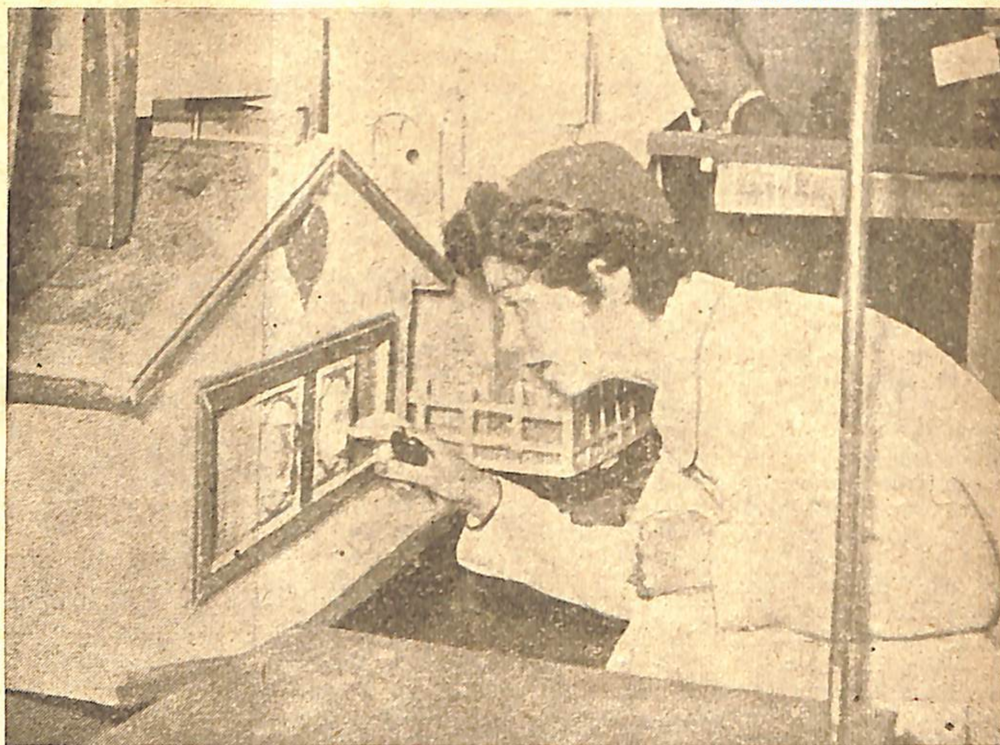
Καὶ ὕστερα ἦρθε ὁ ἄλλος ἀδυσώπητος ἐχθρός. Ὡπλισμένος ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους, ὁ συμμορίτης, ἦρθε νὰ καταστρέψῃ στὰ χωριά σας ὅσα οἱ ἐχθροὶ τῆς Ἑλλάδας ποὺ προηγήθηκαν δὲν πρόφτασαν νὰ χαλάσουν. Ἦρθε νὰ σφάξῃ ὅσους πατριῶτες Ἕλληνες δὲν εἶχαν προκάμῃ νὰ σφάξουν οἱ ξένοι καταχτητές!

Ἔτσι ἐσεῖς βρεθήκατε χωρὶς σχολεῖα, χωρὶς δασκάλους καὶ περάσατε τὰ πρῶτα χρόνια τῆς ζωῆς σας στερημένοι κι' αὐτὸ τὸ ψωμί σας καὶ μὲ τὸν τρόμο στὴν ψυχή σας. Ἦταν μιὰ μπόρα ποὺ πέρασε! Τώρα σᾶς χαμογελάει ἕνας ἀνέφελος οὐρανός. Καὶ κάτω ἀπὸ τὸ γαλανὸ οὐρανό μας μεγαλουργεῖτε παιδιὰ τῆς Βόρειας Ἑλλάδας μας. Εἴσαστε γνήσια Ἑλληνόπουλα καὶ φέρεσθε σὰν Ἕλληνες. Ἄλλη μιὰ φορά: Μπράβο σας!

Τραβᾶτε μπροστὰ μὲ τὸ κεφάλι ψηλὰ ἀποφασιστικοὶ καὶ περήφανοι!

Ἐμπρός. Τὸ μέλλον εἶναι δικό σας.

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

Στὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» Χειμάρρου Σερρῶν ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα ἐπιθεωρεῖ μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον περιστερεῶνα ποὺ κατασκεύασαν τὰ παιδιὰ διὰ τὴν Α. Β. Υ. τὸν Διάδοχον.

ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΙΚΗ

Ἐξηγήσαμε στὸ προηγούμενο πῶς φτιάνομε τὸ βιβλιοδετικὸ τελλάρο, καὶ πῶς ἀφοῦ διαλύσωμε τὸ βιβλίο σὲ φυλλάδια, ἀρχίζομε νὰ τὸ ράβωμε, προσέχοντας νὰ περνάῃ ἡ βελόνα δίπλα καὶ κοντὰ στὴν κορδέλλα χωρὶς νὰ τὴν τρυπᾷ.

Ἔτσι τὰ φυλλάδια θὰ μποροῦν νὰ κινοῦνται δεξιὰ κι' ἀριστερὰ γλυστρώντας πάνω στὶς κορδέλλες, ἐνῷ ἂν ραβόταν καὶ ἡ κορδέλλα μαζί, δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ μετακινηθοῦν.

Παίρνομε τώρα τὸ δεύτερο φυλλάδιο, βρίσκομε τὴ μέσῃ του, τὸ τοποθετοῦμε πάνω στὸ πρῶτο ἔτσι ποὺ νὰ ἐφαρμόσουν καλὰ οἱ πλευρές τους στὸ ἐπάνω μέρος, καὶ τὸ ράβομε κι' αὐτό, ἀκολουθῶντας ὅμως τώρα τὸν ἀντίθετο δρόμο.

Τὸν ἀντίθετο δρόμο ποὺ ράψαμε δηλαδὴ τὸ πρῶτο φυλλάδιο. Ὅμως θὰ τὸ ράψωμε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, κάνοντας τὶς ἴδιες βελονιές. Θ' ἀρχίσωμε δηλαδὴ τώρα ἀπὸ τ' ἀριστερά του, καὶ θὰ τελειώσωμε στὰ δεξιά, καὶ ἀκριβῶς πάνω ἀπὸ τὴν βελονιὰ ποὺ ἀρχίσαμε.

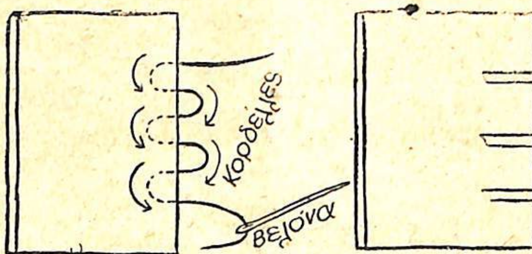
Τώρα, μ' ἕναν κόμπο, στερεώνομε τὰ δυὸ φυλλάδια στὴν ἄκρη πρὸς τὰ δεξιά. Δηλαδὴ δένομε τὴν ἄκρη τοῦ σπάγγου ποὺ ἀφήσαμε μὲ τὸ σπάγγο τῆς βελόνας ἀφοῦ τεντώσωμε (τραβήξωμε) καλὰ καὶ τοὺς δυὸ σπάγγους: τῆς ἄκρης, καὶ τῆς βελόνας.

Τώρα παίρνομε τὸ τρίτο φυλλάδιο, καὶ τὸ ράβομε ἀκριβῶς ὅπως καὶ τὸ πρῶτο. Ἔπειτα τὸ ἑνώνομε μὲ τὴν τελευταία βελονιὰ πρὸς τ' ἀριστερὰ τοῦ δεύτερου φυλλαδίου, περνώντας τὴ βελόνα μας ἀπ' ἔξω καὶ μεταξὺ τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δεύτερου φυλλαδίου, καὶ δεξιὰ τῆς βελονιᾶς ποὺ τὰ συγκρατεῖ στὴν ἄκρη καὶ βγάζοντάς την ἀριστερά.

Ἔτσι δένεται τὸ τρίτο φυλλάδιο στὴν ἀριστερή του ἄκρη μὲ τὸ δεύτερο φυλλάδιο.

Ὕστερα, ράβομε τὸ τέταρτο φυλλάδιο ἀκριβῶς ὅπως τὸ δεύτερο καὶ τὸ συνδέομε δεξιὰ μὲ τὸ τρίτο, ὅπως ἑνώσαμε τὸ τρίτο μὲ τὸ δεύτερο στὴν ἀριστερή τους ἄκρη.

Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ἐξακολουθοῦμε τὸ

Σχ 1: Πῶς γίνεται τὸ ράψιμο μὲ τὶς κορδέλλες.
Σχ. 2: Πῶς κολλιοῦνται οἱ κορδέλλες.

ράψιμο ὥσπου νὰ τελειώσουν ὅλα τὰ φυλλάδια.

Ὅταν ραφτῇ καὶ τὸ τελευταῖο φυλλάδιο, τὸ ἑνώνομε μὲ τὸ προτελευταῖο στὴν ἄκρη ποὺ θάβγῃ ἡ βελόνα μ' ἕνα κόμπο (ἀφοῦ περάσῃ ἡ βελόνα πάλι μεταξὺ τοῦ δεύτερου φυλλαδίου καὶ τοῦ τρίτου ἀπὸ τὸ τέλος). Δηλ. ὁ κόμπος θὰ δεθῇ στὸν σπάγγο ποὺ συγκρατεῖ στὴν ἄκρη τὸ προτελευταῖο φυλλάδιο μὲ ἐκεῖνο ποὺ βρίσκεται ἀποκάτω.

Τώρα δὲν μᾶς μένει παρὰ νὰ λύσωμε τὶς κορδέλλες καὶ νὰ τὶς κόψωμε, ἀφίνοντας τις νὰ περισσεύουν κι' ἀπὸ τὰ δυὸ μέρη ὡς δυὸ δάχτυλα.

Βάζομε τώρα τὸ ἐσώφυλλο ὅπως καὶ πρίν, καὶ κολλοῦμε τὶς κορδέλλες μὲ ἀλευρόκολλα πάνω σ' αὐτὸ (Σχέδιο 2).

Περνοῦμε κτόπι μὲ ἕνα λεπτὸ στρῶμα ψαρόκολλας τὴ ράχη τοῦ βιβλίου γιὰ νὰ κολλήσουν τὰ φυλλάδια μεταξύ τους, ἀφοῦ τὰ χτυπήσωμε πάλι στὸ τραπέζι ἀπὸ τὴ ράχη κρατώντας τὸ βιβλίο ἀνάμεσα στὶς δυὸ παλάμες μας γιὰ νὰ ἔλθουν ὅλα τὰ φυλλάδια στὸ ἴδιο ἐπίπεδο. Τὸ ἴδιο κι' ἀπὸ πάνω.

Ἔπειτα θὰ τεντώσωμε καὶ θὰ στρώσωμε καλὰ τὶς κορδέλλες στὸ ἐσώφυλλο καὶ θὰ τὶς κολλήσωμε.

Ὅταν στεγνώσῃ ἡ ψαρόκολλα, κόβομε μὲ τὸ κοφτερὸ μαχαίρι μας τὸ βιβλίο πρῶτα ἀπὸ ἐμπρὸς προσέχοντας νὰ τραβήξωμε ἴσια γραμμή, παράλληλη μὲ τὴν γραμμὴ τῆς ράχης.

Ἐπίσης θὰ προσέξωμε νὰ περισσέψῃ ἀρκετὸ περιθώριο ἀπὸ τὰ γράμματα. Ἀφοῦ τελειώσωμε αὐτὸ τὸ κόψιμο, τότε μ' ἕνα σφυράκι χτυποῦμε τὴν ράχη τοῦ βιβλίου μας ἐλαφρὰ κι' ἀπὸ τὰ δυὸ μέρη πάνω στὸ τραπέζι μας, ἢ σὲ μιὰ μαρμάρινη πλάκα.

Μὲ τὸ χτύπημα, οἱ σπάγγοι ποὺ εἶναι ραμμένα τὰ φυλλάδια, θὰ ὑποχωρήσουν πρὸς τὰ ἔξω τῆς ράχης, κι ἔτσι θὰ σχηματισθῇ τὸ κύρτωμα ποὺ θέλομε.

Ἀφοῦ φτιάσωμε αὐτὸ τὸ κύρτωμα, σφίγγομε τὸ βιβλίο ἀνάμεσα σὲ δυὸ σανίδες καὶ τὸ βάζομε στὴν πρέσσα ἂν ἔχωμε, ἢ τὸ πιέζομε μὲ καμμιὰ πέτρα.

Τὸ ἀφήνομε λίγα λεπτὰ ἐκεῖ, καὶ κόβομε τὸ βιβλίο στὸ ἀπάνω μέρος καὶ στὸ κάτω γιὰ νὰ ἰσιώσῃ.

ὁ ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΗΣ

115 Πῆγε μὲ τὸν Ἡφαιστίωνα στὸ ἀκρωτήριο Σίγειο μετά, ὅπου ὁ θρύλος τοποθετοῦσε, σὲ δυὸ κωνικὰ ὑψώματα, τοὺς τύμβους τοῦ Ἀχιλλέα καὶ τοῦ Πατρόκλου.

Κι' ἐνῶ ὁ Ἀλέξανδρος ἔρριχνε τ' ἀνθισμένα κλαριὰ τῆς δόξας πάνω στὸν τάφο τοῦ Ἀχιλλέα, ὁ Ἡφαιστίων στεφάνωνε τοῦ Πατρόκλου τὸ μνῆμα.

Γύρισε ὕστερα κι' εἶδε τὸ φίλο του μελαγχολικό, πάνω ἀπὸ τὸν τύμβο.

— Τί σκέπτεσαι; ρώτησε ὁ Ἡφαιστίων τὸ βασιλέα.

— Μακαρίζω τὸν Ἀχιλλέα, ἀπάντησε ἐκεῖνος, ποὺ βρῆκε ἕναν Ὅμηρο νὰ ὑμνήση τὰ κατορθώματά του...

116 Ἐκεῖ ἦρθαν καὶ εἶπαν στὸν Ἀλέξανδρο πὼς ἡ Λάμψακος, μιὰ ἑλληνικὴ ἀποικία, ἔφερνε ἀντίσταση καὶ δὲν ἐννοοῦσε νὰ τὸν δεχθῆ μέσ' στὰ τείχη της. Προτιμοῦσε, λέει, τοὺς Πέρσες.

Ἔξαλλος ἀπὸ τὴν ὀργή του, πρόσταξε νὰ κινήση ἀμέσως ὁ στρατὸς καὶ νὰ καταστρέψη τὴν πόλη.

Καθὼς πλησίαζε εἶδε μιὰ πρεσβεία νὰ βγαίνη ἀπὸ τὴ Λάμψακο, μ' ἐπικεφαλῆς τὸν Ἀναξιμένη, ἕνα φιλόσοφο φίλο τοῦ πατέρα του.

Φοβήθηκε τότε μὴν ὑποχωρήση στὶς παρακλήσεις του κι' ἔκαμε ὅρκο.

—Ὁρκίζομαι, φώναξε, σ' ὅλους τοὺς θεοὺς τῶν Ἑλλήνων, νὰ κάμω τ' ἀντίθετο ἀπ' αὐτὸ ποὺ θὰ μοῦ ζητήση ὁ Ἀναξιμένης.

117 Μ' αὐτὸς ποὺ τὸν εἶχε διδάξει κάποτε ρητορικὴ κι' ἤξερε τὸν εὐερέθιστο χαρακτῆρα τοῦ νέου, ἴσως νὰ προμάντεψε κεῖνο τὸν ὅρκο. Γι' αὐτὸ καὶ τὸν ἔφερε μὲ τὰ λόγια του σ' ἕνα δύσκολο δίλημμα:

—Ἦρθα, τοῦ εἶπε, νὰ σὲ παρακαλέσω, βασιλιᾶ μου, νὰ ρίξης συνθέμελα κάθε σπίτι Λαμψακηνὸ καὶ νὰ πάρης σκλάβους γυναῖκες καὶ ἄντρες.

Γέλασε ὁ Ἀλέξανδρος γιὰ τὸ ἔξυπνο τέχνασμα κι' ἐπειδὴ ζητοῦσε ὁ ἴδιος αἰτία νὰ δείξη ἐπιείκεια καὶ φιλανθρωπία, συγχώρεσε τοὺς Λαμψακηνούς.

— Δὲ μπορῶ νὰ κάμω κι' ἀλλιῶς, ἀποκρίθηκε. Ὁρκίστηκα νὰ πράξω τ' ἀντίθετο ἀπ' αὐτὸ ποὺ θὰ μοῦ ζητήσης..

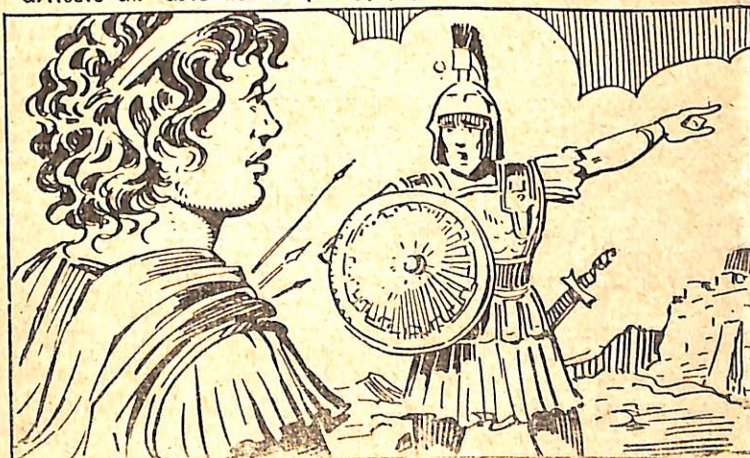

118 —Ἔλα τώρα, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος στὸν Ἀναξιμένη, πές μου τί μελετᾶ ὁ Δαρεῖος. Γιατί δὲ βλέπω μπροστά μου οὔτε ἕναν Πέρση; Τόσο φοβοῦνται ἢ ἐνεδρεύουν σὲ κάποια ἐπίκαιρη θέση;

— Οὔτε τὸ ἕνα οὔτε τὸ ἄλλο, γιὲ τοῦ Φιλίππου, εἶπε ὁ Λαμψακηνός. Ὁ Δαρεῖος σὰν ἔμαθε πὼς πάτησες στὴν Ἀσία, γέλασε ἀλαζονικὰ καὶ μήνυσε στοὺς σατράπες του:

«Πιάστε τὸν ἀναιδέστατο αὐτὸ νέο κι'ἀφοῦ τὸν μαστιγώσετε στείλετέ μου τον ζωντανό, στὰ Σοῦσα, νὰ κάμω τὴ γνωριμία του». Ἁπλούστατα λοιπὸν σὲ προσμένει

— Μὰ τότε ἂς πᾶμε μιὰ ὥρα πιὸ γρήγορα, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος.

119 Μὰ νὰ ἐπιτέλους ποὺ ἔφτασε ἡ πρώτη σοβαρὴ ἀγγελία, ἀπ' τοὺς προσκόπους ποὺ γύρισαν πίσω.

Οἱ περσικὲς δυνάμεις εἶχαν μαζευτῆ πίσω ἀπὸ τὸ Γρανικὸ ποταμὸ καὶ στ' ἀνατολικὰ ὑψώματα τῆς Ἴδης... Πάνω ἀπὸ ἑκατὸ τριάντα χιλιάδες στρατὸ εἶχαν μαζέψει οἱ σατράπες... γιὰ νὰ... συλλάβουν τὸν αὐθαδέστατο νεανία.

Ἀρχηγοὶ ἦταν ὁ Σπιθριδάτης, διοικητὴς τῆς Λυδίας, ὁ Ἀρσότης τῆς Φρυγίας σατράπης, κι' ὁ Μέμνωνας ἀρχηγὸς μισθοφορικοῦ στρατοῦ, ἕνας στρατιωτικὸς μὲ μεγάλη πεῖρα καὶ σύνεση Ἕνας Ἕλληνας, ποὺ ἡ τύχη τὸν ἔφερε ἀντιμέτωπο μὲ τοὺς ὁμοφίλους του.

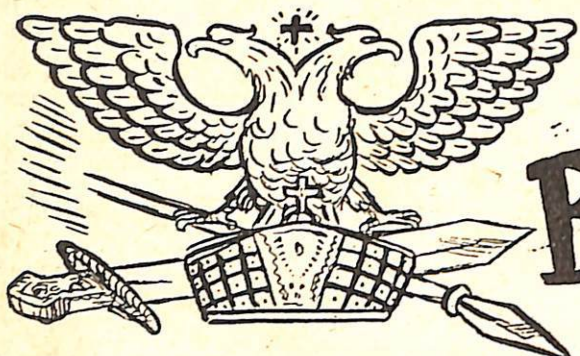

120 — Μὴ δώσετε μάχη στὸ Γρανικό, εἶπε στοὺς Πέρσες. Οἱ Μακεδόνες εἶναι λιγώτεροι, μὰ πολὺ πιὸ ἐξασκημένοι. Τὸ μόνο ποὺ σᾶς συμφέρει, εἶναι νὰ φεύγετε ὅλο πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ τῆς Περσίας καὶ νὰ καῖτε τὶς ἀποθῆκες καὶ τὰ γεννήματα καὶ νὰ ἐρημώνετε τὴ χώρα ποὺ θ' ἀφήνετε πίσω. Ἔτσι ἡ πεῖνα κι' ἡ ἐρημιὰ θὰ νικήσουν τὸν Ἀλέξανδρο.

Ἀγανάκτησαν οἱ σατράπες.

— Δὲ θ' ἀφήσω νὰ καῆ οὔτε μιὰ καλύβα τῶν ὑπηκόων μου, εἶπε ὁ Ἀρσότης. Ὁ στρατὸς τοῦ μεγάλου Βασιλέως δὲ νικήθηκε ποτὲ ὡς τώρα. Θὰ στρατοπεδεύσωμε ἐδῶ στὸ ποτάμι καὶ θὰ δώσωμε μάχη.

(Συνεχίζεται)

Τόν καιρό τοῦ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

35ον.

Ὁ Νικήτας ἔγνεψε τῆς Ἀλεξίας νὰ ἔλθει, καὶ τοὺς ὁδήγησε στὸ ἀπάνω πάτωμα.

Μόλις ἔφεγγε στὴν κάμαρα ὅπου μπῆκαν. Ἀπὸ τὸ μισόκλειστο παράθυρο, μιὰ λουριδίτσα φῶς ἔπεφτε χρυσὴ στὸ πάτωμα, καὶ σὲ μιὰ γωνιά, ἐμπρὸς στὸ εἰκόνισμα τῆς Παναγίας, ἕνα καντῆλι ἔκαιε.

Κάτω ἀπὸ τὸ εἰκόνισμα, σ' ἕνα στρῶμα κοίτουνταν ὁ Μιχαήλ.

Ὁ Κωνσταντῖνος πλησίασε καὶ γονάτισε πλάγι του.

Ἦταν ὁ Μιχαὴλ ἄραγε;

Ἀνάμεσα στὰ ξανθὰ μαλλιὰ ποὺ σκέπαζαν τὸ μαξιλάρι, ἕνα ἀδύνατο κερένιο πρόσωπο ξεχώριζε, τόσο λιωμένο, ποὺ ὁ Κωνσταντῖνος τρόμαξε ν' ἀναγνωρίσει τὸ φίλο του.

—Ἀνοίξετε τὸ παράθυρο, εἶπε μὲ φωνὴ βραχνή, δὲν τὸν βλέπω...

Ὁ Νικήτας ἔσπρωξε τὰ παραθυρόφυλλα καὶ ὁ ἥλιος χύθηκε στὸ δωμάτιο, τὸ πλημμύρισε μὲ τὸ χρυσό του φῶς.

Μὰ ὁ Μιχαὴλ δὲν κούνησε, οὔτε ἄνοιξε τὰ μάτια. Στὴ μύτη πλάγι καὶ στὸ στόμα, δυὸ γραμμὲς χαράζουνταν, σταχτερές, στὴν κερένια του ὄψη, σὰ νὰ εἶχε ἀφήσει κιόλα ὁ Χάρος, στὸ διάβα του, τὸ ἀποτύπωμα τοῦ παγωμένου του χεριοῦ.

Πλάγι στὸν Κωνσταντῖνο γονάτισε ἡ Ἀλεξία, καὶ σιγαλὰ ἀκούμπησε τὸ χέρι της στὴν καρδιά.

— Ζεῖ!.. εἶπε. Εὐλογημένο τ' ὄνομα τοῦ Κυρίου!

Καὶ γυρνώντας στὸν Κωνσταντῖνο τὸ βλέμμα της, βαρὺ ἀπὸ δάκρυα βασταγμένα καὶ ἀπὸ ἀγάπη:

— Θὰ τὸν σώσουμε, εἶπε, μαζί, ἐσὺ κι ἐγώ...

Ὁ Κωνσταντῖνος δὲ βάσταξε περισσότερο. Σηκώθηκε μεμιᾶς, βγῆκε στὸ διάδρομο, ἀκούμπησε στὸν τοῖχο καὶ ξέσπασε στὰ κλάματα, μὲ τὸ ἄγριο ἐκεῖνο ξέσπασμα τοῦ δυνατοῦ ἄντρα ποὺ δὲν κλαίγει ποτέ.

Ὁ Νικήτας τὸν εἶχε ἀκολουθήσει, καί, ὄρθιος κοντά του, τὸν κοίταζε ἄφωνος, ἀνίκανος νὰ παρηγορήσει λύπη ποὺ τὴν ἔνιωθε τόσο μεγάλη.

Λίγο ὅμως βάσταξε ἡ ἀδυναμία τοῦ Κωνσταντίνου. Μὲ τὴν ξανάστροφη τίναξε τὰ δάκρυα ἀπὸ τὰ μάτια του καὶ γύρισε στὸν Νικήτα.

— Ποῦ τὸν βρῆκες; ρώτησε.

— Στὸ μεγάλο δρόμο.

— Πῶς, ἔτσι; Σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση;

— Ναί! Ἦταν σὰν πεθαμένος, καὶ παλιὰ αἵματα σκέπαζαν τὰ ροῦχα του, τὰ μαλλιά του. Σ' ἕνα δυὸ μέρη ἦταν χτυπημένος, μὰ ἦταν μερῶν οἱ πληγές. Πλάγι του, μὲ τὸ κεφάλι ἀνοιγμένο, ἕνας δοῦλος βογγοῦσε...

— Τί δοῦλος; διέκοψε ὁ Κωνσταντῖνος. Μὴν ἦταν βουβός;

— Τὸν ξέρεις; ἔκανε ξαφνισμένος ὁ Νικήτας. Ναί, εἶναι βουβός.

— Ζεῖ, ἀκόμα;

— Ναί, καὶ εἶναι δῶ.

—Μπόρεσες νὰ συνεννοηθεῖς μαζί του;

—Ἀπάνω - κάτω κατάλαβα πὼς τὸν ἔστειλε ὁ Δραξὰν στὸν Ἰβάτζη στὴ Σέταινα, γιὰ νὰ ἐλευθερώσει τὸν Μιχαήλ...

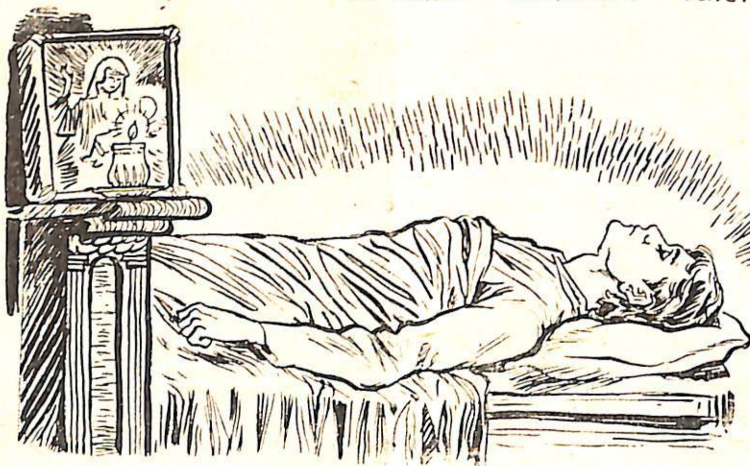
— Νὰ τὸν ἐλευθερώσει;

—Ἔτσι λέγει τὸ γράμμα ποὺ εἶχε ἀπάνω του, ὑπογραμμένο ἀπὸ τὸν Δραξὰν καὶ μ' ἐπανώγραμμα πρὸς τὸν Ἰβάτζη, στὴ Σέταινα.

Ἕνα λεπτὸ ἔμεινε ὁ Κωνσταντῖνος σαστισμένος.

— Δὲν καταλαβαίνω! εἶπε.

—Ἀπὸ κεῖνα ποὺ εἶδα, εἶπε ὁ Νικήτας, καὶ ἀπ' ὅσα μὲ νοήματα μπόρεσε ὁ βουβὸς νὰ μοῦ πεῖ, συμπεραίνω πὼς ὁ Δραξὰν εἶχε στείλει τὸ δοῦλο στὴ Σέταινα. Καὶ πρέπει βιαστικὰ νὰ τὸν ἔστειλε, γιατὶ ἐκεῖ κοντὰ ποὺ τοὺς βρῆκα, ἕνα σαμαρωμένο ἄλογο ἔβοσκε ἥσυχα.

Ἕνα ἀδύνατο κερένιο πρόσωπο ξεχώριζε...

— Δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ πῆγε στὴ Σέταινα, διέκοψε ὁ Κωνσταντῖνος. Ὡς ἀργὰ τὴ νύχτα ὁ δοῦλος ἦταν μαζί μας.

— Δὲν πῆγε βέβαια ὡς ἐκεῖ, εἶπε ὁ Νικήτας, τὸ ἄλογο ἦταν ξεκουρασμένο καὶ ζωηρὸ σὰ νὰ ἔβγαινε ἀπὸ τὸ στάβλο. Πρέπει στὸ δρόμο ν' ἀντάμωσε τὸν Ἰβάτζη καὶ τὴ συνοδεία, καὶ νὰ τοὺς ἔδωσε τὸ γράμμα, γιατὶ ἡ σφραγίδα ἦταν σπασμένη καὶ τὸ γράμμα τὸ βρῆκα τσαλακωμένο καὶ χωμένο στὸν κόρφο τοῦ δούλου. Ἀπὸ τὰ νοήματα του κατάλαβα πὼς διάβασαν τὸ γράμμα, συνεννοήθηκαν ὅλοι μαζί, πέταξαν τὸν Μιχαὴλ στὸ δρόμο, θέλησαν νὰ σκοτώσουν τὸ δοῦλο, καὶ ὕστερα ἔφυγαν. Ὑποθέτω πὼς τὰ ἔκαναν αὐτὰ ὅλα γιὰ νὰ μὴν ἔχουν νὰ δώσουν λόγο στὸν Δραξὰν σὰν τοὺς ρωτήσει γιατὶ ἦταν ὁ Μιχαὴλ σ' αὐτὸ τὸ χάλι.

— Καὶ ἄφησαν τὸ γράμμα, τάχα πὼς δὲν τὸ ἔλαβαν... καὶ θέλησαν νὰ ξεπαστρέψουν τὸ δοῦλο γιὰ νὰ μὴ μιλήσει, πρόσθεσε πικρὰ ὁ Κωνσταντῖνος. Τέτοια τερτίπια τὰ ξέρει ὁ Ἰβάτζης!

Μπῆκε πάλι στὴν κάμαρα.

Ὁ Μιχαὴλ δὲν εἶχε κουνήσει. Σκυμμένη ἀπάνω του ἡ Ἀλεξία γύρευε νὰ χύσει ἀνάμεσα στὰ χείλη του ἕνα ζεστὸ ποὺ εἶχε φτιάσει ἀπὸ ξερὰ βότανα.

Ὁ Νικήτας τῆς ἔγνεψε νὰ βγεῖ στὸ διάδρομο μαζί του.

—Ἀλεξία, τῆς εἶπε, ξέρεις ποῦ βρίσκεται ὁ γερο - Παγράτης; Μᾶς χρειάζεται ἀμέσως κάποιος ποὺ νὰ ξέρει ἀπὸ ἀρρώστειες...

Ἡ κόρη ἔσμιξε τὰ χέρια της.

— Δὲν τάμαθες; ρώτησε, καὶ βαριὰ δάκρυα μαζεύθηκαν στὰ μάτια της. Πέθανε... ψιθύρισε.

— Πέθανε; Ὢ! τὸν ἄμοιρο! Πότε;

— Τὸ περασμένο φθινόπωρο.

— Καὶ ἤσουν ἐσὺ μαζί του; Τὸν ἔβλεπες συχνά;

— Βέβαια!

— Πές μου, πές μου... εἶπε νευρικὰ ὁ Νικήτας, ξέρεις ἂν τὸν πρόφθασε ὁ Γρηγόρης; Ξέρεις ποῦ βρίσκεται τώρα ὁ Γρηγόρης;

Ἡ κόρη θέλησε ν' ἀποκριθεῖ, μὰ καμμιὰ λέξη δὲ βγῆκε ἀπὸ τὸ σφιγμένο της λαιμό. Κούνησε μιὰ δυὸ φορὲς τὰ χείλια, καὶ σκεπάζοντας τὸ πρόσωπό της ξέσπασε στὰ κλάματα.

—Ἀλεξία, παιδί μου, εἶπε συμπονετικὰ ὁ Νικήτας, μὴν κλαῖς ἔτσι.... μίλησέ μου, πές μου... Εἶδες τὸν Γρηγόρη;

Ἡ κόρη σήκωσε τὸ πρόσωπό της.

—Ὁ Γρηγόρης... — εἶπε πνίγοντας τοὺς λυγμούς της,— ὁ Γρηγόρης...

Ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὴν ἀνοιχτὴ πόρτα, καὶ πιὸ χαμηλὰ ἐπανέλαβε:

—Ὁ Γρηγόρης... τὸν σκότωσαν...

Ὁ Νικήτας ἀνατινάχθηκε. Βραχνὴ ξέσπασε φωνὴ ἀπὸ τὸ λάρυγγά του. Σήκωσε τοὺς κλειστοὺς του γρόθους, καὶ σειόντας τους πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του:

— Ποιός! φώναξε ἄγρια. Ποιός! Ποιός!

— Νικήτα!... μουρμούρισε παρακλητικὰ ἡ Ἀλεξία κι ἔγνεψε κατὰ τὴν ἀνοιχτὴ πόρτα τοῦ Μιχαήλ.

Μεμιᾶς κυρίευσε ὁ Νικήτας τὸ θυμό του, χαλίνωσε τὸ πάθος του:

— Ποιός τὸν σκότωσε; ρώτησε σιγά, καὶ μόνο τῆς φωνῆς του τὸ τρεμούλιασμα μαρτυροῦσε ἀκόμα τὴν ἀναστάτωση τῆς ψυχῆς του.

— Τὸν ἔσφαξαν χθές...
— Στὰ Βοδενά;
— Ναί!
—Ὁ Δραξάν;
— Δὲν ξέρω... Ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸν πύργο τὸν ἔρριξαν κάτω, κι ἔπεσε νεκρὸς στὰ πόδια μας...
Ὁ Νικήτας ἔσφιξε τὰ δόντια του, καὶ μὲ σταυρωμένα χέρια, σὰν ἀγρίμι κλεισμένο σὲ κλουβί, πῆγε καὶ ἦλθε δυὸ - τρεῖς φορὲς στὸ στενὸ διάδρομο.
Ὅταν σταμάτησε πάλι κοντὰ στὴν Ἀλεξία, εἶχε κυριεύσει ὁλότελα τὸ θυμό του.
—Ἀλεξία, παιδί μου, τῆς εἶπε μὲ βαθιὰ λύπη. Ἔπρεπε νὰ σὲ πάρω μαζί μου ἀμέσως, καὶ νὰ σὲ παραδώσω στὸν Αὐτοκράτορα ποὺ χρόνια τώρα σὲ γυρεύει. Μὰ θὰ ἦταν ἁμαρτία ν' ἀφήσεις τώρα τοὺς δυὸ δυστυχισμένους ποὺ σὲ περιμένουν ἐκεῖ μέσα. Μεῖνε μαζί τους! Στὰ χέρια σου ἀφήνω τὸν Μιχαήλ, καὶ ἡ Παναχραντη νὰ τὸν λυπηθεῖ, καὶ νὰ μεσιτεύσει στὸν Κύριο γιὰ κεῖνον...
— Καὶ σύ; μουρμούρισε ἡ κόρη.
—Ἐγώ...
Τὰ μάτια του ἄστραψαν πάλι, τὰ χέρια του ἁπλώθηκαν. Μὰ βαστάχθηκε:
—Ἐγὼ φεύγω εὐθύς. Πηγαίνω στὴ Θεσσαλονίκη. Καὶ σὰ δῶ τὸ αὐτοκρατορικὸ φλάμπουρο νὰ κυματίζει πάλι στὸ φρούριο τῶν Βοδενῶν, καὶ τὸν Δραξὰν καρφωμένο στὸ παλούκι, τότε... θὰ ξανάρθω.
Μπῆκε στὴν κάμαρα ν' ἀποχαιρετήσει τὸν Κωνσταντῖνο.
— Περίμενέ με δῶ, τοῦ εἶπε. Ἔχεις καὶ σὺ μεγάλη ἀνάγκη ἀπὸ ἡσυχία καὶ ἀνάπαυση. Ἔστειλα νὰ φέρουν τὸν πάτερ Εὐθύμιο, τὸν Ἡγούμενο τῆς μονῆς τοῦ Γρηγόρη... πρόσθεσε μὲ συγκίνηση. Γιὰ χατήρι μου θὰ ἔλθει. Μὰ εἶναι μακρυά. Σὲ τρεῖς - τέσσερις μέρες, ἐλπίζω, θὰ εἶναι δῶ. Καὶ ἀπὸ ἀρρώστειες ξέρει αὐτός.
— Τέσσερις μέρες... εἶπε ὁ Κωνσταντῖνος ποὺ δὲν ἔβγαζε τὰ μάτια του ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ φίλου του. Ὡς τότε...
— Ὡς τότε, ἡ Παναγία θὰ μᾶς λυπηθεῖ, Κωνσταντῖνε, μουρμούρισε ἡ Ἀλεξία.
Ὁ Κωνσταντῖνος τὴν κοίταξε καὶ τὰ μάτια του βούρκωσαν.
— Παρακάλεσέ την λοιπὸν μὲ τὴν καρδιά σου, τῆς εἶπε, γιατὶ χρειάζεται νὰ γίνει θαῦμα... Σοῦ τὸν παραδίνω...
Καὶ βγῆκε μὲ τὸν Νικήτα γιὰ νὰ κρύψει τὴ συγκίνησή του.
Μαζὶ πῆγαν στὸ δωμάτιο ὅπου εἶχαν πλαγιάσει τὸ βουβὸ δοῦλο.
Καθὼς εἶδε τὸν Κωνσταντῖνο, ὁ ἄμοιρος ἄρχισε νὰ κλαίει καὶ νὰ βγάζει ἀσυνάρτητες φωνές.
Μὲ καλοσύνη τὸν καθησύχασε ὁ Κωνσταντῖνος, καὶ προσπάθησε νὰ συνεννοηθεῖ μαζί του. Μὰ τίποτα περισσότερο δὲν ἔμαθε ἀπ' ὅ,τι εἶχε ἀντιληφθεῖ ὁ Νικήτας. Οὔτε ἔμοιαζε ὁ βουβὸς νὰ ξέρει τίποτα ἄλλο.
Ἀφοῦ ξεπροβόδισε τὸν Νικήτα, ὁ Κωνσταντῖνος ξαναγύρισε στὴν κάμαρα τοῦ Μιχαήλ.
Τὸν βρῆκε ἀναίσθητο ὅπως τὸν εἶχε ἀφήσει.
Γονατισμένη κοντά του, ἡ Ἀλεξία ἦταν βυθισμένη στὴν προσευχή.
Μέρες καὶ μέρες, πλάγι στὸ στρῶμα του, ὁ Κωνσταντῖνος καὶ ἡ Ἀλεξία ἀγωνίστηκαν νὰ τὸν σώσουν ἀπὸ τὰ παγωμένα χέρια τοῦ Χάρου, ἁπλωμένα ἀπάνω του, ἕτοιμα νὰ τὸν ἀρπάξουν. Νύχτες ὁλόκληρες πέρασαν ἄγρυπνοι, σκυμμένοι στὸ πλευρό του, τρέμοντας κάθε στιγμὴ μὴν πετάξει ἡ ψυχή του μὲ τὴν τελευταία του ἀναπνοή.
Μὰ δυνατότερα ἀκόμα ἀπὸ τὴν ἀγάπη τους καὶ ἀπὸ τὰ σοφὰ γιατρικὰ τοῦ πάτερ Εὐθύμιου, τὰ νειάτα τοῦ Μιχαὴλ πάλευαν μὲ τὸ Χάρο. Ὥσπου ἐπιτέλους νίκησαν, καὶ ἡ ἀνάρρωση ἄρχισε.
Ἑβδομάδες ὅμως εἶχαν περάσει ἀπὸ τὴ μέρα ποὺ τὸν μάζεψε ὁ Νικήτας στὸ μεγάλο δρόμο, καὶ ἀκόμα κανένα σημεῖο δὲν ἔδειχνε πὼς ἡ σκέψη καὶ τὸ μνημονικὸ ξαναγύριζαν σὰν πρῶτα. Μιὰ - δυὸ φορὲς μόνο, εἶχε κοιτάξει τὸν Κωνσταντῖνο σὰ νὰ τὸν ἀναγνώριζε. Μὰ ὅταν τὸν ρώτησε κεῖνος πῶς αἰσθάνουνταν, ἔκλεισε πάλι τὰ μάτια καὶ ἀπόκριση δὲν ἔδωσε.
— Δὲν πειράζει, ἀπαντοῦσε ὁ καλὸς πάτερ Εὐθύμιος στ' ἀνήσυχα ρωτήματά τους. Σὰ δυναμώσει λίγο, θὰ ξανάρθει καὶ ἡ ἐνθύμηση.
Ἕνα βράδυ ποὺ κάθουνταν ἡ Ἀλεξία καὶ ὁ Κωνσταντῖνος στὸ προσκέφαλό του, ἐνῶ ὁ πάτερ Εὐθύμιος διάβαζε παρακάτω, σκυμμένος κοντὰ στὸ λυχνάρι, κρότος μεγάλος ἀκούστηκε στὸ δρόμο, φωνὲς θυμωμένες, καὶ κατάρες, καὶ κόσμος ποὺ ἔτρεχε σὰ νὰ ἦταν νὰ δεῖ κάτι ποὺ περνοῦσε.
Ὁ Κωνσταντῖνος σηκώθηκε μεμιᾶς.
— Μεῖνε δῶ, Ἀλεξία, εἶπε, πηγαίνω νὰ δῶ τί τρέχει.
Καὶ βγῆκε βιαστικά.
Ὁ πάτερ Εὐθύμιος εἶχε πάγει στὸ παράθυρο, μὰ δὲν εἶδε τίποτα. Τὸ ἔκλεισε πάλι καὶ γύρισε στὸ βιβλίο του, κάμνοντας νόημα τῆς Ἀλεξίας νὰ μὴν ἀνησυχεῖ.
Ἔξαφνα, στὴ βαθιὰ σιωπὴ τῆς κάμαρας, γιὰ πρώτη φορὰ ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ Μιχαήλ, σιγανή, ἀδύνατη, μισοσβησμένη.
—Ἀλεξία... δὲν ἄλλαξες... μόνο ποὺ μεγάλωσες ἀπὸ τότε...
Ὁ καλόγερος σηκώθηκε κι ἔσκυψε στὸ στρῶμα. Μὰ ὁ ἄρρωστος εἶχε κλειστὰ τὰ ματόφυλλα κι ἔμοιαζε νὰ κοιμᾶται.
Ὁ Ἡγούμενος ἔγνεψε τῆς κόρης νὰ ἔλθει κοντά του, καὶ βλέποντας τὴ συγκίνηση ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπό της:
— Εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς γιατριᾶς, ψιθύρισε. Ἄκουσε τ' ὄνομά σου καὶ ἡ λέξη αὐτὴ φαίνεται νὰ τοῦ θύμισε τὰ παλιὰ χρόνια, ὅταν τὸ πρωτάκουσε. Θάρρος, κόρη μου! Ἡ νίκη εἶναι πιὰ κοντά.
Σὰ γύρισε ὁ Κωνσταντῖνος, ἡ Ἀλεξία ἔτρεξε ὡς ἔξω νὰ τὸν προαπαντήσει, καὶ μὲ δάκρυα στὰ μάτια τοῦ εἶπε τὴν καλὴν εἴδηση.
— Εὐλογημένη νὰ εἶσαι, Ἀλεξία, τῆς εἶπε συγκινημένος. Μὲ τ' ὄνομά σου λοιπὸν συνῆλθε.
Μπῆκε στὴν κάμαρα καὶ κάθησε πάλι κοντὰ στὸ φίλο του. Τὸ πρόσωπό του ἦταν χλωμὸ καὶ ἀγέλαστο.
— Τί ἦταν οἱ φωνὲς στὸ δρόμο; ρώτησε ὁ Εὐθύμιος.
Ὁ Κωνσταντῖνος ξανασηκώθηκε καὶ πολὺ ταραγμένος πῆγε καὶ ἦλθε μιὰ - δυὸ φορὲς στὴν κάμαρα.
— Τί τρέχει; ρώτησε ἀνήσυχα ὁ Ἡγούμενος.
—Ἔπιασαν τὸν Δραξάν, ἀποκρίθηκε ὁ Κωνσταντῖνος.
Ἡ Ἀλεξία σίμωσε τρομαγμένη.
— Τί θὰ τὸν κάνουν τώρα; ρώτησε.
Ὁ Κωνσταντῖνος δὲν ἀποκρίθηκε, καὶ ὁ Ἡγούμενος ἔσκυψε τὸ κεφάλι σιωπηλά.
Σὲ ὅλους ἦταν γνωστὴ ἡ καταδίκη τοῦ Δραξάν. Ἡ αὐτοκρατορικὴ διαταγὴ εἶχε διαδοθεῖ παντοῦ ὅπου βρίσκουνταν Ἕλληνες.
Ὁ Κωνσταντῖνος περπατοῦσε ἀπάνω - κάτω νευρικά.
—Ἦταν φρικτό... φρικτό... μουρμούρισε. Ὁ βουβός του δοῦλος τὸν εἶδε ἀπὸ τὸ παράθυρο, κι ἔτρεξε ἔξω... Μὰ τὸν σταμάτησαν, τὸν ἔδιωξαν... Καὶ ὁ Δραξὰν τὸν εἶδε, καὶ τοῦ χαμογέλασε... καὶ τὸν χαιρέτησε μὲ τὸ χέρι... Καὶ φώναζε ὁ δύστυχος δοῦλος, καὶ δέρνουνταν, ὥσπου ἔπεσε χάμω, ἀναίσθητος, καὶ τὸν κουβάλησαν μέσα...

— Ἐγὼ φεύγω εὐθύς. Πηγαίνω στὴ Θεσσαλονίκη.

— Ποῦ τὸν ἔπιασαν τὸν Δραξάν; ρώτησε χαμηλόφωνα ἡ Ἀλεξία. Δὲν ἦταν πιὰ στὰ Βοδενά;
—Ὄχι, εἶναι καιρὸς ποὺ ἔφυγε μὲ τὸν Ἰβάτζη. Μόλις ὅμως μαθεύτηκε πὼς ὁ Αὐτοκράτορας φεύγει ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη μὲ μεγάλο στρατὸ νὰ ξανακυριεύσει τὸ κάστρο, ὁ Δραξὰν θέλησε νὰ γυρίσει πίσω, νὰ μπεῖ στὸ φρούριο καὶ νὰ τὸ ὑπερασπίσει. Μὰ ὁ Αὔγουστος τὸ μάντεψε κι ἔδωσε διαταγὴ νὰ κλείσουν τὰ στενά. Ὥστε σὰν ἔφθασε, ὁ Δραξάν, ἔπεσε στὴν ἐνέδρα τῶν δικῶν μας. Καὶ τὸν ἔφεραν ἐδῶ.
— Καὶ τώρα;
Ὁ Κωνσταντῖνος δὲν ἀποκρίθηκε.
Καὶ βαριὰ ἔπεσε σιγὴ στὸ δωμάτιο.
Ὁ Ἡγούμενος τότε σηκώθηκε, πῆρε ἕνα μακρὺ μουντὸ μανδύα, τὸν ἔρριξε ἀπάνω του καὶ πῆγε κατὰ τὴν πόρτα.
— Ποῦ πᾶς, πάτερ Εὐθύμιε; ρώτησε ὁ Κωνσταντῖνος ποὺ μισομάντευε τὸ σκοπὸ τοῦ καλόγερου.
— Στὸ φρούραρχο, ἀποκρίθηκε ὁ Ἡγούμενος. Ἡ ἄγρια ποινὴ δὲν πρέπει νὰ ἐκτελεστεῖ. Μπορεῖ νὰ ἦταν ἐχθρός μας ὁ Δραξάν, μὰ εἶναι ἄνθρωπος!
Ὁ Κωνσταντῖνος σηκώθηκε μὲ ὁρμή.
—Ἔρχομαι μαζί σου! ἀναφώνησε. Ναί, ἐχθρός μας ἦταν. Μὰ εἶναι εὐγενικὴ ψυχή. Αὐτὸ τὸ ἔδειξε.
Καὶ βγῆκαν ἔξω μαζί.
Μόνη της μὲ τὸν ἄρρωστο, ἡ Ἀλεξία περίμενε.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλον)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

ΤΟ ΠΑΛΑΤΙ ΤΩΝ ΘΕΩΝ

῾Ο παποὺς εἶχε γυρίσει τὴ νύχτα ἀπὸ ἕνα ταξιδι του στὴ Θεσσαλονικη και τωρα καθισμενος στὸ δωματιο του λεει τίς εντυπωσεις του στα τρια μικρα του εγγονια!

Νὰ τὸν ἀκούγατε τὸν παποὺ νὰ ζωγραφιζη μὲ τις τοσο καλοβαλμενες φρασεις του τὰ ομορφα τοπεια των Τεμπων και νὰ μιλεῖ γιὰ τις κορυφες τοῦ Ολυμπου, ποὺ ειναι ἀκόμα και τωρα, στὸ ἔβγα της ἀνοιξης χιονισμενες!

Τί ὄμορφα ἀλήθεια ποὺ τὰ λέει ὁ παπούς. Καθως μιλει πλάθεις μονος σου, μὲ τὴ φαντασια σου, το ομορφο τοπειο που αὐλακώνει ὁ Πηνειος και πλαισιωνει απὸ τὴ μια μεριὰ ὁ πανυψηλος Ολυμπος κι ἀπὸ τὴν ἀλλη ὁ ανοικτος ὁριζοντας τοῦ Αἰγαίου, καὶ ποὺ στὴν ἄκρη του διαγράφονται ἀχνὰ τα βουνα της Κασσάνορας.

— Μὰ γιατί, παπου, ρωτησε σε μιὰ στιγμὴ ὁ Κωστάκης, οἱ αρχαιοι μας προγονοι εἰχαν ὁρισει γιὰ κατοικια των θεων τους τὸν Ὄλυμπο;

— Δὲν εἶναι φυσικὰ καὶ τόση εὔκολη ἡ ἀπάντηση στο ἐρώτημά σου, ἀγαπητό μου παιδί, είπε ὁ παπους. Μα πιστεὐω πὼς ἀκριβῶς ὁ Ὄλυμπος μὲ τὶς πανύψηλες κορυφές του, ποὺ λὲς κι ἀγγίζουν τον ουρανό, κέντρισε τὴν φαντασία τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Ἀκόμη, οἱ ἀπάτητες κορυφὲς τοῦ Ὀλύμπου, εἰχαν πραγματικὰ κάτι τὸ μυστηριακὸ ποὺ βοήθησε τοὺς Ἕλληνες νὰ τοποθετήσουν ἐκεῖ τοὺς ἐπίσης μυστηριώδεις θεούς τους.

— Μὰ πῶς φαντάζονταν τὶς κατοικίες τῶν θεῶν; ρώτησε ἡ Τασία.

— Στὸ σημεῖο αὐτὸ ἡ φαντασία τους ἦταν ἀχαλίνωτη, εἶπε ὁ παπούς. Φτάνει νὰ σᾶς πῶ πὼς ἡ κατοικία τῶνθεῶν, ὅπως τὴν ἐφαντάζονταν, εἶχε ἐξωτερικοὺς τοίχους ἀπὸ χαλκό! Τὸ πάτωμα ἦταν χρυσό! Μόλις κανεὶς ἔμπαινε μέσα στὸ θεϊκὸ παλάτι καὶ κοντὰ στὴν πύλη του συναντοῦσε τὴν κατοικία τῶν Ὡρῶν.

— Καὶ τί ἦταν αὐτὲς οἱ Ὧρες; παποὺ ρώτησε ὁ Γιῶργος.

— Οἱ Ὧρες ἦταν κι αὐτὲς θεὲς ποὺ προσωποποιοῦσαν τὶς ἐποχὲς τοῦ χρόνου, ἀπάντησε ὁ παπούς.

— Γι᾽ αὐτὸ καὶ λέμε αἱ «Ὧραι τοῦ ἔτους», παρατήρησε ἡ Τασία.

— Ἀκριβῶς γι᾽ αὐτό, ἔκαμε ὁ παπούς. Γι᾽ αὐτὸ καὶ οἱ Ὧρες ἐλέγοντο «πυλωροὶ» τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ γιὰ νὰ προλάβω τὴν ἐρώτησή σας σᾶς λέω πὼς ἡ λέξη πυλωρὸς εἶναι σύνθετη ἀπὸ τὴν πύλη ποὺ σημαίνει μεγάλη πόρτα καὶ τὸ ρῆμα ὠρέω ποὺ θὰ πῆ φροντίζω. Πυλωρὸς λοιπόν, θὰ πῆ ἐκεῖνος ποὺ φροντίζει γιὰ τὴν πύλη, τὴν πόρτα.

— Δηλαδή, εἶπε ὁ Γιῶργος οἱ Ὧρες ἦσαν οἱ θυρωροὶ τοῦ οὐρανοῦ.

— Ἔτσι εἶναι, εἶπε εὐχαριστημένος ὁ παπούς. Οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι πίστευαν ὅτι οἱ ἐποχὲς τοῦ χρόνου ἦταν ἀκριβῶς ἐκεῖνες ποὺ ἄνοιγαν κι ἔκλειναν τοὺς οὐρανούς. Ὁ χειμῶνας τὶς ἔκλεινε, τὸ καλοκαῖρι τὶς ἄνοιγε καὶ οἱ δυὸ ἄλλες, τὸ φθινόπωρο ἄρχιζε νὰ τὶς κλείνη τὶς πύλες καὶ ἡ ἄνοιξη νὰ τὶς ἀνοίγει.

Σὰν προχωρήσουμε μέσα στὸ παλάτι— ἐξακολούθησε ὁ παποὺς—βρίσκομε τὸ διαμέρισμα τοῦ Ἑρμῆ καὶ τῆς Ἴριδας, τῶν δύο ἀγγελιαφόρων τοῦ θεοῦ. Αὐτοὶ ἦταν ἐκεῖνοι ποὺ ἐκτελοῦσαν τὶς διαταγὲς τοῦ πατέρα τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων, τοῦ Δία. Πιὸ μέσα ἦταν τὸ σιδεράδικο τοῦ Ἥφαιστου. Αὐτοῦ τοῦ μεγάλου σιδερᾶ καλλιτέχνη, ποὺ εἶχε φτιάσει μὲ τὰ χέρια του ὅλα αὐτὰ τὰ περικαλλέστατα καὶ καλλιτεχνικώτατα διαμερίσματα τοῦ θεϊκοῦ παλατιοῦ. Ὕστερα ἀπὸ τοῦ Ἡφαίστου τὸ «χαλκεῖο» — ὅπως ἔλεγαν τὸ ἐργαστήριό του — οἱ κατοικίες τῶν θεῶν. Πάνω ἀπ᾽ αὐτὲς ἦταν τὰ «ὑπέρτατα δώματα». Δηλαδὴ τὰ τελευταῖα τὰ πιὸ ψηλὰ διαμερίσματα ὅπου ἦταν ἡ αἴθουσα ποὺ γινόταν οἱ γενικὲς συνελεύσεις τῶν θεῶν ποὺ λεγόταν καὶ ἐκκλησία. Εἰς τὰ ὑπέρτατα αὐτὰ «δώματα» οἱ θεοὶ ἔπαιρναν τὶς ἀποφάσεις γιὰ τὶς ὑποθέσεις τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς. Καὶ ἀπὸ ἐκεῖ παρακολουθοῦσαν ὅσα ἐγίνοντο στὴ γῆ, καὶ μάλιστα ἂν οἱ θυσίες ἐγίνοντο καθὼς πρέπει...

— Ὁ καυγᾶς γιὰ τὸ πάπλωμα. Θὰ παρακολουθοῦσαν μπὰς καὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν ἔβαζαν καλὸ κρέας καὶ ἡ τσίκνα δὲν θὰ τοὺς προξενοῦσε καὶ τόση εὐχαρίστηση, παρατήρησε γελαστὸς ὁ Γιῶργος, καὶ στὴν παρατήρησή του αὐτὴ γέλασαν ὅλοι!

— Ὄχι μόνο παρακολουθοῦσαν οἱ θεοὶ μὲ ἐνδιαφέρον τὶς θυσίες, ἐξακολούθησε ὁ παπούς, ἀλλὰ ὅταν κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους θυσίαζε γι᾽ αὐτοὺς καὶ ἔκανε «ἐπίκληση» στὸ ὄνομά τους κατέβαιναν στὴ γῆ καὶ κεῖ γλεντοῦσαν τρώγοντας καὶ πίνοντας μὲ τοὺς κοινοὺς θνητούς. Ἀλλὰ πολλὲς φορὲς ἀντὶ νὰ κατέβουν στὴ γῆ, ἔβγαζαν τὸ κεφάλι τους ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ οὐράνιου παλατιοῦ καὶ μυρίζονταν τὴν κνίσσα — δηλαδὴ τὴν τσίκνα, ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα—τῶν κρεάτων ποὺ ἐψήνοντο στοὺς βωμούς τους. Ἅμα ὅμως τοὺς ξεχνοῦσαν οἱ ἄνθρωποι — κι αὐτὸ γινόταν συχνά, — τότε οἱ θεοὶ γινόταν «οἰκόσιτοι».

— Τί θὰ πῆ οἰκόσιτοι; ρώτησε ὁ Κωστάκης.

— Δὲν ξέρεις τί θὰ πῆ οἰκόσιτοι; εἶπε ἔκπληκτος ὁ Γιῶργος. Δὲν ἄκουσες ποτέ σου νὰ λέμε γιὰ τὰ «οἰκόσιτα ζῶα» καὶ γιὰ τὴν «οἰκόσιτη πτηνοτροφία». Οἰκόσιτος θὰ πῆ ἐκεῖνος ποὺ σιτίζεται — δηλαδὴ ποὺ τρώει, ποὺ διατρέφεται μέσα στὸ σπίτι.

— Ἀκριβῶς, εἶπε ὁ παπούς. Στὴν πιὸ παλιὰ ἐποχὴ οἱ θεοὶ ἔτρωγαν στὸ παλάτι τους κι εἶχαν προσκαλεσμένους καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Κι ἔτρωγαν πολλοὶ μαζί τους, ὅπως ὁ Ἰξίωνας καὶ ὁ Τάνταλος. Μὰ φάνηκαν ὑβρισταὶ καὶ φλύαροι. Καὶ γιὰ τὴν ἀσέβειά τους κολάστηκαν, καὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι δὲν εἶχαν πιὰ τὸ δικαίωμα νὰ τρῶνε μὲ τοὺς θεοὺς στὸ οὐράνιο παλάτι τους.

Ἔτσι οἱ θεοὶ ἔτρωγαν μόνοι τους, χωρὶς τὴν συντροφιὰ τῶν ἀνθρώπων.

— Καὶ ποιὸς τοὺς ἔφτιανε τὸ φαγητό τους;

— Ὁ ἐπίσημος μάγερας ἦταν ὁ Ἑρμῆς. Αὐτὸς σηκωνόταν πρωΐ - πρωΐ, ἐσκούπιζε, ἔστρωνε τὰς κλισίας.

— Καὶ τί θὰ πῆ κλισίας; ρώτησε ἡ Τασία.

— Κλισία θὰ πῆ καναπὲς ἢ καὶ κρεββάτι. Ἡ λέξη εἶναι ἀπὸ τὴν ἴδια ρίζα ποὺ λέμε σήμερα τὸ κλίνη, (κρεββάτι), κλινοσκέπασμα (κουβέρτα) κλπ. κλπ.

Ἔστρωνε λοιπὸν ὁ Ἑρμῆς τοὺς καναπέδες καὶ συγύριζε ὅλο τὸ σπίτι! Ἐκεῖ πάνω στὸν οὐρανὸ δὲν ὑπῆρχε ποτὲ νύχτα. Ὁ ἥλιος ἔλαμπε πιὸ φωτεινός, τὰ ἄστρα ἦταν πιὸ διαυγῆ, ἐκεῖ πάνω οὔτε ἔβρεχε, οὔτε ἐχιόνιζε, οὔτε συνάζονταν τὰ σύννεφα. Καὶ γι᾽ αὐτὸ καὶ τὸ ψηλὸ βουνὸ ποὺ ἦταν ἡ κατοικία τῶν θεῶν λεγόταν Ὄλυμπος. Ποὺ σημαίνει ὁλόλαμπος.

— Καὶ ποῦ ἤξεραν οἱ ἄνθρωποι πὼς δὲν χιόνιζε ἢ δὲν ἔβρεχε ποτὲ στὰ οὐράνια παλάτια τῶν θεῶν τους, ρώτησε ὁ Γιῶργος.

— Καὶ ὅμως, παιδιά μου, ἀπάντησε ὁ παπούς, ἡ δοξασία αὐτὴ τῶν ἀρχαίων μας προγόνων στηριζόταν σὲ μιὰ ὀρθὴ μετεωρολογική τους παρατήρηση.

— Δηλαδή; εἶπαν καὶ τὰ τρία παιδιὰ μαζί.

— Ὅποιος ταξιδεύει πολὺ μὲ ἀεροπλάνο θὰ ἔχει παρατηρήσει ὅτι πολλὲς φοδὲς τὸ ἀεροσκάφος πετάει πάνω ἀπὸ τὰ σύννεφα. Κι᾽ ἐνῶ κάτω στὴ γῆ χαλάει ὁ κόσμος, συννεφιά, ἀστραπές, βροχή, ἀπάνω ἀπὸ τὰ σύννεφα εἶναι χαρὰ θεοῦ. Ἔτσι, σ᾽ ἕνα ὕψος ἂς ποῦμε 2 ἢ 3 χιλιάδων μέτρων εἶναι κακοκαιρία. Πάνω ἀπὸ τὸ ὕψος αὐτὸ δὲν ὑπάρχει παρὰ ὁ ὁλόλαμπρος ἥλιος. Ἔπειτα ἔχει παρατηρηθῆ πὼς τὰ μετεωρολογικὰ φαινόμενα τῆς συννεφιᾶς, τῆς βροχῆς, καὶ τῆς κακοκαιρίας δὲν φτάνουν παρὰ σὲ ὡρισμένο ὕψος.

— Καὶ ἂν ὑποτεθῆ πὼς μποροῦσε κανεὶς νὰ στήση τὸ σπίτι του πάνω ἀπὸ αὐτὸ τὸ ὕψος, κανένα σύννεφο δὲν θὰ τοῦ σκέπαζε τὸν οὐρανό; εἶπε ὁ Γιῶργος.

— Ἀσφαλέστατα, παρατήρησε ὁ Κωστάκης, μόνο ποὺ τὰ σύννεφα θὰ τοῦ ἔκρυβαν κάθε τόσο τὴ γῆ μας ὄχι ὅμως καὶ τὸν ἥλιο.

— Ὡραῖα τὸ καταλάβατε, παρατήρησε εὐχαριστημένος ὁ παπούς. Μιὰ φορὰ λοιπὸν ποὺ τὰ παλάτια τῶν θεῶν, τὰ ἔβαζαν πολὺ ψηλὰ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, ἦταν φυσικὸ νὰ πιστεύουν πὼς ἐκεῖ πάνω οὔτε ἔβρεχε, οὔτε χιόνιζε οὔτε σωρεύονταν τὰ νέφη.

— Καὶ τί φαγητὸ τοὺς ἔφτιανε ὁ Ἑρμῆς στὸ παλάτι; ρώτησε ἡ Τασία.

— Θὰ σοῦ ἀπαντήσω ἀμέσως. Εἴπαμε, πρόσθεσε ὁ παπούς, πὼς ὅταν γίνονταν θυσίες, καλοπερνοῦσαν οἱ θεοί. Καὶ μάλιστα οἱ θεοὶ κρατοῦσαν καὶ λογαριασμό! Εἶχαν τὰς Διφθέρας τους.

— Διφθέρας; εἶπε παραξενεμένος ὁ Γιῶργος. Τί εἶναι πάλι αὐτό;

— Αἱ διφθέραι ἦσαν αὐτὰ ποὺ λέμε σήμερα κατάστιχα. Ἀλλὰ λέμε καὶ σήμερα τὴν ἴδια περίπου λέξη. Αὐτὰ ποὺ κρατοῦν οἱ μπακάληδες πῶς λέγονται;

— Τεφτέρια ἢ Δεφτέρια, εἶπε ὁ Γιῶργος.

— Στὰς Διφθέρας των λοιπόν, οἱ θεοὶ ἔγραφαν τὶς ἀποφάσεις τους, τὶς θυσίες καὶ γενικὰ τὶς πράξεις τῶν ἀνθρώπων. Ἔτσι κόλαζαν τὶς κακὲς πράξεις καὶ ἀνταμείβανε τὶς καλές.

Ὑπάρχει μάλιστα καὶ μιὰ παλιὰ παροιμία!

— Ποιά, παπού;

— Ζεὺς κατεῖδε χρόνιος εἰς τὰς διφθέρας, ὅτι δηλαδὴ ὁ Δίας ἀργεῖ πολὺ νὰ ἀνταμείψη τοὺς ἀνθρώπους σύμφωνα μὲ τὰς διφθέρας του. Καὶ ἡ παροιμία αὐτὴ λέγεται γιὰ κείνους ποὺ ἀργοῦν νὰ ἀμείψουν μιὰ καλὴ πράξη, ἢ νὰ πληρώσουν κάποιον γιὰ τὴν ἐργασίαν του.

— Ἀλλὰ δὲν μᾶς εἶπες παπού, τί ἔτρωγαν, στὸν οὐρανό, εἶπε ἡ Τασία.

— Αὐτὸ θὰ σοῦ ἔλεγα. Ὅταν δὲν εἶχαν καμμιὰ θυσία, ἔτρωγαν ἀμβροσία καὶ πίνανε νέκταρ.

— Καὶ τί ἦταν αὐτά!

— Ἀλλὰ παιδιά μου, ἡ ὥρα πέρασε. Εἶναι καιρὸς γιὰ ὕπνο. Κι᾽ εἶμαι τόσο κουρασμένος ποὺ δὲν μπορῶ. Μὰ θὰ σᾶς μιλήσω ἐξάπαντος αὔριο, καὶ γιὰ τὸ νέκταρ καὶ γιὰ τὴν ἀμβροσία.

Α. Κ. Μ.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Ὁ Δάσκαλος: Τὰ γραπτά, παιδιά, εἶναι ὁ καθρέπτης τοῦ μαθητοῦ.

Κι᾽ ὁ μαθητής: Τότε γιατί, κύριε, δὲν βλέπομε τὸ πρόσωπό μας σ᾽ αὐτά;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Κ. ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Τά παιδιά γράφουν

ΠΡΩΪΝΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ

Ἡ αὐγούλα ροδίζει πάνω ἀπ' τὰ ὄμορφα σπιτάκια τοῦ χωριοῦ. Τὸ ἀηδόνι ξύπνησε καὶ τραγουδάει χαρούμενο. Τὸ νυχτοπούλι κρύφτηκε μὴν τὸ βρῆ ἡ μέρα. Καὶ σὲ λίγο ἡ μικρὴ καμπάνα τοῦ χωριοῦ σκορπᾶ μελωδικοὺς ἤχους. Ἀμέσως θυμήθηκα τὴν ὑπόσχεση τοῦ θείου μου ποὺ μοῦ εἶχε πῆ ὅτι θὰ πᾶμε μαζὶ στὸν Ἅγιο - Λιᾶ, στὸ βουνό... Ὅλα ἦταν ἕτοιμα καὶ ξεκίνησα μὲ τὸν θεῖο μου γιὰ τὸ βουνό. Καὶ νά. Ἐμπρός μας σὰν μιὰ κορδέλλα ξετυλίγεται ὁ δρόμος ποὺ φθάνει στὸν Ἅγιο - Λιᾶ. Ὁ ἥλιος ξεπροβάλλει. Γύρω μας ἁπλώνεται ἡ φύση μὲ τὶς ἄπειρες καλλονές της. Τί ὀμορφιὰ ἀνοίγεται παντοῦ μὲ τῆς αὐγῆς τὸ οὐράνιο γέλιο. Προχωροῦμε κάτω ἀπὸ ψηλὰ δένδρα, δίπλα ἀπ' ἕνα μικρὸ ρυάκι ποὺ σιγαλὰ κυλᾶ τὰ νερά του. Οἱ κλάδοι συμπλέκονται καὶ σχηματίζουν πυκνὴ σκιάδα. Ὁ κισσὸς ἀγκαλιάζει τοὺς κορμοὺς τῶν δένδρων ἢ ἀναρριχᾶται στὶς κορφές τους. Κοιτάζομε τὸν ὁλοκάθαρο οὐρανό τὸν ξάστερο ἥλιο, πίνομε λίγο νερὸ ἀπ' τὴν πηγὴ καὶ πάλι προχωροῦμε.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΘΕΟΦΥΛΑΚΟΣ

ΕΔΩ ΚΙ' ΕΚΕΙ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ...

Χειμώνας· κι' ὁ βορηᾶς εἶναι ψυχρὸς
ὁ ἥλιος πιὰ δὲ λάμπει, δὲ θερμαίνει
καὶ στὴ γωνιὰ τοῦ δρόμου, σὰ σκοπός,
μιλάει ὁ γέρος μὲ φωνὴ μισοσβυσμένη:

—Ἀπ' ὅ,τι ἔχει ἂς δωρήση ὁ καθεὶς
στὸ γέρο τὸ φτωχὸ καὶ τὸ σακάτη
ποὺ εἶν' ὁ δόλιος στὴ ζωὴ καὶ δυστυχὴς
κι' ἡ μοῖρα του τὸν βούτηξε στὴ λάσπη...

Κι' ἀντίκρυ πιά, μὰ σὲ ἀπόσταση μικρὴ
μὲ μάτια βουρκωμένα μιὰ κορούλα
στὰ ὁλόμαυρα ντυμένη καὶ δειλὴ
μιλάει σιγανὰ καὶ μὲ τρεμούλα:

—Ὁλημερὶς κι' ὁλονυχτὶς στὸ δρόμο τριγυρνῶ
γυμνό, ἰσχνό, ταλαίπωρο καὶ ἀπαρατημένο
χωρὶς γονεῖς καὶ ἀδελφὸ ἔρμο στὸν κόσμο αὐτό.
Δὲν μὲ λυπᾶστε τ' ἄμοιρο τὸ τρισδυστυχισμένο;

Χήρα, φτωχή, μαυρόπεπλη. στὸ πένθος βουτηγμένη
τοὺς δύστυχους παρηγορεῖ καὶ κάτι τοὺς προσφέρνει.
Ἀγάλλεται ὁ γέροντας ποῦχε καρδιὰ θλιμμένη
καὶ τὸ θεὸ εὐχαριστεῖ τὸ ὀρφανὸ μὲ θέρμη...

ΛΕΑΝΔΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
Ἀγρίνιον

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

Πατρίδα μας τρισένδοξη
Ἑλλὰς μεγάλ' ἰδέα,
ἔμβλημα ἔχεις τὸ Σταυρὸ
τὴ Γαλανὴ Σημαία.

Πάντοτε ἀγωνίσθηκες
γιὰ τὴν Ἐλευθεριά σου
γιὰ τὴν θρησκεία, τὴν τιμὴ
γιὰ τ' ἅγια δίκαιά σου.

Ὅλ' οἱ λαοὶ μιλοῦν γιὰ σὲ
καὶ γιὰ τὰ τρόπαιά σου
ποὺ στήνουν καθημερινὰ
τ' ἀτρόμητα παιδιά σου.

Χαῖρε πατρίδα μας γλυκειὰ
δαφνοστεφανωμένη.
Χαῖρε κόρη τῆς Ἀθηνᾶς
Ἑλλάδα δοξασμένη.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Α. ΜΠΑΣΚΟΥΤΑΣ
(Δ΄ τάξη Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Κορίνθου)

ΠΑΤΡΙΔΑ ΑΚΡΙΒΗ ΜΟΥ

Πατρίδ' ἀκριβή μου, γλυκειά μου Πατρίδα,
γαλάζια μου ἀγάπη, Ἑλλάδα χρυσῆ,
τοῦ κόσμου ὁδηγήτρα, φεγγόβολη ἀχτίδα,
Ἐσύ 'σαι καὶ θἆσαι γιὰ πάντοτ' ἐσύ.

Ἄχ πόσο λατρεύω τὴ θεία θωριά Σου,
γαλήνη γεμάτη, κι' ἁπλότη, καὶ φῶς,
π' αἰώνια φαντάζει σὲ κάθε μεριά Σου
ἢ ἕνας Παρθενώνας ἢ κάποιος σοφός.

Μὰ βάρβαρα μάτια κοιτοῦν καὶ ζηλεύουν
τὴν τόση ὀμορφιά σου, τὴν ὀνειρευτὴ
καὶ χέρια πιὸ βάρβαρα πάλι γυρεύουν
βαριὲς ἀλυσσίδες νὰ πλέξουν γι' αὐτή.

Μὰ νά! ξεπετιοῦντ' ἀπὸ κάθε γωνιά Σου
Λεωνίδες, Σουλιῶτες καινούργιοι κι' ὁρμοῦν.
Πατρίδ' ἀκριβή μου εἶν' ἡ δόξα κοντά σου!
μὴ σκιάζεσαι ἥρωες γιὰ Σὲ πολεμοῦν.

Ὀρθὴ σὰν καὶ πρῶτα! Κι' Ἐκεῖνος ποὺ βλέπει
μὲ τὸ Ἅγιο Του μάτι, τοῦ δίκιου τὸ φῶς,
μὲ δάφνης κλωνάρια στεφάνια Σοῦ πλέκει
στὸ πλάϊ Σου στέκει Ἑλλὰς κι' ὁ Θεός.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΟΛΥΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ
(Μαθητὴς Γυμνασίου Μελιγαλᾶ)

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ

Ἀπ' τὰ χαράματα, πρὶν ἀκόμη προβάλλει ὁ ἥλιος τὸ ὁλοστρόγγυλο καὶ χρυσαφένιο κεφάλι του, ξεκινήσαμε γιὰ τὴν ἐκδρομή μας.

Ἦταν ἕνα θαυμάσιο πρωϊνὸ τοῦ Ἀπρίλη. Ὅλη ἡ φύση ἦταν στὶς χαρές της.

Παντοῦ πρασινάδα, παντοῦ χλόη κι' ὀμορφιά. Τὰ πανέμορφα λογιῶν - λογιῶν λουλούδια γεμάτα δροσιὰ μᾶς χάριζαν τὴ γλυκειά τους εὐωδιά.

Μὲ χαρά, βαδίζαμε πρὸς τὴν κορυφὴ τοῦ καταπράσινου βουνοῦ, συνοδευόμενοι ἀπ' τὴν μαγευτικὴ μελωδία τῶν πουλιῶν. Φτάσαμε στὴν κορυφή.

Τί εὐχάριστη ὀρειβασία! Πλάϊ μας ὑψώνεται τὸ Μοναστήρι τοῦ Ἅϊ - Γιώργη. Τρέχουμε ὅλοι πρὸς τὰ κεῖ, καὶ ἀφήνουμε νὰ φύγη ἀπ' τὰ χείλη μας, μιὰ εὐχαριστήρια προσευχὴ πρὸς τὸν Πλάστη.

Σὲ λίγο ἀντικρύσαμε ἕνα θαυμάσιο θέαμα.

Ὁ χρυσὸς ἥλιος μόλις ἄρχιζε νὰ ροδίζη σιγὰ σιγά, σὰν πελώριος ἀσημένιος δίσκος. Ἀρκετὴ ὥρα τὸν θαυμάσαμε.

Μετὰ διαλυθήκαμε στὶς πρασινάδες, παίξαμε γελάσαμε, χορέψαμε, καὶ μὲ τὶς καρδιὲς πλημμυρισμένες ἀπὸ χαρὰ καὶ εὐχαρίστηση πήραμε τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΠΠΑΣ
(Παιδόπολη Ζηροῦ)

ΑΝΑΜΝΗΣΗ

Ὅσο κι' ἂν περάσουν τὰ χρόνια, ὅσο κι' ἂν προσπαθήση ἡ λήθη, δὲν θὰ μπορέση νὰ σβύση ἀπ' τὴ μνήμη μου τὴ χαρούμενη κείνη μέρα τῆς ζωῆς μου.

Ἀρχὲς τοῦ χινοπώρου ἦταν. Τὰ φύλλα κίτρινα καὶ μαραμένα πέφτουν καὶ σκεπάζουν τὴ νοτισμένη γῆ. Τὰ πρωτοβρόχια μαλακώνουν τὸ χῶμα, γι' αὐτὸ καὶ τὸ ἀλέτρι ποὺ τόσο καιρὸ σκουριασμένο περίμενε στὴ μεγάλη χωριάτικη αὐλή, χώνεται τώρα βαθύτερα στὴ γῆ. Ἡ ζωὴ ξαναρχίζει γιὰ λίγο κάτω στὸν κάμπο καὶ ἀντηχεῖ πάλι ἐκεῖ ἡ φωνὴ τοῦ ζευγολάτη. Τὸ χωράφι ξανακούει τὴ γνώριμη φωνὴ τοῦ νοικοκύρη του.

Μὰ τὸ δικό μας δὲν θὰ τὴν ξανακούση. Τὸ ἀλέτρι μας δὲν θὰ τρίξη πιὰ κάτω ἀπ' τὸ χέρι τοῦ πατέρα μου... Τέλειωσαν πιὰ τὰ ψέμματα... Ὁ γιατρὸς τὸ εἶπε καθαρά: «Ζήτημα ἂν θὰ μπορέση νὰ βγάλη καὶ τούτη τὴ μέρα...».

— Πλησιάζω στὸ κρεββάτι τοῦ πατέρα μου καὶ χαϊδεύω τὰ ὁλόσγουρα μαλλιά του.

Στὸ πρόσωπό του ζωγραφίστηκε ὁ θάνατος. Βαθειά, σβυσμένη ἡ ματιά του γεμάτη λατρεία καὶ πόνο ἔπεσε πάνω μου, καὶ παίρνοντας τὸ χέρι μου μέσα στὸ δικό του μοῦ εἶπα τὰ στερνά του λόγια: «Παιδί μου Ἄγγελε, ἐγὼ θὰ πεθάνω καὶ δὲν μπορῶ πιὰ ν' ἀδράξω τὸ ἀλέτρι μας. Δὲν μπορῶ νὰ βρεθῶ κάτω στὸν κάμπο ποὺ γιορτάζει σήμερα τὸ χωριό μας τὴ γιορτὴ τῆς σπορᾶς. Πήγαινε σύ, πήγαινε παιδί μου! Καὶ τὰ δάκρυα πλημμύρισαν τὰ μάτια του.

Βρέθηκα κάτω στὸν κάμπο μὰ δὲν εἶχα ὄρεξη γιὰ τίποτα. Ὁ νοῦς μου φτερούγιζε στὸ σπίτι μας καὶ στ' ἀφτιά μου ἀντηχοῦσαν τὰ λόγια τοῦ πατέρα μου: «Ἐγὼ θα πεθάνω». Ἡ φωνὴ μου τότε αὐθόρμητα ὑψώθηκε σὲ ὁλόθερμη προσευχή, καὶ δάκρυα πόνου δάκρυα λύπης αὐλάκωναν τὸ πρόσωπό μου.

Δὲν ξέρω πόση ὥρα κάθησα ἔτσι ἐκεῖ, μὰ σιγὰ - σιγὰ ἔνοιωθα ἀόριστα μεγαλύτερη μοναξιὰ καὶ τότε ξύπνησα ἀπ' τὸ βαθὺ λήθαργο τῆς λησμονιᾶς.

Εἶχε σουρουπώσει ὅταν γύρισα στὸ σπίτι. Καμμιὰ φωνὴ δὲν ἀκουγόταν. Μόνο τὸ φῶς τῆς λάμπας ἔβγαινε ἀπ' τὸ παραθύρι ποὺ ἦταν τὸ δωμάτιο τοῦ πατέρα μου. Μιὰ ἀόριστη φωνὴ ἀντηχοῦσε τότε μέσα μου, καὶ μοῦ ἔλεγε κάτι ποὺ μ' ἀνέβαζε στὸ σκαλὶ τῆς προσδοκίας. Σιγὰ σιγὰ ἀνέβηκα στὴ σάλα ὅπου βρῆκα τὴ μητέρα μου νὰ μὲ καρτερᾶ. Ἕνα ἐλαφρὸ χαμόγελο διαγραφόταν στὰ χείλη της καὶ δυὸ λόγια βγῆκαν τότε ἀπ' αὐτά, ποὺ μοῦ χάρισαν τὴ μεγαλύτερη χαρά. «Ὁ πατέρας εἶναι καλλίτερα». Σιγαλὰ πάλι μπῆκα μέσα στὸ δωμάτιο καὶ τότε ἀντίκρυσα τὸ ὀμορφότερο ποὺ ἀντίκρυσα ποτέ. Λίγες σταγόνες ἀπὸ ἱδρῶτα λαμπύριζαν στὸ πλατύ του μέτωπο σὰν σταγόνες δροσιᾶς. Ὅταν ἅπλωσα τὸ χέρι μου πάνω του ὁ πυρετὸς — διαπίστωσα — εἶχε φύγει σχεδόν, καὶ τότε πλέοντας στὸ πέλαγος, τῆς χαρᾶς ὑψώθηκε ἡ φωνή μου σὰν ὕμνος εὐχαρίστησης στὸν πολυεύσπλαχνο Θεό.

Σὲ λίγες μέρες, ἡ νιότη νίκησε τὸ θάνατο καὶ ἡ κοκκινάδα — σημάδι τῆς ὑγείας — ἁπλώθηκε στὰ μάγουλα τοῦ πατέρα μου. Ὁ Θεὸς ἄκουσε τὴν προσευχή μου κι' ἔφερε τὴ χαρὰ ξανὰ στὸ φτωχικό μας, ἔφερε τὸν πατέρα μου πάλι κοντά μας γιὰ νὰ βαδίσουμε μαζὶ ἀχώριστοι τὸ δρόμο τῆς ζωῆς.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΔΟΝΑΚΗΣ
(Μαθητὴς Γυμνασίου
Ἐλευθερουπόλεως τάξη Ε΄ ν. τ.)

ΛΑΜΠΡΗ

Γιορτάζ' ἡ πλάση μὲς τὸ φῶς ντυμένη
ὁ ἥλιος χρυσοπόρφυρος γελᾶ
κι' ἡ Φύση στ' ἀνοιξιάτικα ντυμένη
τῆς Ἅγιας Μέρας τὸ θᾶμα τραγουδᾶ.

Μὲς στὸ χωριὸ χορεύουν κοπελλοῦδες
κάποια καμπάνα γλυκὰ χτυπᾶ
γύρω πετᾶνε ὥριες πεταλοῦδες
καὶ φωνάζουν παιδάκια χαρωπά.

Λάμπουν ἄσπρα τὰ σπίτι ἀπ' τὸν ἀσβέστη
στὴ σούβλα τ' ἀρνὶ μοσχοβολᾶ,
φιλιώνει ὁ κόσμος, «Χριστὸς Ἀνέστη»
καὶ ἡ μανούλα τὸ μωρὸ φιλᾶ.

ΑΠΟΨΕ

Ἀπόψε ποὺ τριγύρω μου ἀνθοὶ μοσχοευωδιάζουν,
ποὺ νοιώθω σ' ὅλο τ' Ἄπειρ' ἁπλωμένη τὴ γαλήνη,
ποὺ βλέπω τ' ἄστρ' ἀπὸ ψηλὰ γλυκὰ νὰ μὲ κυττάζουν
καὶ τὸ θαμπόφως νὰ σκορπᾶ τὴ μάγισσα σελήνη.

Ἀπόψε ποὺ τ' ἀπέραντα 'συχάζουν μ' ἁρμονία
ὁποὺ μονιάσαν τὰ στοιχειά, ἡμέρεψαν τ' οὐράνια
ἀπόψε νοιώθω μέσα μου τὴν ἅγια παρουσία
καὶ παίρνω θεία δύναμη δὲν ἔχω πιὰ ὀρφάνια.

ΧΡ. ΚΟΤΙΝΑΣ

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Θάνος καὶ τὸ Νέο Σύνταγμα

Σαββατόβραδο. «Ἡ ὥρα τῆς συζητήσεως» ὅπως ὀνόμαζε ὁ Θάνος τὴν ὥρα ἀπὸ τὸ σούρουπο ὡς τὸ δεῖπνο.

Αὐτὴ «ἡ ὥρα τῆς συζητήσεως» ἔλυνε πολλὲς ἀπορίες τοῦ Θάνου: ὅτι ἤθελε νὰ ρωτήση τὸν παπού τὶς ἄλλες μέρες τῆς ἑβδομάδας, τὸ φύλαγε νὰ τὸ ρωτήση τὸ Σάββατο.

Καὶ νὰ ποὺ σήμερα, ἀφοῦ κάθησαν κι' οἱ δυὸ στὸ λιακωτό, ἔφερε ὁ Θάνος τὴν καινούργια του ἀπορία.

— Παπού, πέρυσι καὶ πρόπερσι, εἶπε, μοῦ ἐξήγησες τί εἶναι ἔθνος καὶ τί κράτος. Ἀκόμη πῶς διαιρεῖται τὸ κράτος. Πρῶτα σὲ νομούς, κι' ὕστερα σὲ δήμους καὶ κοινότητες. Ἀκόμη μοῦ ἐξήγησες πῶς δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχη Κράτος χωρὶς νόμους, ὅπως δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχη κράτος χωρὶς ἀρχηγό, καὶ χωρὶς κυβερνῆτες. Κι' ἀκόμη μοῦ ἐξήγησες τί εἶναι τὸ Σύνταγμα. Μοῦ εἶπες πῶς τὸ σύνταγμα εἶναι ὁ πιὸ δυνατὸς ἀπ' ὅλους τοὺς νόμους. «Θεμελιώδης νόμος τῆς Πολιτείας» ὅπως τὸ ὀνόμασες.

— Καὶ θυμᾶσαι γιατὶ τὸ ὀνόμασα ἔτσι; ρώτησε ὁ παπούς.

— Πῶς δὲν θυμᾶμαι! περηφανεύτηκε ὁ Θάνος. Θαρρεῖς πῶς αὐτὰ ποὺ λέμε πάνε χαμένα; Δὲν ξεχνῶ τίποτε ἐγώ!

— Λοιπὸν γιατὶ λέγεται θεμελιώδης νόμος τῆς Πολιτείας; ἐπέμεινε ὁ παπούς.

— Πρῶτα, εἶπε συλλογισμένα ὁ Θάνος, γιατὶ τὸ Σύνταγμα δὲν κανονίζει τὶς σχέσεις τῶν πολιτῶν μεταξύ τους: πῶς νὰ πουλοῦν, πῶς ν' ἀγοράζουν, πῶς νὰ νοικιάζουν ἕνα σπίτι, πῶς νὰ βαφτίζωνται, νὰ γράφουν τὴν διαθήκη τους, νὰ υἱοθετοῦν ἕνα ὀρφανὸ παιδί. Αὐτὰ τὰ κανονίζουν καθὼς εἴπαμε οἱ νόμοι. Δηλαδὴ οἱ «κανονισμοί» τοῦ κράτους. Τὸ Σύνταγμα, κανονίζει τὶς σχέσεις τῆς Πολιτείας, δηλαδὴ τοῦ κράτους, μὲ τοὺς πολίτες. Δηλαδὴ ποιὸς θὰ κυβερνάη τὸ κράτος; Ποιὸς θὰ διαλέει, ποιὸς θὰ «ἐκλέγη» ὅπως λένε αὐτοὺς ποὺ θὰ κυβερνᾶνε τὸ κράτος καὶ τὸν Ἑλληνικὸ λαό; Τί δικαιώματα καὶ τί ὑποχρεώσεις ἔχουν αὐτοὶ ποὺ κυβερνοῦν; Καὶ τί εὐθύνη ἀπέναντι τοῦ λαοῦ;

Κι' ἀκόμη παπού: ποιὸς ἔχει δικαίωμα νὰ φτιάνη νόμους; Ποιὸς ἔχει δικαίωμα νὰ δικάζη τοὺς ἄλλους καὶ νὰ τοὺς τιμωρῆ; Ὅλ' αὐτά, κι' ἕνα πλῆθος ἄλλα πράγματα, τὰ ὁρίζει τὸ Σύνταγμα. Γι' αὐτὸ λέγεται «Δημόσιο δίκαιο τῶν Ἑλλήνων». Ἐνῶ οἱ συνηθισμένοι νόμοι, λέγονται «ἰδιωτικὸ δίκαιο τῶν Ἑλλήνων».

— Καὶ τί θὰ πῆ «δίκαιο»;

— Δὲν θὰ πῆ ἀκριβῶς «δίκηο»! γέλασε ὁ Θάνος. Κι' αὐτὸ τὸ ξέρω παπού! Ἔγνοια σου! Δὲ μὲ πιάνεις πουθενά! «Δίκαιο» ὀνομάζουν στὴν νομικὴ ἐπιστήμη, ἕνα σύνολο κανόνων τοῦ Κράτους — ἕνα σύνολο δηλαδὴ ἀπὸ νόμους... Πολλοὶ νόμοι μαζὶ γύρω ἀπὸ ζητήματα ποὺ μοιάζουν, ποὺ ἔχουν σχέση δηλαδὴ μεταξύ τους, ἀποτελοῦν ἕνα «δίκαιο». «Κληρονομικὸ δίκαιο» π.χ. Δηλαδὴ νόμοι ποὺ κανονίζουν πῶς κληρονομεῖ ἕνας πολίτης τὸν πατέρα του ἢ τὸν θεῖο του, ἢ ἕναν συγγενῆ του. Ἢ πῶς πρέπει νὰ γράφη τὴν διαθήκη του. Κι' ἀκόμη «Οἰκογενειακὸ δίκαιο». Νόμοι πῶς νὰ υἱοθετῆται ἕνα παιδί, κλπ. Ὅλ' αὐτὰ τὰ «Δίκαια» ἀποτελοῦν τὸ «Ἰδιωτικὸ δίκαιο». Τὸ Σύνταγμα ὅμως εἶναι Δημόσιο δίκαιο τῶν Ἑλλήνων.

— Καὶ γιατὶ λέγεται «θεμελιώδης νόμος τῆς Πολιτείας»;

— Κι' αὐτὸ τὸ ξέρω παπού! φώναξε ὁ Θάνος. Πρῶτα πρῶτα, γιατὶ εἶναι ὁ σπουδαιότερος ἀπ' ὅλους τοὺς νόμους μας. Ὁ πρωταρχικὸς νὰ ποῦμε. Ὁ «θεμελιώδης». Ἀπὸ αὐτὸν ξεκινᾶμε γιὰ νὰ φτιάσωμε τοὺς ἄλλους νόμους, κι' αὐτὸς κανονίζει τὰ πιὸ σπουδαῖα πράγματα στὸ Κράτος. Αὐτὸ πρῶτα. Κι' ὕστερα γιατὶ ὅταν τὸ Σύνταγμα λέει ἕνα πράγμα, κανένας νόμος δὲν μπορεῖ νὰ πῆ ἄλλο. Ὅταν φτιάσουν ἕνα νόμο οἱ βουλευτές μας ποὺ λέει ἀντίθετα πράγματα ἀπὸ τὸ Σύνταγμα, ὁ νόμος αὐτὸς δὲν ἐφαρμόζεται. Θεωρεῖται καθὼς μοῦ εἶπες «ἀντισυνταγματικὸς» καὶ τὰ δικαστήρια δὲν δικάζουν σύμφωνα μ' αὐτόν.

— Γιὰ φέρε μου ἕνα παράδειγμα! εἶπε ὁ παπούς.

Ὁ Θάνος ξεροκατάπιε:

— Δέν.. δὲν ξέρω! ψιθύρισε.

— Νὰ σοῦ πῶ κάτι ἁπλό. Τὸ Σύνταγμα λέει πῶς ὁ κάθε πολίτης μπορεῖ ν' ἀφήση ἐλεύθερα, σὲ ὅποιον θέλει, τὴν περιουσία του ἀφοῦ πεθάνει (φυσικά, μὲ ὡρισμένους δίκαιους περιορισμούς, ποὺ ὡρίζουν οἱ νόμοι: νὰ μὴν ἀφήση ἀνήλικα παιδιὰ στὸ δρόμο, κι' ἄλλα τέτοια). Ὁ συγχωρεμένος ὁ πατέρας μου ἄφησε ἕνα μικρὸ λιοστάσι στὸν Ἅη Σώστη. Γιὰ νάχουν λίγο λάδι τὰ καντήλια, γιὰ νάχουν λίγα χρήματα οἱ ἐπίτροποι νὰ ἐπισκευάζουν τὴν ὄμορφη ἐκκλησίτσα ποὺ κόντεψε νὰ γκρεμιστῆ. Δικαίωμά του ἦταν, ποὺ τοῦ τὸ ἐξασφάλιζε τὸ Σύνταγμα. Δὲν μποροῦσε λοιπὸν νὰ βγῆ νόμος ποὺ λέει: «Ἀδιάφορο τί ἔγραψε στὴ διαθήκη του ὁ ἄνθρωπος, ὁ πρόεδρος τῆς Κοινότητος κανονίζει τί θὰ γίνουν τὰ χτήματά του». Ἕνας τέτοιος νόμος, θὰ ἦταν «ἀντισυνταγματικός». Κι' ἂν ὢ μὴ γένοιτο πηγαίναμε στὰ δικαστήρια, ὁ δικαστὴς θὰ δίκαζε σύμφωνα μὲ ὅτι λέει τὸ Σύνταγμα, κι' ὄχι μὲ ὅτι ἔγραφε ὁ «ἀντισυνταγματικὸς» νόμος. Ἀκόμη σὲ τί νομίζεις εἶναι πιὸ σπουδαῖο, ἔχει πιὸ βάρος τὸ Σύνταγμα;

— Δὲν ξέρω! ξανάπε ὁ Θάνος.

— Στὸ ὅτι ἀλλάζει τὸ Σύνταγμα, «ἀναθεωρεῖται» ὅπως λένε, πολὺ πιὸ δύσκολα ἀπὸ τοὺς νόμους. Χρειάζονται πολὺ περισσότερες διατυπώσεις γιὰ ν' ἀλλάξη τὸ Σύνταγμα ἀπ' ὅτι γιὰ νὰ τροποποιηθοῦν οἱ Νόμοι. Κατάλαβες;

— Μὰ αὐτὸ ἤθελα νὰ σὲ ρωτήσω ἀκριβῶς παπού! Ἀλλάζει τὸ Σύνταγμα; Γιατὶ ἀκούω νὰ μιλᾶνε γιὰ νέο σύνταγμα τελευταῖα!

— Καὶ βέβαια ἀλλάζει! εἶπε ὁ παπούς. Ἔργο ἀνθρώπων εἶναι, ἄνθρωποι τὸ στοχάστηκαν κι' ἄνθρωποι τὸ ἔφτιασαν. Κι' ὅλα τ' ἀνθρώπινα ἔργα ἀλλάζουν, φυσικὰ πρὸς τὸ καλύτερο. Μόνο οἱ δέκα ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ δὲν ἀλλάζουν, γιατὶ μόνο ὁ Θεὸς εἶναι Πάνσοφος καὶ Παντογνώστης! Λοιπὸν ἐκεῖνοι ποὺ ἔχουν δικαίωμα νὰ φτιάνουν τὸ Σύνταγμα καὶ νὰ τὸ ἀλλάζουν, καμμιὰ φορὰ βλέπουν πὼς ἕνα ἄρθρο του, ἕνας ἀπὸ τοὺ κανονισμούς του δηλαδή, δὲν εἶναι τέλεια γραμμένος. Πὼς θἄπρεπε νὰ τὸ ποῦν καλύτερα, πιὸ καθαρά, ὥστε νὰ μὴ γίνωνται παρεξηγήσεις. Κι' ἀκόμη, ὅτι παρέλειψαν νὰ γράψουν κάτι σπουδαῖο. Ἢ ὅτι κάτι ποὺ ἔπρεπε νὰ ὁρίζεται ἔτσι χτές, σήμερα, πρέπει νὰ ὁρίζεται ἀλλοιῶς. Κάθονται λοιπόν, καὶ κάνουν «ἀναθεώρηση» τοῦ συντάγματος. Τὸ ἀλλάζουν. Τὸ τροποποιοῦν.

— Καὶ ποιὸς ὁρίζει ἐκείνους ποὺ ἔχουν δικαίωμα «ν' ἀναθεωρήσουν» τὸ Σύνταγμα;

— Μὰ τὸ Σύνταγμα τὸ ἴδιο! Ἔχει ἄρθρα, ποὺ ὁρίζουν πῶς, σὲ ποιὲς περιπτώσεις καὶ ποιοί, μποροῦν ν' ἀλλάξουν τὸ Σύνταγμα! Γιατὶ καθὼς σοῦ εἶπα, κάθε τι ποὺ στοχάζονται καὶ φτιάνουν οἱ ἄνθρωποι, δὲν εἶναι τέλειο ἀπ' τὴν πρώτη στιγμή! Σιγά, σιγά, μὲ τὴ σκέψη, μὲ τὴν ἀδιάκοπη φροντίδα τελειοποιεῖται! Ἔτσι καὶ τώρα. Ἔχομε Νέο Σύνταγμα, γιατὶ ἐκεῖνοι ποὺ εἶναι ἁρμόδιοι, πῆραν τὸ παλιό, καὶ τὸ τελειοποίησαν, τὸ συμπλήρωσαν, πρόσθεσαν καὶ ἄλλα πράγματα, ἀναγκαῖα, ποὺ δὲν τὰ εἶχε τὸ ἄλλο.

— Καὶ ποιοὶ ἔκαναν αὐτὴ τὴ δουλειά;

— Ἐκεῖνοι ποὺ εἶχαν ἀπὸ τὸ Σύνταγμα αὐτὸ τὸ δικαίωμα: Ὁ Βασιλιάς, ἡ Κυβέρνηση τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ — δηλαδὴ οἱ ὑπουργοί, καὶ ἡ Βουλή, δηλαδὴ οἱ βουλευτές. Κι' ἔτσι τὸ Νέο Σύνταγμα, ἀρχίζει νὰ ἰσχύη ἀπὸ τὴν 1 Ἰανουαρίου τοῦ 1952. Κι' ἔχει τὴν ὑπογραφὴ τοῦ Βασιλέα μας τοῦ Παύλου, τοῦ Πρωθυπουργοῦ, καὶ ὅλων τῶν ὑπουργῶν!

— Ὥστε ἔχομε τώρα νέο Σύνταγμα παπού;

— Ἔχομε νέο Σύνταγμα. Ὅμως αὐτό, δὲν διαφέρει καὶ πολὺ ἀπὸ τὸ παλιό... Εἶναι τὸ παλιὸ ἀλλαγμένο σὲ μερικὰ μέρη μονάχα, καὶ συμπληρωμένο πολύ, ὥστε νὰ μὴν ὑπάρχουν παρεξηγήσεις.

— Θυμᾶσαι παπού, ἔκανε στοχαστικὰ ὁ Θάνος, ποὺ εἶχες ἀρχίσει νὰ μοῦ μιλᾶς γιὰ τὸ τί κανονίζει τὸ Σύνταγμα; Ἐκεῖνες τὶς κουβέντες ποὺ πολὺ μοῦ ἄρεσαν, τὶς ἀφήσαμε. Τώρα ποὺ ἔχομε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ χρόνου τὸ νέο Σύνταγμα δὲν θάθελες νὰ μοῦ πῆς κι' ἄλλα, ἀπὸ αὐτὰ ποὺ γράφει αὐτὸς ὁ «θεμελιώδης νόμος τῆς Πολιτείας;»

Γιατὶ πολὺ θὰ ἤθελα νὰ ξέρω.

— Πολὺ εὐχαρίστως Θάνο μου! εἶπε ὁ παπούς. Τὸ Σύνταγμα, ἔχει γίνει γιὰ νὰ ὑποδεικνύη κοντὰ στ' ἄλλα τὶς πιὸ σπουδαῖες ὑποχρεώσεις καὶ τὰ πιὸ σημαντικὰ δικαιώματα τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν. Ἐκτὸς ποὺ ἐξηγεῖ πῶς κυβερνιέται τὸ Κράτος τους καὶ πῶς γίνονται οἱ νόμοι τους. Γι' αὐτὸ κάθε Ἕλληνας πολίτης, ἀπὸ τὸν πιὸ μικρὸ ὡς τὸν πιὸ μεγάλο, πρέπει νὰ ἔχη μιὰ ἰδέα ἀπὸ τὰ σημαντικώτερα τουλάχιστον ποὺ λέει αὐτὸ τὸ Σύνταγμα. Καὶ ξέρεις γιατὶ Θάνο μου; Γιατὶ ἡ μοίρα τοῦ λαοῦ μας, εἶναι ν' ἀγωνίζεται γιὰ νὰ κρατήση ἐλεύθερα τοῦτα τὰ ἅγια χώματα τῆς πατρίδας μας... Ὄχι πενῆντα χρόνια, ὄχι ἑκατό, παρὰ χιλιάδες καὶ χιλιάδες χρόνια... Καὶ ὅταν ἀγωνιζόμαστε γιὰ τὴν ἐλευθερία, δὲν εἶναι μόνο γιατὶ δὲν θέλομε νὰ ὑποδουλωθῆ τὸ περήφανο κράτος μας σὲ ὁποιον δήποτε. Δὲν πολεμᾶμε μόνο γιὰ τὰ σπίτια μας, τὶς ἐκκλησιές μας, τὸ χῶμα ποὺ εἶναι θαμμένοι οἱ νεκροί μας. Πολεμᾶμε καὶ ὑπερασπιζόμαστε ἕναν ὡρισμένο «τρόπο ζωῆς»... Ἕναν τρόπο ζωῆς ποὺ ἁρμόζει σὲ ἐλεύθερους καὶ περήφανους ἀνθρώπους. Καὶ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἕνα μιλιοῦνι βάρβαροι ἤθελαν νὰ κατακτήσουν τὸ φῶς: τὴν Ἀθήνα. Καὶ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἕνα πλῆθος ἐχθροί, ἐθάμπωσαν τὸ φῶς... Ἐκυρίεψαν δηλαδὴ τὴν Κωνσταντινούπολη, τὴν Βασιλεύουσα κι' ἐξαφάνισαν τὸ θρυλικὸ Βυζάντιο καὶ τὸν ὑπέροχο πολιτισμό του... Καὶ τώρα — γιατὶ νὰ μὴν ξέρης τὴν ἀλήθεια Θάνο μου; — ὅπου πάλι πρέπει νὰ εἴμαστε ἕτοιμοι νὰ ὑπερασπισθοῦμε τὴν ἴδια πατρίδα, πρέπει νὰ ξέρης ὅτι ὑπερασπιζόμαστε συνάμα ἕνα ὑπέροχο ἰδανικὸ ἐλευθερίας καὶ δικαιοσύνης. Ἡ ἀνάλυση τοῦ Συντάγματός μας, αὐτὸ θὰ σοῦ δείξη. Κατάλαβες; Στὸν εἰκοστὸν αἰῶνα, ὁ καθένας πρέπει νὰ γνωρίζη τί ἀκριβῶς ὑπερασπίζεται. Αὐτὸ θὰ σοῦ ἐξηγήσω, μικρὲ Ἕλληνα πολίτη... Γιατὶ ἐμεῖς ἔχομε τὸ μεγάλο προσόν, νὰ μποροῦμε — ὅπως πάντα — νὰ διακηρύξωμε ἁπλὰ καὶ τίμια, ποιὲς εἶναι οἱ ἀνθρώπινες ἀξίες ποὺ ὑπερασπιζόμαστε. Κι' αὐτὲς τὶς ἀνθρώπινες ἀξίες, τὶς χειροπιαστές, τὶς συγκεκριμμένες, θέλω νὰ τὶς ξέρης, Θάνο...

— Κι' ἐγὼ θέλω νὰ τὶς μάθω... Καὶ μάλιστα θὰ ἔχω τὴν τύχη, νὰ τὶς μάθω ἀπὸ σένα παπού... εἶπε τὸ παιδί.

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

Ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Ἕνα παιδὶ ἀκατάστατο

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Εἶμαι βέβαιη πὼς κι' ἡ τσάντα σας καὶ τὰ πράματα ποὖναι μέσα καὶ τὰ παιχνίδια σας καὶ τὰ ροῦχα σας εἶναι πεντακάθαρα, τακτικὰ καὶ συγυρισμένα. Ἤθελα μόνο νὰ ξέρω ἂν τὸ χρωστᾶτε αὐτὸ σ' ἄλλα χέρια ἀπ' τὰ δικά σας, ὁπότε δὲν ἔχει καὶ τόση ἀξία.

Ὁ Γρηγόρης, ὁ γιὸς μιᾶς παλιᾶς μου φιλενάδας ποὺ ἦρθε χτὲς νὰ μ' ἐπισκεφθῆ ἄστραφτε ἀπὸ τὴν κορφὴ ὡς τὰ νύχια ποὺ λέμε. Ὅταν ἐπαίνεσα τὸ ὡραῖο του ντύσιμο ἡ μητέρα του γέλασε μὲ πικρία.

— Κοιτάξετέ τον καλά, μοῦ εἶπε, γιατὶ σὲ μισὴ ὥρα θἆναι ἀγνώριστος.

Δὲν κατάλαβα τί ἐννοοῦσε γιατὶ τὸ παιδὶ φαινόταν πολὺ νὰ προσέχη τὸν ἑαυτό του. Τὰ ἐγγονάκια μου, πῆραν τὸ Γρηγόρη στὸν κῆπο νὰ παίξουν κι' ἐμεῖς ἀρχίσαμε τὰ δικά μας μὲ τὴ μητέρα του.

Σὲ λίγη ὥρα ἔρριξα μιὰ ματιὰ ἀπὸ τὸ παράθυρο στὸν κῆπο κι' εἶδα ἕνα θέαμα ποὺ δὲ μ' ἄρεσε καθόλου. Ὁ Γρηγόρης, βγάζοντας τὸ σακάκι του γιὰ νὰ παίξη ἀντὶ νὰ τὸ κρεμάση σὲ κανένα κλωνάρι, τὸ πέταξε πέρα μὲ μιὰ κλωτσιά. Ἔτρεξα καὶ τὸ σήκωσα ἀπ' τὰ χώματα γιὰ νὰ μὴ στενοχωρηθῆ ἡ μητέρα.

— Αὐτὰ μοῦ κάνει, εἶπε ἐκείνη. Τὸ βράδυ ποὺ γδύνεται γιὰ νὰ πέση, γεμίζει ἡ κάμαρα ἀπὸ τὰ ροῦχα του. Ἄλλα σέρνονται στὸ πάτωμα ἄλλα ἔχουν γλυστρήσει κάτω ἀπ' τὸ κρεββάτι καὶ χάνομε τὸ πρωῒ μιὰ ὥρα γιὰ νὰ τὰ βροῦμε.

— Νὰ τοῦ βάλης κρεμάστρα, τῆς εἶπα.

— Τοῦ ἔχω τρεῖς, μὰ οὔτε τὶς βλέπει. Σὰν κοιμηθῆ πάω καὶ μαζεύω τὰ ροῦχα του καὶ τὰ βάζω στὴ θέση τους. Ὅσο γιὰ τὰ παπούτσια τὸ ἕνα βρίσκεται στὸ διάδρομο καὶ τὸ ἄλλο πίσω ἀπ' τὸ γραφεῖο. Πῶς καταφέρνει νὰ τὰ σκορπᾶ ἔτσι.

— Ἐμεῖς τὰ συνηθίσαμε μικρά, ἔκαμα νὰ πῶ.

— Τὸ ξέρω μ' ἔκοψε ἡ φίλη μου πὼς ὁ κόσμος. θὰ λέη πὼς φταίω ἐγὼ ποὺ δὲν τὸν ἀνάθρεψα ὅπως πρέπει. Μὰ ἂν ἤσαστε σπίτι θὰ μὲ μαλλώνατε γιὰ τὸ ξύλο ποὺ τρώει γι' αὐτή του τὴν ἀκαταστασία. Διορθώνεται λίγες μέρες καὶ πάλι τὰ ἴδια.

— Μὰ ὁ Γρηγόρης εἶναι πάντοτε τοῦ «κουτιοῦ», τῆς εἶπα.

— Ναί, ντρέπομαι νἆναι ἀκατάστατος καὶ τὰ κάνω ὅλα ἐγώ. Κάθε μέρα τ' ἀλλάζω ροῦχα, τοῦ σιγυρίζω τὴ σάκκα, τὸν πλένω, τὸν χτενίζω σὰ νἆναι μωρό, παρὰ νὰ μὲ κάνη ρεζίλι;

Τὸ παιγνίδι εἶχε τελειώσει κι' εἶδα ἕνα Γρηγόρη ἀγνώριστο. Οἱ ἄσπρες του κάλτσες κρέμονταν καταλερωμένες. Τὸ πανταλονάκι του ἦταν σκισμένο, τὸ μπλουζάκι του καταζάρωτο, ὅλος βουτηγμένος στὰ χώματα. Τὰ ἐγγόνια μου ξεσκονίστηκαν λίγο, ἔβαλαν μέσα τὰ πουκάμισά τους κι' ἦταν ἐν τάξει. Ἡ μητέρα τοῦ ἀκατάστατου πήγαινε νὰ σκάση. Πῆρε ταξὶ καὶ τὸν πῆγε στὸ σπίτι ὅπου θἄφαγε ἀσφαλῶς τῆς χρονιᾶς του... Ἐλπίζω νὰ μὴ τοῦ μοιάζη κανένα σας, ἀγαπητά μου παιδιά. Τὰ φορέματά μας θέλουν κι' αὐτὰ περιποίηση ὅπως κι' ὅλη μας ἡ ἐμφάνιση γιατὶ παίζει σπουδαῖο ρόλο. Ὁ κόσμος μᾶς κρίνει ἀπὸ ὅ,τι βλέπει. Κι' ὅσο εἶστε μικρὰ κρίνει τὶς μητέρες σας. Μὴ τὶς φέρνετε λοιπὸν σὲ δύσκολη θέση. Τὶς φτάνουν οἱ τόσες σκοτοῦρες τους νὰ σᾶς μεγαλώσουν. Κάνετε ὅ,τι περνᾶ ἀπ' τὸ χέρι σας νὰ τὶς βοηθήσετε, φροντίζοντας τοὐλάχιστο νἆστε καθαρὰ καὶ καλοβαλμένα, νὰ λέη ὅποιος σᾶς βλέπει, «χαρὰ στὴ μανούλα ποὺ ἔχει τέτοια παιδιά!»

Μὲ ἀγάπη

Ἡ γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ

Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρὸ ἦταν ἕνα ἀγοράκι ποὺ τὸ ἔλεγαν Κώστα καὶ ζοῦσε μὲ τὴν μητέρα του καὶ τὸν πατέρα του σ' ἕνα χωριό. Ὁ πατέρας τοῦ Κωστάκη ἦταν μυλωνᾶς κι' ὁ Κωστάκης, σὰν γυρνοῦσε ἀπ' τὸ σχολειό, τὸν βοηθοῦσε στὸν μῦλο.

Ὅταν, ὅμως, ὁ Κωστάκης ἔγινε 12 χρονῶν παρουσιάστηκε στὸν μυλωνᾶ καὶ τοὖπε :

— Πατέρα μου, τὸ χωριό μας εἶναι φτωχὸ κι' ὁ μῦλος δὲν ἔχει δουλειὰ καὶ γιὰ τοὺς δυό μας. Θὰ πάω νὰ βρῶ τὴν τύχη μου.

Ἔκλαψε ὁ πατέρας τοῦ Κωστάκη, ἔκλαψε ἡ μάνα του, μὰ ἐκεῖνος δὲν ἄκουγε κανένα.

— Θὰ γυρίσω πλούσιος, τοὺς εἶπε. Πρὶν περάσουν πέντε χρόνια θἄχω ἔρθει πίσω. Μὰ σὰν περάση κι' ὁ πέμπτος χρόνος, μὴ μὲ περιμένετε. Ντυθῆτε στὰ μαῦρα καὶ κλᾶψτε τὸ θάνατό μου.

Κι' ἔτσι, γέμισε ἕνα δισάκι μὲ ἀλεῦρι, πῆρε καὶ στὸ χέρι του ἕνα καρβέλι καὶ κίνησε ὁ Κωστάκης νἄβρη τὴν τύχη του.

Δρόμο παίρνει, δρόμο ἀφίνει φτάνει σὲ μιὰ πηγὴ καὶ κεῖ κάθεται νὰ φάη τὸ ψωμί του καὶ νὰ πιῆ δροσερὸ νεράκι.

Μὰ δὲν πρόφτασε ν' ἀρχίση καὶ νἄσου προβάλλει μπροστά του ἕνα λαχανιασμένο ἀλογάκι.

— Μὲ κυνηγοῦσαν νὰ μὲ πιάσουν κάποιοι κακοὶ ἄνθρωποι, λέει τ' ἀλογάκι, μὲ ἀνθρώπινη λαλιά. Δῶσε μου νὰ πιῶ καὶ νὰ φάω.

Τὸ καλὸ παιδὶ σὰν τ' ἄκουσε ἄφισε τ' ἀλογάκι νὰ ποτιστῆ στὴν βρύση κι' ἔπειτα πῆρε μπόλικο ἀλεῦρι ἀπ' τὸ δισάκι του τ' ἀνακάταψε μὲ νερὸ καὶ τοὔδωσε νὰ φάη.

Σὰν ἤπιε κι' ἔφαγε τ' ἀλογάκι μίλησε πάλι κι' εἶπε:

Εἶμαι συνηθισμένο στὴν ἐλευθερία καὶ δὲν δέχομαι χαλινάρι. Γι' αὐτό, μ' ὅλο ποὺ σ' εὐγνωμονῶ γιὰ τὸ καλὸ ποὺ μοὔκανες, πρέπει νὰ σ' ἀφίσω καὶ νὰ φύγω. Μὰ τράβα μιὰ τρίχα ἀπ' τὴν οὐρά μου, καὶ σὰν μὲ χρειαστῆς, κάψε την καὶ θὰ μὲ δῆς μπροστά σου.

Κι' ὁ Κωστάκης τράβηξε τὴν τρίχα καὶ τ' ἀλογάκι ἔγινε ἄφαντο.

Δρόμο παίρνει δρόμο ἀφίνει ὁ Κωστάκης φθάνει σ' ἕνα καλύβι κι' ἀκούει ἀγκομαχητά. Μπαίνει μέσα καὶ βλέπει ἕνα γέρο μὲ μακρυὰ γένεια, ἄσπρα, νἆναι σφιχτοδεμένος ἐπάνω στὸ κρεββάτι του.

— Σῶσε με γιέ μου, φωνάζει ὁ γέρος. Λησταὶ ἦρθαν καὶ μὲ λήστεψαν, καὶ μ' ἔδεσαν ἐδῶ γιὰ νὰ πεθάνω τῆς πείνας. Σῶσε με.

Ὁ Κωστάκης ἔλυσε ἀμέσως τὸν γέρο, ποὺ τὸν φίλεψε καὶ τὸν κοίμησε στὸ καλύβι του.

Σὰν κίνησε τὸ παιδὶ τὴν ἄλλη μέρα νὰ φύγη, τοῦ λέει ὁ γέρος:

— Γιὰ τὸ καλὸ ποὺ μοὔκανες θὰ σοῦ κάνω κι' ἐγὼ ἕνα δῶρο. Πᾶρε αὐτὴ τὴ σφυρίχτρα καὶ σὰ θέλεις νὰ μάθης μιὰν ἀλήθεια σφύριξε μ' αὐτήν.

Ὁ Κωστάκης εὐχαρίστησε τὸν γέρο καὶ συνέχισε τὸ ταξίδι του.

Σὲ λίγο ἔφτασε σὲ μιὰ πολιτεία κι' ἐκεῖ ἔπιασε δουλειὰ σ' ἕνα σιδεράδικο καὶ δὲν ἄργησε νὰ μάθη τὴν τέχνη καὶ νὰ γίνη ὁ πιὸ καλὸς τεχνίτης μέσα στὴν πόλη.

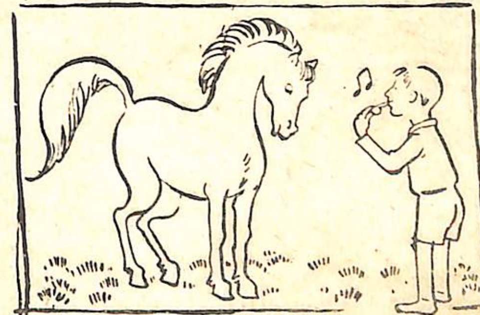
Καὶ τὰ χρόνια περνοῦσαν κι' ὁ Κωστάκης μεγάλωνε, μὰ ὅσο μεγάλωνε τόσο καταλάβαινε πὼς ἔπρεπε νὰ δουλέψη πάρα πολὺ καιρὸ γιὰ νὰ γίνη πλούσιος. Κι' ὅλο δούλευε κι' ὅλο δούλευε.

Μιὰ μέρα ἐκεῖ ποὺ ὁ Κωστάκης ἐργαζόταν στὸ σιδεράδικο ἄκουσε ἕνα τελάλη νὰ περνᾶ ἀπ' τὸ δρόμο καὶ νὰ φωνάζη:

— Κλέφτης ἔκλεψε τὸ διαμαντένιο δαχτυλίδι τῆς Βασίλισσας. Ὅποιος φανερώση τὸν κλέφτη θὰ πάρη 10.000 φλουριὰ κι' ὅποιος τὸν φέρη στὸν Βασιλῆᾶ θὰ πάρη 20.000 φράγκα.

Μιὰ καὶ δυὸ ὁ Κωστάκης τρέχει στὸ παλάτι. Οἱ φρουροὶ ποὺ τὸν εἶδαν δὲν ἤθελαν νὰ τὸν ἀφίσουν νὰ

(Συνέχεια στὴ σελίδα 306)

Μιὰ ἐπεξήγηση τοῦ Χάρτη τοῦ ἐξωφύλλου μας

Οἱ Ἆθλοι τοῦ Ἡρακλέους

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο τεῦχος)

Εἴδαμε στὸ προηγούμενο πὼς ὁ Εὐρυσθέας, ὁ Βασιλιὰς τῆς Τύνιδος ποὺ ὁ Ἡρακλῆς ἔπρεπε νὰ τὸν ὑπακούη τυφλὰ δώδεκα ὁλόκληρα χρόνια γιὰ νὰ ἐξαγοράση τὸ κρῖμα του, ἔβαζε τὸν ἥρωα νὰ κάνη πράγματα ἐπικίνδυνα, ποὺ κανένας ἄλλος δὲν θὰ τὰ κατόρθωνε.

Τὸ τελευταῖο του κατόρθωμα, ὁ τελευταῖος «ἆθλος» τοῦ Ἡρακλῆ, ἦταν ποὺ καθάρισε σὲ μιὰ μέρα μέσα, τοὺς πολὺ βρώμικους στάβλους τοῦ Αὐγείου, ποὺ εἶχε μαζευτῆ ἐκεῖ βουνὸ ἡ κοπριά.

Αὐτὸς ἦταν ὁ ἕκτος ἆθλος τοῦ Ἡρακλῆ.

Καὶ νά τώρα ποιὸς ἦταν ὁ ἕβδομος: οἱ ταξιδιῶτες ποὺ ἔρχονταν ἀπὸ τὴν Κρήτη, τὸ πιὸ μεγάλο νησὶ τῆς Ἑλλάδας, ποὺ εἶναι ἀνάμεσα στὴν Ἑλλάδα καὶ στὴν Ἀφρικανικὴ ἤπειρο, διηγοῦνταν πολὺ παράξενα πράγματα. Ὁ Θεὸς τῆς θάλασσας, ὁ Ποσειδώνας, ἔλεγαν, ποὺ ἀναταράζει τὰ πέλαγα μὲ τὴν τρίαινά του, ἐχάρισε στὸν Βασιλῆα τῆς Κρήτης τὸν Μίνω ἕναν ὑπέροχο ταῦρο. Ἕναν ταῦρο ποὺ δὲν ἔμοιαζε μὲ τοὺς ἄλλους: ἦταν μεγάλος, κάτασπρος, καὶ τὰ κέρατά του ἦταν ψηλὰ καὶ στριφτὰ σὰν τοῦ ἐλαφιοῦ. Ἀργότερα, ὁ θεὸς μετάνιωσε, καὶ ζήτησε ἀπὸ τὸν Μίνω, νὰ τοῦ θυσιάση τὸν ὡραῖο ταῦρο. Ὁ Μίνως ὅμως δὲν θέλησε νὰ σκοτώση τὸ καμάρι τῶν κοπαδιῶν του. Κι' ὁ θεὸς Ποσειδῶν ἐθύμωσε, καὶ γιὰ νὰ τιμωρήση τὸν Μίνω, ἔστειλε μιὰ μυίγα ποὺ τσίμπησε τὸν ταῦρο, καὶ τὸν ἔκανε μανιακό. Ἔτσι ὁ ταῦρος εἶχε γίνει ὁ φόβος κι' ὁ τρόμος τῆς Κρήτης: σκορποῦσε τὰ κοπάδια καὶ τάριχνε στὴ θάλασσα. Τρυποῦσε τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὰ φοβερά του κέρατα. Κι' ἡ δύναμή του ἦταν τόσο μεγάλη, ποὺ ἔριχνε καθὼς ἔλεγαν καὶ τείχη ὁλόκληρα. Οἱ ἄνθρωποι ζοῦσαν τρέμοντας, γιατὶ ἀπ' ὅπου περνοῦσε τὸ μανιασμένο τέρας, σκόρπιζε καταστροφὴ καὶ τρομάρα. Αὐτὸν τὸν ταῦρο ζήτησε ὁ Εὐρυσθέας τοῦ Ἡρακλῆ!

Ὁ ἥρωας ξεκίνησε γιὰ τὴν Κρήτη. Ἔφτασε ἐκεῖ, ἔπιασε τὸν ταῦρο ἀπὸ τὰ κέρατα, τὸν ἔδεσε μ' ἕνα χοντρὸ παλαμάρι, καὶ τὸν ἔφερε σέρνοντας στὶς Μυκῆνες, ὅπου τὸν θυσίασε στοὺς θεούς. Πραγματικά, κανένα ζωντανὸ πλᾶσμα, θηρίο ἢ ἄνθρωπος δὲν ἦταν πιὸ δυνατὸ ἀπὸ τὸν ἥρωα! Αὐτὸ τὸ κατάλαβε ὁ Εὐρυσθέας, κι' ἄρχισε νὰ σπάζη τὸ κεφάλι του γιὰ νὰ τὸν στείλη νὰ κάνη ἀκόμη πιὸ ἐπικίνδυνα πράγματα...

Καὶ νά! Στὴ Θράκη, στὸ βορειοανατολικὸ μέρος τῆς Ἑλλάδας, ἦταν ἕνας λαός, οἱ Βιστοῦνοι, ποὺ ὁ βασιλιάς τους, ὁ Διομήδης, εἶχε τρία θαυμαστὰ ἄλογα ποὺ τὰ ὑπεραγαποῦσε. Ὅμως αὐτὰ δὲν ἦταν συνηθισμένα ἄλογα: ἦταν θηρία ἀνήμερα, τέρατα ποὺ τρεφόνταν μὲ κρέας, σὰν τὰ λιοντάρια καὶ τὶς τίγρεις. Καὶ κεῖνο ποὺ προτιμοῦσαν ἀπ' ὅλα, ἦταν τὸ ἀνθρωπινὸ κρέας: τοὺς ἄρεσε νὰ τρῶνε ἀνθρώπους! Ὁ ἐλεεινὸς Διομήδης, δὲν ἤθελε νὰ στερήση ἀπὸ τ' ἄλογά του τὴν ἀγαπημένη τους τροφή. Γιὰ νὰ μὴν τὰ τρέφη ὅμως μὲ τοὺς ὑπηκόους του, τί ἔκανε νομίζετε; Παραμόνευε στὶς ἀφιλόξενες ἀκτὲς τῆς Θράκης, κι' ὅταν τίποτε κακόμοιροι ναυαγοὶ ὕστερα ἀπὸ μύρια βάσανα κατάφερναν νὰ βγοῦν κολυμπῶντας στὴν παραλία, ἔτσι μισοπεθαμένους ἀπὸ τὸ κρύο καὶ τὴν κούραση, τοὺς ἔπιανε καὶ τοὺς ἔριχνε στ' ἄλογά του νὰ τοὺς φᾶνε! Αὐτὰ τ' ἄλογα ζήτησε ὁ Εὐρυσθέας τοῦ Ἡρακλῆ.

— Μ' ἕνα θηρίο τὰ βγάζει πέρα, συλλογιζόταν, ἀλλὰ πῶς θὰ καταφέρη νὰ νικήση τρία τέρατα; Ὅσο παλεύει μὲ τὸ ἕνα, θὰ τὸν καταβροχθίσουνε τὰ ἄλλα τρία.

Δὲν ἔγινε ὅμως ἔτσι! Ὁ Ἡρακλῆς πῆγε στὴν Θράκη κι' ὅταν βρέθηκε μπροστὰ στ' ἄλογα, ἔριξε θηλιά, ἔπιασε τὸ πρῶτο καὶ τὸ καβάλλησε. Ὕστερα μὲ δυὸ θηλιές, ἔπιασε καὶ τ' ἄλλα δύο, κι' ἄρχισε νὰ τὰ σέρνη πίσω του. Ὁ Διομήδης περίμενε κρυμμένος, γιὰ ν' ἀπολαύση τὸ θέαμα τῶν ἀλόγων του ποὺ θὰ ἔτρωγαν τὸν παράξενο ἐκεῖνον ξένο, ποὺ τοῦ παινευόταν πὼς θὰ τὰ ὑποτάξη. Ὅταν ὅμως εἶδε τὸν Ἡρακλῆ καβάλλα στὸ ἕνα ἄλογο νὰ σέρνη μὲ δυὸ θηλιὲς τὰ ἄλλα δυό, κατάλαβε πὼς τὴν εἶχε πάθει. Ἄρχισε λοιπὸν νὰ τρέχη, γιὰ νὰ μὴν τὸν πιάση κι' αὐτὸν ὁ Ἡρακλῆς. Τὰ ἴδιά του τὰ ἄλογα τὸν ἔστρωσαν ὅμως στὸ κυνῆγι, τὸν ἔπιασαν, τὸν κατεσπάραξαν καὶ τὸν ἔφαγαν! Ἔτσι βρῆκαν ἐκδίκηση οἱ τόσοι ναυαγοὶ ποὺ χάθηκαν στὶς ἀκτὲς τῆς Θράκης!

Ὁ Ἡρακλῆς πῆγε τ' ἄλογα στὶς Μυκῆνες, καὶ τὰ παρέδωσε στοὺς ἱερεῖς ἑνὸς ναοῦ. Αὐτὰ ὅμως ἀφοῦ ἔφαγαν τὸν κύριό τους ἡμέρεψαν, καὶ τρέφονταν πιὰ μόνο μὲ χορτάρι, ὅπως ὅλα τ' ἄλογα.

Δὲν πρόφτασε νὰ ξεκουραστῆ ἀπὸ τὸ τελευταῖο του αὐτὸ κατόρθωμα, ποὺ ὁ Εὐρυσθέας τὸν ἔστειλε σὲ νέες περιπέτειες.

Στὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ Θερμώδοντα, στὴν Μικρὰ Ἀσία, ζοῦσε ἕνας ἄγριος πολεμικὸς λαὸς ἀπὸ γυναῖκες: οἱ Ἀμαζόνες. Ὁ καθένας βέβαια θὰ νόμιζε πὼς αὐτὲς σὰ γυναῖκες, θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι πιὸ ἀδύνατες ἀπὸ τοὺς ἄντρες. Δὲν ἦταν ὅμως ἔτσι. Οἱ Ἀμαζόνες ἦταν ἀνίκητες στὸν πόλεμο, γιατὶ πολεμοῦσαν γενναῖα σὰν ἄντρες καὶ πονηρὰ σὰν γυναῖκες. Ἡ βασίλισσά τους, ἡ Ἱππολύτη, δὲν εἶχε ποτὲ νικηθῆ στὸν πόλεμο, γιατὶ καθὼς ἔλεγαν, τὴν προστάτευε κάποιος θεός, ποὺ ἔδιωχνε μακριά της τὰ βέλη.

—Θέλω νὰ πᾶς νὰ μοῦ φέρης τὴν ζώνη ποὺ φοράει ἡ Ἱππολύτη! πρόσταξε τὸν Ἡρακλῆ ὁ Εὐρυσθέας.

Καὶ ὁ ἥρωας ξεκίνησε γιὰ τὴν Μικρὰ Ἀσία. Ὅμως αὐτὴ τὴ φορά, δὲν πῆγε μόνος: ἕνα πλῆθος φίλοι του τὸν ἀκολούθησαν ἐθελοντικά: ὁ Θησέας, ὁ Πηλέας, ὁ Τελαμών, κλπ. Ὁ Ἡρακλῆς ὅμως δὲν εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ βοήθεια! Ὁπλισμένος μόνον μὲ τὸ φοβερό του ρόπαλο, ὅταν ἄκουσε τὸν στρατὸ τῶν Ἀμαζόνων νὰ πλησιάζη, ρίχτηκε ἐναντίον τους σὰ μανιασμένος ταῦρος: Σὲ λίγη ὥρα, σκότωνε τὴν Ἱππολύτη, σκόρπιζε τὶς Ἀμαζόνες, καὶ λύνοντας τὴν βαρύτιμη ζώνη τῆς βασίλισσας, τὴν πῆρε μαζί του τρόπαιο. Ὅταν γύρισε στὴν Τύρινθα, τὴν χάρισε στὴν κόρη τοῦ Εὐρυσθέα τὴν Ἀριάδνη. Ἐκεῖ, γιὰ τὸ εὐχαριστῶ, τὸν περίμενε ὁ Εὐρυσθέας μὲ καινούργιες ἐπιθυμίες.

—Ἡρακλῆ, τοῦ εἶπε. Ὡς τὰ τώρα δὲν σοῦ ζήτησα τίποτε γιὰ μένα. Νά ὅμως ποὺ τώρα ποθῶ κάτι ποὺ κανένας ἄλλος ἀπὸ σένα δὲν μπορεῖ νὰ μοῦ τὸ φέρη. Πέρα, μακριά, στὴν ἄκρη τοῦ κόσμου, ἔμαθα πὼς βρίσκεται ἕνα κοπάδι βόδια τόσο ὡραῖα, καὶ μεγάλα, ποὺ δὲν ξαναφάνηκαν ποτὲ στὸν κόσμο παρόμοια. Εἶναι μακριά, στὴν καρδιὰ τῆς Ἀφρικῆς. Καὶ τὰ φυλάει ἕνα τέρας τρικέφαλο, ὁ Γκρυόνης ποὺ ποτὲ δὲν κοιμᾶται. Γιατὶ ὅταν τὸ ἕνα του κεφάλι ἀναπαύεται, τὰ ἄλλα δυὸ ἀγρυπνοῦν. Καὶ δὲν εἶναι μονάχος. Ἔχει ἕναν βοσκὸ ἄγριο πολύ, τὸν Εὐρυτίωνα, κι' ἕνα τσοπανόσκυλο φοβερὸ κι' αὐτό, τὸν Ὄρθρο. Σὲ βεβαιῶ πὼς αὐτὸ τὸ κοπάδι τῶν βοδιῶν, δὲν μ' ἀφήνει νὰ κλείσω μάτι. Τόσο πολὺ ἐπιθυμῶ νὰ τὸ ἔχω!

— Καὶ θὰ τόχης! εἶπε ὁ ἥρωας.

Καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴν Ἀφρική.

Μακρινὸ ταξίδι, ἀκατόρθωτο, γιατὶ ἐκείνους τοὺς καιροὺς ἡ Ἀφρικὴ ἦταν πράγματι :άτι τὸ ἐντελῶς ἄγνωστο. . Ὕστερα ἀπὸ μύριες περιπέτειες, ἔφτασε στὸ λειβάδι ποὺ ἔβοσκε ὁ Γκρυόνης τὸ κοπάδι του. Σκότωσε πρῶτα τὸν βοσκό, ὕστερα τὸν σκύλο. Καὶ μὲ τὸ τρικέφαλο τέρας, πάλαιψε μιὰ μέρα καὶ μιὰ νύχτα καὶ τὸ νίκησε. Πῆρε ὕστερα τὸ κοπάδι κι' ἄρχισε νὰ γυρίζη στὴν Ἑλλάδα. . . Ἤθελε ὡστόσο ν' ἀφήση δείγματα πὼς πέρασε ἀπὸ τὰ μακρινὰ ἐκεῖνα μέρη. Γι' αὐτὸ στὸ Γιβραλτάρ, τὸ στενὸ ποὺ χωρίζει τὴν Ἱσπανία ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴ ποὺ οἱ Ἀρχαῖοι πίστευαν πὼς ἦταν ἡ ἄκρη τοῦ κόσμου, ἔστησε τὶς τεράστιες στῆλες ποὺ καὶ σήμερα ἀκόμη λέγονται «στῆλες τοῦ Ἡρακλέους».

Κι' ἔτσι ὁ Εὐρυσθέας ἀπέκτησε τὸ κοπάδι ποὺ τόσο λαχταροῦσε.

Ἀντὶ ὅμως νὰ ἡσυχάση καὶ νὰ εὐχαριστηθῆ, ἄρχισε νὰ συλλογίζεται ὁ ἄπληστος τί ἄλλο νὰ ζητήση τοῦ Ἡρακλῆ.

Καὶ τοῦ ζήτησε — τί ἄλλο; — τρία χρυσᾶ μῆλα ἀπὸ τὸν κῆπο τῶν Ἑσπερίδων. Ὅσο καλὰ φυλαγμένος καὶ νάταν ὁ κῆπος, αὐτὸ ἦταν παιχνιδάκι γιὰ τὸν Ἡρακλῆ, ποὺ κατάφερε νὰ κλέψη τρία μῆλα μὲ τὴν μεγαλύτερη εὐκολία.

Στὸν γυρισμὸ ὡστόσο, συνάντησε τὸν Ἄτλαντα, ποὺ τὸν εἶχαν καταδικάσει οἱ θεοὶ καθὼς γνωρίζομε, νὰ σηκώνη στὸν ὦμο του τὸν Οὐρανό.

Βογγοῦσε ὁ δυστυχὴς ὁ Ἄτλας ἀπὸ κούραση! Τόσους αἰῶνες πιὰ σήκωνε τὸ φοβερὸ φορτίο! Κι' ὁ Ἡρακλῆς ποὺ εἶχε καλὴ καρδιά, τὸν ἐλυπήθηκε.

—Ἄντε, τοῦ εἶπε. Πήγαινε αὐτὰ τὰ μῆλα τοῦ Εὐρυσθέα, νὰ ξεμουδιάσης λίγο! Ὡς νὰ πᾶς καὶ νάρθης, θὰ σηκώνω ἐγὼ τὸν οὐρανό!

Ὁ Εὐρυσθέας ἔτσι ἀπόκτησε τὰ μῆλα του, ἀλλὰ μὲ τὴν βεβαίωση τοῦ Ἡρακλῆ πὼς δὲν θὰ τούφερνε πιὰ τίποτ' ἄλλο!

Αὐτὴ ἡ ἄρνηση τοῦ Ἡρακλῆ κακοφάνισε πολὺ τὸν Εὐρυσθέα.

— Στὸ κάτω κάτω Ἡρακλῆ, εἶπε τοῦ ἥρωα, εἶσαι ἀκόμη στὴν ὑπηρεσία μου. Τὰ δώδεκα χρόνια δὲν πέρασαν ἀκόμη. Κι' ὅτι σὲ προστάζω, εἶσαι ὑποχρεωμένος νὰ τὸ κάνης. . .

— Σωστά! εἶπε ὁ Ἡρακλῆς. Πρόσταξέ με!

—Ἔγνοια σου, κι' αὐτὴ τὴ φορά, δὲν θὰ γυρίσης ζωντανὸς ἀπὸ ἐκεῖ ποὺ θὰ σὲ στείλω! συλλογιζόταν μὲ χαιρεκακία ὁ Εὐρυσθέας. Ποῦ θὰ μοῦ πᾶς Ἡρακλῆ! θὰ σοφιστῶ κάτι ποὺ δὲν τὸ περιμένεις!

Καὶ πράγματι, τὸ σοφίστηκε!

. . .Τὸν Ἅδη, τὴν σκοτεινὴ κατοικία τοῦ Πλούτωνα, τὴν φύλαγε ἕνας τρικέφαλος σκῦλος, ὁ Κέρβερος, ἕνα ἀπαίσιο τέρας, ποὺ κι' ὡς κι' οἱ θεοὶ ἀκόμη τὸ φοβόνταν...

— Ξέρεις Ἡρακλῆ, εἶπε ὁ Εὐρυσθέας. Ἔχω μιὰ παράξενη ἐπιθυμία. Νά! θἄθελα νὰ δῶ τὸν Κέρβερο, τὸν σκύλο ποὺ φυλάει τὴν Κόλαση.,

— Μετὰ χαρᾶς! εἶπε ὁ Ἡρακλῆς.

Κι' ἅμα γυρίσης μοῦ τὸ λές! συλλογίστηκε ὁ Εὐρυσθέας. Κανένας ζωντανὸς δὲν γύρισε ποτὲ ἀπὸ τὸν Ἅδη!

Ὁ Ἡρακλῆς ὅμως μίλησε τοῦ Πλούτωνα, κι' ὁ θεὸς ποὺ τὸν λυπήθηκε γιὰ τὰ τόσα ποὺ εἶχε ἄδικα τραβήξει, τοῦ ἔδωσε πρόθυμα τὴν ἄδεια νὰ κατεβῆ στὸν Κάτω Κόσμο καὶ νὰ ξανανέβη. . .

Ὁ Ἡρακλῆς πῆγε τότε στὸ Ταίναρο (ἐκεῖ ἦταν ἡ εἴσοδος τοῦ Ἅδη), κατέβηκε στὸ σκοτεινὸ βασίλειο τοῦ Πλούτωνα, καὶ σὰν ἀντίκρυσε τὸν Κέρβερο, τὸν ἅρπαξε ἀπὸ τὸν σβέρκο σὰν κουτάβι, καὶ τὸν κουβάλησε στὴν Τύρινθα, νὰ τὸν δείξη τοῦ Εὐρυσθέα.

Ὁ βασιλῆᾶς ποὺ δὲν τὸν περίμενε, τρόμαξε τόσο πολύ, ποὺ χώθηκε σ' ἕνα κιοῦπι γιὰ νὰ γλυτώση.

— Νὰ χαρῆς ὅτι ἀγαπᾶς Ἡρακλῆ, τοῦ φώναζε ἀπὸ τὸ κιοῦπι. Πάρε αὐτὸ τὸ τέρας ἀπὸ ἐδῶ, γιατὶ ἔσπασε ἡ χολή μου ποὺ τὸ εἶδα!

—Ὅπως θέλεις βασιλῆά μου! ἔκανε γελῶντας ὁ ἥρωας. Νὰ ξέρης μόνο ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ τελευταία σου ἐπιθυμία, γιατὶ σήμερα κλείνει κι' ὁ δωδέκατος χρόνος ποὺ εἶμαι στὴν ὑπηρεσία σου. Μιλημένα - τιμημένα! Ἀντίο κι' εὔχομαι νὰ μὴ σὲ ξαναδῶ ποτέ!

Ὁ Ἡρακλῆς γύρισε πίσω τὸν Κέρβερο στὸν Ἅδη, κι' ἔφυγε ἀπὸ τὴν Τύρινθα γιὰ πάντα.

Εἶχε κι' ἄλλες περιπέτειες στὴ ζωή του, ποὺ γι' αὐτὲς θὰ μιλήσωμε καμμιὰ ἄλλη φορά. Οἱ δώδεκα ὅμως ἆθλοι τοῦ Ἡρακλέους, ἦταν αὐτοὶ ποὺ εἴπαμε.

Ἡ θειὰ ΕΙΡΗΝΗ

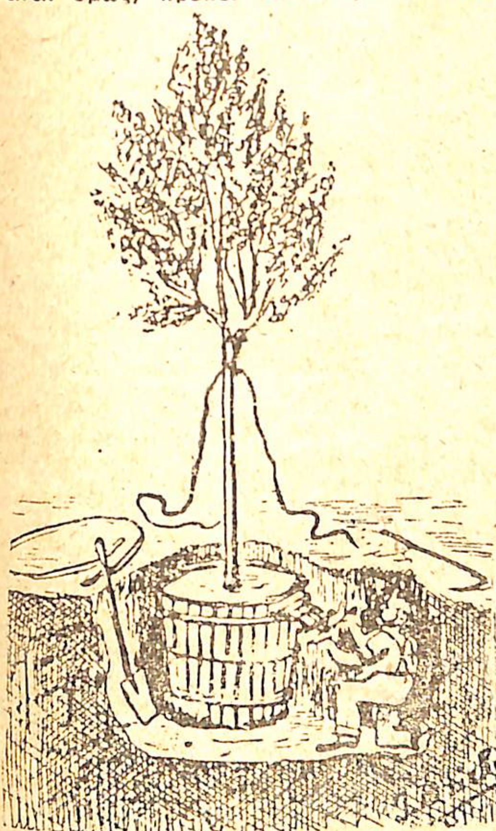
ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΕΣ ΦΡΟΝΤΙΔΕΣ ΤΗΝ ΑΝΟΙΞΗ

Πρῶτο κλάδεμα.

Ἂν φυτέψουμε τὸ δέντρο νωρίς, πρέπει πρὶν πετάξη βλαστάρια, νὰ τὸ ποτίσουμε καὶ δεύτερη φορά, πολὺ περισσότερο μάλιστα, ἂν ἡ ἄνοιξη εἶναι στεγνή.

Ἐπίσης πρὶν ἀπὸ τὰ βλαστάρια πρέπει τὸ δεντράκι νὰ κλαδευτῆ καὶ γιὰ πρώτη φορά. Τὸ κλάδεμα εἶναι πολὺ ἁπλό. Δὲν τὸ χρειάζονται ὅμως διόλου δέντρα μ' ἐλαφρὸ ξύλο καὶ παχειὰ ἐντεριώνη (μεδούλι), ὅπως εἶναι ἡ καρυδιά, ἡ σφενταμνιά, κλπ.

Μ' αὐτὸ τὸ κλάδεμα ἀφαιροῦμε 1)4 ἢ 1)3 ἢ καὶ τὸ μισὸ ἀπὸ τὸν κορμό του, ἀπὸ τὸ ἀπάνω μέρος. Βέβαια ὅσο πιὸ πλούσιες ρίζες ἔχει τὸ δέντρο, τόσο μεγαλύτερο κορμὸ μπορεῖ νὰ θρέψη. Ὅπως καὶ νᾶναι ὅμως, πρέπει νὰ κοπῆ ἕνα μέρος,

Πῶς μεταφυτεύομε δέντρο μεγάλης ἡλικίας.

γιατὶ ὅσο τέλεια καὶ νάγινε ἡ μεταφύτεψη, τὸ δέντρο ἔχασε ἕνα μέρος ἀπὸ τὶς ρίζες του στὸ ξερίζωμα. Ἂν ἀφήσουμε ἀκέραιο τὸν κορμό, τὸ δέντρο δὲν θὰ μπορέση νὰ τὸν θρέψη, καὶ θὰ γίνη καχεκτικό, χωρὶς ζωηρὴ βλάστηση.

Στὸν τόπο μας οἱ καλλιεργητές, σπάνια κάνουν αὐτὸ τὸ πρῶτο κλάδεμα ποὺ τὸ νομίζουν σφαλερὰ «κουτσούρεμα» τοῦ δέντρου. Καὶ ποιὸ εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα; Νὰ ἔχουμε δέντρα μὲ κορμὸ ἀδύνατο, καὶ σχῆμα ἀκανόνιστο.

Συνήθως τὸν πρῶτο χρόνο τὰ δεντράκια πετᾶνε λίγα φύλλα ἢ μερικὰ ἀδύναμα βλαστάρια, ποὺ εἶναι ἕτοιμα νὰ δώσουν πρώϊμα καρπό.

Τὸν δεύτερο χρόνο ξεπετάγεται στὸ κάτω μέρος ἕνα βλαστάρι ποὺ συνήθως εἶναι πολὺ δυνατό, καὶ γι' αὐτὸ τὸ ὀνομάζουν οἱ καλλιεργητὲς «λαίμαργο». Αὐτὸ τραβάει ὅλους τοὺς χυμοὺς κι' ἀφήνει τὸ κεφάλι τοῦ δέντρου νὰ μαραζώνη, νὰ καταστραφῆ. Κι' αὐτὸ θέλει κλάδεμα γερό.

Ὅταν τὸ δέντρο εἶναι ἀδύνατο, συμβαίνει νὰ δέση καρπὸ ἀπὸ τὸν πρῶτο κι' ἀπὸ τὸν δεύτερο χρόνο. Ὁ ἀνίδεος καλλιεργητὴς τότε χαίρεται, γιατὶ νομίζει τὸ δέντρο του καλό. Ἡ πρώϊμη ὅμως καρποφορία, εἶναι σημεῖο ἀδυναμίας, καὶ μάλιστα ὑπερβολικῆς. Αὐτὰ τὰ δυὸ τρία ἀνθάκια ποὺ καταφέρνει νὰ δέση, πρέπει νὰ τὰ κόβουμε ἀμέσως. Πρὶν ἀπὸ τὸν τρίτο χρόνο, δὲν πρέπει νὰ ἀφήσουμε τὸ δέντρο νὰ καρποφορήση.

Ἀσβέστωμα τοῦ κορμοῦ.

Κι' αὐτὸ εἶναι κάτι ποὺ πολὺ λίγοι καλλιεργητὲς τὸ κάνουν στὴν Ἑλλάδα.

Ἡ μεγάλη ζέστη τοῦ καλοκαιριοῦ ποὺ προκαλεῖ μεγάλη ἐξάτμιση, κουράζει ὑπερβολικὰ τὸ δεντράκι.

Γιατὶ ἐξατμίζεται καὶ τὸ νερὸ ποὺ πῆρε ἀπὸ τὶς ρίζες, καὶ τὸ δέντρο διψάει. Τὸ μικρὸ δέντρο δέ, δὲν ἔχει ἀκόμα ρίζες γερὲς καὶ μεγάλες νὰ τοῦ ἀνεβάζουν ἄφθονο νερό. Ἔτσι τὰ κλαριά του, τὰ φύλλα του, κλπ. ὑποφέρουν ἀπὸ δίψα, δὲν ἔχουν ἀρκετοὺς χυμούς. Τί ἀποτέλεσμα ἔχει; Τὸ ξύλο «ὡριμάζει» γρήγορα, νεκρώνεται, καὶ τέλος ξερένεται.

Κι' ὅταν ὁ κορμὸς δὲν ἔχει ἄφθονους χυμούς, ἡ κάψα τοῦ ἥλιου τοῦ φέρνει ἡλίαση, ὅπως στοὺς ἀνθρώπους. Καὶ πάνω στὸν κορμό, γίνονται ἐγκαύματα: πληγὲς μὲ ὅλες τους τὶς κακὲς συνέπειες.

Γι' αὐτὸ εἶναι ἀπαραίτητο ν' ἀσβεστώνουμε τὸν κορμό. Γιατὶ τὸ λευκὸ χρῶμα, ἀντανακλᾶ στὶς ἀχτίδες τοῦ ἥλιου, τὶς διώχνει, κι' ἔτσι ὁ κορμὸς δὲν ζεσταίνεται ὑπερβολικά. Ἀσβεστώνουμε μὲ μιὰ βοῦρτσα ποὺ τὴν βουτᾶμε σὲ πυκνὸ ἀσβεστόγαλα, πρὶν πιάσουν οἱ μεγάλες ζέστες τοῦ Ἰουνίου.

Τὸ πιὸ κατάλληλο ἀσβεστόγαλα γίνεται ἔτσι:

Παίρνουμε 5 ὀκάδες ἀσβέστη πέτρα. Μισὴ ὀκὰ ἁλάτι τῆς κουζίνας, 100 δράμια θειάφι.

Ρίχνουμε νερὸ νὰ σβύση ὁ ἀσβέστης, καὶ μόλις ἀρχίζει νὰ σβύνη, προσθέτομε ἁλάτι κι' ὕστερα τὸ θειάφι. Ὕστερα ἀραιώνουμε μὲ ὅσο νερὸ χρειάζεται.

Ἄλλη συνταγὴ εἶναι:

2 ὀκάδες ἀσβέστης πέτρα. 1½ ὀκὰ θειϊκὸς χαλκὸς (γαλαζόπετρα) ἢ 1½ ὀκὰ θειϊκὸς σίδηρος (καραμπογιά). 10 ὀκάδες νερό.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ συνεχίσω.

ΤΟ ΑΜΠΕΛΙ

Χλωρὰ κλαδέματα (συνέχεια)

Στὸ προηγούμενο σᾶς μίλησα γιὰ τ' ἀνοιξιάτικα ἢ χλωρὰ κλαδέματα. Κι' ὕστερα γιὰ τὸ στεφολόγημα καὶ τὸ κορυφολόγημα ἢ ξεφίλισμα (ποὺ ὁ τυπογράφος τὸ ἔκανε «ξεφύλλισμα» ποὺ εἶναι ἄλλο πρᾶγμα, καὶ ποὺ θὰ σᾶς μιλήσω γι' αὐτὸ σήμερα). Γιατὶ «ξεφίλισμα» σημαίνει κόψιμο τῶν περιττῶν φιλιζιῶν (βλασταριῶν). Ἐνῶ ξεφύλλισμα, εἶναι τὸ κόψιμο τῶν φύλλων.

Πρέπει ὅμως νὰ ξέρετε πῶς πρέπει ν' ἀποφεύγουμε ὅσο εἶναι δυνατὸν νὰ κόβουμε τὰ φύλλα τοῦ ἀμπελιοῦ: εἶναι τὰ πνευμόνια του καὶ τὸ στομάχι του.

Αὐτὸ λοιπὸν πρέπει νὰ γίνεται μόνο σὲ ἐξαιρετικὲς περιστάσεις, καὶ πάντα μὲ οἰκονομία, καὶ σιγὰ - σιγὰ (ποτὲ δηλαδὴ δὲν πρέπει νὰ βγάζουμε πολλὰ φύλλα μαζί).

Πότε ἐπιτρέπεται τὸ ξεφύλλισμα;

1. Ἂν φυτέψουμε τὰ κλήματα κοντὰ-κοντά, κι' ἂν λιπάναμε τὸ ἀμπέλι μὲ ἄφθονο ἀζωτοῦχο λίπασμα. Τότε τὸ φύλλωμα πυκνώνει τόσο ποὺ δὲν ἀφήνει τὸ φῶς καὶ τὸν ἀέρα νὰ κυκλοφορήσουν ἐλεύθερα, προπαντὸς ἂν ὁ χειμώνας καὶ ἡ ἄνοιξη ἦταν βροχερή.
2. Ὅταν κάνη κρύο τὴν ἄνοιξη, κι' εἶναι κακοκαιριές. ὁπόταν ἀργοῦν πολὺ νὰ ὡριμάσουν τὰ σταφύλια.

Πάντως καὶ οἱ δυὸ αὐτὲς περιπτώσεις, σπάνια παρουσιάζονται σὲ καλοφυτεμένο καὶ καλοκλαδεμένο ἀμπέλι. Ἂν ὅμως παρουσιαστῆ τέτοια περίπτωση, εἴμαστε ἀναγκασμένοι νὰ ξεφυλλίσωμε τὰ κλήματα, ἀλλὰ νὰ πῶς:

α. Βγάζοντας ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ λίγα φύλλα, καὶ ποτὲ ὅλα μαζί.

β. Κατὰ κανόνα τὰ μεγάλα φύλλα δίνουν περισσότερη τροφὴ στὸ φυτὸ ἀπ' ὅτι χρησιμοποιοῦν τὰ ἴδια, ἐνῶ τὰ μικρὰ ὡς νὰ μεγαλώσουν, ἔχουν αὐτὰ ἀνάγκη ἀπὸ παραπανιστὴ τροφή. Ἔτσι ἂν κόψουμε μεγάλα φύλλα λιγοστεύουμε τὴ δύναμη τοῦ κλήματος. Ἐνῶ ἂν κόψουμε μικρά, τὸ δυναμώνουμε. Θὰ προτιμήσουμε λοιπὸν νὰ κόψουμε μεγάλα φύλλα. Ἐννοεῖται ὅτι χρειάζεται ἔμπειρο μάτι γιὰ νὰ κανονίση πόσα φύλλα πρέπει νὰ κοποῦν ἀπὸ τὸ κάθε κλῆμα. Δὲν εἶναι δουλειὰ αὐτὴ ποὺ μπορεῖ νὰ τὴν κάνη ὁ καθένας!

Ὑπάρχει μιὰ κακή, πάρα πολὺ κακὴ συνήθεια, νὰ κόβουν ὅλα τὰ φύλλα κάτω ἀπὸ τὸ πρῶτο τσαμπί, κάπου 8 - 12 φύλλα, ἔτσι ὥστε νὰ μένη τὸ βλαστάρι γυμνὸ ὡς τὴ βάση του! Νομίζουν ὅτι μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ὡριμάζουν πιὸ γρήγορα τὰ σταφύλια. κι' ὅτι τὰ προφυλάσσουν ἀπὸ τὸ «σκουλίκι» (τὴν εὐδημίδα). Αὐτὸ εἶναι καθαρὴ ἀνοησία: τὰ σταφύλια χωρὶς τοὺς τροφοδότες του, τὰ φύλλα, τουναντίον ἀργοῦν νὰ ὡριμάσουν, γίνονται μικρότερα καὶ πιὸ ἄνοστα. Ὅσο γιὰ τὸ σκουλίκι, αὐτὸ καταστρέφεται μόνον μὲ εἰδικὰ φάρμακα. Θὰ σᾶς μιλήσω ἀργότερα γι' αὐτά. Εἶναι ἀποτελεσματικὰ καὶ φθηνά.

Ἐργαλεῖο γιὰ τὸ σφίξιμο τῆς μπάλας τοῦ χώματος.

Κι' ἐπειδὴ μιλᾶμε γιὰ φύλλα, πρέπει νὰ σᾶς ἀναφέρω καὶ κάποια ἄλλη κακὴ συνήθεια, ἔστω καὶ ἂν δὲν εἶναι ἀκόμη ἡ ἐποχή. Ὕστερα ἀπὸ τὸν τρύγο, ρίχνουν τὰ κληματόφυλλα στὰ ζωντανά. Κι' εἴτε μαζεύουν τὰ φύλλα οἱ γυναῖκες καὶ τὰ πᾶνε σπίτι, εἴτε ἀφήνουν τὰ ζῶα νὰ βοσκήσουν ἐλεύθερα στὸ τρυγημένο ἀμπέλι. Ὡστόσο τὰ φύλλα χρειάζονται στὸ ἀμπέλι, τοῦ εἶναι ἀπαραίτητα ὡς νὰ πέσουν. Αὐτὰ τὰ φύλλα κάνουν ὥστε νὰ μαζεύωνται στὶς ρίζες, μετὰ τὸν τρύγο, ἐκεῖνα τὰ συστατικὰ τοῦ χυμοῦ ποὺ εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ τὴν αναβλάστηση.

Γι' αὐτὸ πρέπει μιὰ γιὰ πάντα νὰ καταλάβουμε πῶς πρέπει τὸ φθινόπωρο ν' ἀφήνουμε τὰ φύλλα νὰ πέφτουν μόνα τους.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ σᾶς μιλήσω γιὰ τὸ χάραγμα ἢ χαράκωμα.

ΤΟ ΚΟΤΕΤΣΙ ΜΑΣ ΤΟΝ ΙΟΥΝΙΟ

Αὐτὸν τὸν μῆνα, λιγοστεύουν πολὺ τ' αὐγά.

Κατὰ μέσον ὅρον, οἱ κότες γεννοῦν 12 - 14 αὐγὰ τὸ μῆνα. Στὶς κότες ὅμως λέγκχορν, ἡ ὠοτοκία δὲν λιγοστεύει τόσο. Αὐτὸ ὀφείλεται: α) Στὸ ὅτι ἡ ζέστη πειράζει τὶς κότες.

β) Συνήθως τότε ἀσχολοῦνται μὲ τὸ κλώσσημα ἢ κλωσσοπουλά τους.

γ) Κάποτε φταίει κι' ἡ τροφὴ ἢ τὰ παράσιτά τους.

Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ ἔχομε εὐρύχωρους ὀρνιθῶνες (κοτέτσια) ποὺ νὰ ἀερίζωνται καλά. Σκιὰ ὅπου νὰ μποροῦν νὰ μένουν ὅταν χτυπάει πολὺ ὁ ἥλιος. Τροφὴ δροσερή, κατάλληλη. Νερὸ καθαρὸ ποὺ νὰ τὸ ἀλλάζωμε δυὸ καὶ τρεῖς φορὲς τὴν ἡμέρα.

Θὰ προσέξωμε ὅμως, νὰ κάνωμε πόλεμο καὶ στὰ παράσιτα ποὺ μὲ τὴ ζέστη πληθαίνονται, (ψύλοι, ψεῖρες, τσιμπούρια),

Ὁ Μπάρμπα ΜΗΤΡΟΣ

Ἀπό τά Α! ΑΚΡ

Η ΕΠΙΣΚΕ
ΒΑΣΙΛΕ
ΣΤΑ "ΣΠΙΤΙΑ

Διάφορα στιγμιότυπα ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψη τῶν Βασιλέων στὸ Χέρσο. Ἐπάνω ἀπὸ ἀριστερά: Τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ «Σπιτ
Μιὰ γωνιὰ ἀπὸ τὴν ἔκθεση ὅλων τῶν «Σπιτιῶν τοῦ Παιδιοῦ» τῆς Βόρειας Ἑλλάδας στὸ Χέρσο. Κάτω ἀπὸ ἀριστερά:

...ΕΙΑ τοῦ ΧΕΡΣΟΥ

...Κ ΤΩΝ ...ΩΝ ...ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ"

...οῦ Παιδιοῦ» Χειμάρρου.—Ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Βασίλισσα ἀνάμεσα στοὺς νικητὲς τῶν Α. Ἀκριτείων ἀγώνων τοῦ Χέρσου.— ...μαιοφόροι παρελαύνουν στὸ Χέρσο πρὸ τῶν ἐπισήμων.—Ἡ Βασίλισσα ἀπονέμει τὸ ἔπαθλο σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς νικητάς—

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΕΝΑ ΑΠΛΟ ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΟ ΑΝΔΡΙΚΟ ΓΙΛΕΚΟ

Χρειάζονται: 100 δράμια μαλλὶ τετράκλωνο στὸ χρῶμα ποὺ σᾶς ἀρέσει, καὶ βελόνες νούμερο τρία.

Πῶς πλέκομε: μὲ λάστιχο καὶ μὲ ζερσεῦ. Ἐξηγήσαμε ἄλλοτε πῶς γίνονται αὐτά.

Τὸ μπροστινὸ (ποὺ εἶναι καὶ τὸ πιὸ δύσκολο): Ἀρχίζομε ὅπως πάντα ἀπὸ κάτω, καὶ φτιάνομε τὸ λάστιχο. Ἕξη ἢ ἑφτὰ ἑκατοστά, ἕνα πόντο καλό, ἕναν πόντο ἀνάποδο. Ἅμα φτάσωμε στὰ 6 ἑκατοστά, συνεχίζομε ζερσεῦ ἐκτὸς ἀπὸ δέκα πόντους μπροστὰ ποὺ ἐξακολουθοῦμε νὰ τοὺς πλέκομε λάστιχο γιατὶ θὰ σχηματιστῇ ἐκεῖ τὸ ἄνοιγμα τοῦ γιλέκου. Φυσικά, θὰ ἔχομε φτιάσει ἕνα πατρὸν (χνάρι) ἀπὸ χαρτί, ἀνάλογο μὲ τὸ σῶμα ἐκείνου ποὺ θὰ τὸ φορέσῃ, καὶ θὰ προσπαθοῦμε τὸ πλεχτό μας νὰ ταιριάζῃ πάνω σ' αὐτὸ τὸ πατρόν.

Γιὰ νὰ σχηματιστῇ τὸ ἄνοιγμα τοῦ λαιμοῦ, ὅταν φτάσωμε στὸ σημεῖο ποὺ ἀρχίζει (σύμφωνα μὲ τὸ χνάρι μας) θὰ πλέ-

κομε δυὸ πόντους μαζί, ἐκεῖ ποὺ τελειώνει τὸ ζερσεῦ, δηλαδὴ πρὶν ἀπὸ τοὺς 10 πόντους λάστιχο. Τὰ κλεισίματα αὐτὰ θὰ τὰ κάνωμε κάθε δυὸ ἢ τρεῖς σειρές. Ὕστερα θὰ συνεχίσωμε κανονικά. Ὅταν κλείσωμε τοὺς πόντους γιὰ τὸν ὦμο, δὲν θὰ κλείσωμε τοὺς 10 πόντους τοῦ λάστιχου, ἀλλὰ θὰ τοὺς συνεχίσωμε στὸ μάκρος ποὺ χρειάζεται γιὰ νὰ γαρνίρωμε τὴν πλάτη καὶ νὰ φθάσωμε στὸν ἄλλον ὦμο. Τὸ ἀριστερὸ μέρος τοῦ μπροστινοῦ, πλέκεται κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο, ἀλλὰ κλείνομε τοὺς 10 πόντους τοῦ λάστιχου στὸν ὦμο. Στὸ ἀριστερὸ μέρος, θὰ κάνωμε πέντε κουμπότρυπες.

Ράχη: Ἀρχίζομε ἀπὸ κάτω. Πλέκομε 6 ἢ 7 ἑκατοστὰ λάστιχο (ὅ,τι καὶ γιὰ τὸ μπροστινὸ (1 π. καλ. 1 π. ἀν.) καὶ ὕστερα συνεχίζομε ζερσεῦ προσθέτοντας πόντους σύμφωνα μὲ τὸ χνάρι μας.

Ράψιμο (συναρμολόγηση): Κάνομε τὶς ραφές, ράβομε τὸ λάστιχο στὸ σβέρκο καὶ κάνομε στὰ μανίκια τρεῖς σειρὲς μὲ τὸ βελονάκι (ἀγκερίδι).

ΠΑΣΟΥΜΑΚΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ

Ὑλικά: 20 δράμια μαλλὶ τετράκλωνο, 1 μέτριο βελονάκι.

Κόβομε τὴ σόλα στὰ μέτρα μας, πάνω σ' ἕνα χοντρὸ χαρτόνι.

Τὴν ντύνομε μὲ χοντρὸ ὕφασμα, ποὺ τὸ ράβομε ἀπάνω. Ὕστερα, κόβομε τὸ χνάρι της σὲ χαρτί, καθὼς καὶ τὸ ἀπάνω μέρος.

Πλέκομε σύμφωνα μὲ αὐτὰ τὰ χνάρια, κι' ὅταν ἑτοιμαστοῦν τὰ τέσσερα μέρη, τὰ ράβομε πάνω στὴν φοδραρισμένη σόλα, μὲ γερὴ κλωστή. Ἂν θέλωμε, ράβομε κι' ἕναν φιόγκο.

Ἀντὶ γιὰ μαλλί, τώρα ποὺ εἶναι καλοκαίρι, χρησιμοποιοῦμε χοντρὴ λινὴ κλωστή, ποὺ εἶναι δροσερή.

Καὶ τότε τὰ πασουμάκια αὐτὰ γίνονται ἀκόμη πιὸ στερεά.

ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ

ΠΑΤΑΤΕΣ ΜΕ ΚΡΕΜΜΥΔΙ

Νά ἕνα πρόχειρο καὶ πολὺ νόστιμο φαΐ: οἱ πατάτες μὲ τὸ κρεμμύδι.

Δόσεις:

1 ὀκᾶ πατάτες.
4 κουτάλια κρεμμύδι ψιλοκομμένο.
4 - 5 κουτάλια βούτυρο λυωμένο, ἀνάλογο ἁλάτι καὶ πιπέρι.

Βάζομε τὶς πατάτες νὰ βράσουν ὁλόκληρες καὶ χωρὶς νὰ τὶς καθαρίσωμε. (Ἂν ἔχωμε πατάτες ἀπὸ φαΐ μαγειρεμένο, βραστές, ψητὲς ἢ ὅ,τι ἄλλο, μποροῦμε νὰ χρησιμοποιήσωμε αὐτές). Ἀφοῦ βράσουν, τὶς καθαρίζομε καὶ τὶς κόβομε φέτες.

Στὸ μεταξύ, κόβομε τὸ κρεμμύδι ψιλό, καὶ τὸ βάζομε σ' ἕνα μεγάλο τηγάνι μὲ τὸ βούτυρο καὶ τὸ βάζομε στὴ φωτιά, ἀνακατεύοντάς το διαρκῶς. Ὅταν τὸ κρεμμύδι πάρῃ χρῶμα καστανό, ρίχνομε — τότε μόνον — τὸ ἀνάλογο ἁλάτι (ὅσο φτάνει δηλαδὴ γιὰ ν' ἁλατιστοῦν οἱ πατάτες) καὶ ἀμέσως κατόπιν καὶ τὶς πατάτες. Τὶς κουνᾶμε καλὰ ν' ἀνακατευθοῦν (ἐννοεῖται πὼς μὲ τὸ ἀνακάτεμα λυώνουν λίγο, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν πειράζει) καὶ τὶς ἀφήνομε νὰ σιγοψηθοῦν 4 - 5 λεπτὰ τῆς ὥρας. (Ἐκτὸς ἂν εἶναι ζεστὲς ὅταν τὶς ρίχνομε, ὁπόταν δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σιγοψηθοῦν γιὰ πολλὴ ὥρα). Ἂν ὅμως εἶναι ἐντελῶς κρύες, τότε τὶς ἀφήνομε καὶ παραπάνω ἀπὸ πέντε λεπτά. Οἱ πατάτες μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο, μποροῦν νὰ σερβιριστοῦν καὶ ὡς γαρνιτοῦρα στὸ κρέας.

ΚΟΛΟΚΥΘΑΚΙΑ ΓΕΜΙΣΤΑ

Ὅταν θέλωμε νὰ φτιάσωμε κολοκυθάκια γεμιστά, θὰ διαλέξωμε κολοκυθάκια ποὺ νὰ ἔχουν τὸ ἴδιο μέγεθος. Ἀκόμα θὰ προσέξωμε νὰ εἶναι φρέσκα, καὶ ἀρκετὰ μεγάλα ὥστε ν' ἀδειάζουν χωρὶς νὰ σπάζουν.

Εἶναι πολὺ εὔκολο νὰ τ' ἀνοίγωμε μὲ τὸ εἰδικὸ ἐργαλεῖο. Ἀλλὰ καὶ μὲ κουταλάκι, καὶ μὲ μαχαιράκι, γίνεται ἡ δουλειά μας. Τὰ κόβομε λίγο στὴν ἄκρη, καὶ τ' ἀδειάζομε. Ὕστερα ἑτοιμάζομε τὸν κιμᾶ.

Στὴ λεκάνη βάζομε τὸν κιμᾶ (ἀπὸ μοσχάρι ἢ ἀρνί, κι' ὄχι ἀπὸ βοδινὸ κρέας ποὺ δὲν μαγειρεύεται καλά) ποὺ πρέπει νὰ ἔχῃ πολὺ λίγο πάχος. Ποσότητα δέ, ὡς μισὴ ὀκᾶ.

Στὸν κιμᾶ αὐτόν, ρίχνομε ἀκόμα 2 - 3 κουταλιὲς τῆς σούπας ψιλοκομμένο μαϊντανό, 2 φλυτζανάκια τοῦ καφὲ ζεματισμένο ρύζι, ἕνα αὐγὸ ὁλόκληρο, ἁλάτι, πιπέρι καὶ 5 κουταλιὲς κρεμμύδι πολὺ ψιλοκομμένο. (Τὸ κρεμμύδι, τὸ βάζομε στὸ τηγάνι νὰ ξανθίσῃ πρὶν μὲ λίγο βούτυρο. Καὶ τὸ ρίχνομε στὸν κιμᾶ μαζὶ μὲ τὸ τηγανισμένο βούτυρο).

Ἂν θέλωμε, προσθέτομε καὶ λίγο δυόσμο.

Ζυμώνομε καλὰ - καλὰ τὸν κιμᾶ, κι' ὕστερα γεμίζομε τὰ κολοκύθια.

Ὕστερα ρίχνομε βούτυρο στὸ τηγάνι, καὶ τὰ τηγανίζομε λιγάκι ὡς νὰ ξανθίσουν.

Προσέχομε δὲ νὰ μὴ μαυρίσῃ τὸ βούτυρο στὸ τηγάνι.

Ἀφοῦ τηγανιστοῦν, τὰ τοποθετοῦμε κατὰ σειρὰ μέσα σὲ μιὰ κατσαρόλα.

Στὸ τηγάνι τώρα, ρίχνομε πρῶτα μιὰ κουταλιὰ τῆς σούπας ἀλεύρι κι' ὅταν πάρῃ χρῶμα καστανό, ρίχνομε καὶ τὴν ντομάτα. Ἂν εἶναι φρέσκη, φέτες, ἂν εἶναι μπελντές, λυωμένη σὲ ἀνάλογο νερό. Ἅμα πάρουν ὅλ' αὐτὰ μαζὶ βράση στὸ τηγάνι, τὰ ρίχνομε στὰ κολοκυθάκια στὴν κατσαρόλα, προσθέτομε νερὸ ἂν ἔπεσε λιγοστὸ — ἴσια νὰ σκεπαστοῦν — κι' ἀκόμη ἁλάτι καὶ πιπέρι, σκεπάζομε τὴν κατσαρόλα καὶ τ' ἀφήνομε νὰ βράσουν σὲ σιγανὴ φωτιά, τρία τέταρτα ὡς μιὰ ὥρα.

Σερβίρομε τὰ κολοκύθια στὴν πιατέλα, ἀφήνομε τὴν σάλτσα στὴν φωτιὰ νὰ πυκνώσῃ λίγο, καὶ περιχύνομε τὸ φαΐ μ' αὐτή. Ὅση περισσότερη ντομάτα βάλομε — προπαντὸς φρέσκη — τόσο πιὸ νόστιμο γίνεται τὸ φαΐ.

ΑΓΓΟΥΡΑΚΙΑ ΤΟΥΡΣΙ

Διαλέγομε ἀγγουράκια μικρὰ καὶ τρυφερά, τὰ σκουπίζομε σφιχτὰ μὲ μιὰ πετσέτα καὶ τὰ ρίχνομε σὲ κρύο νερό. Ὕστερα τὰ στραγγίζομε.

Σὲ μιὰ χύτρα πήλινη (εἶναι ἡ καλύτερη γι' αὐτὴν τὴν δουλειά) ἢ ἐμαγιέ — ὄχι ὅμως καὶ χάλκινη, μπακιρένια — ρίχνομε ἀνάλογο ξύδι δυνατό. Τὸ ἀφήνομε στὴ φωτιὰ νὰ πάρῃ βράση, προσθέτομε λίγο σέλινο ἢ μάραθο, λίγα σπυριὰ πιπέρι κι' ἕνα ἢ δυὸ φύλλα δάφνη, ἂν ἔχωμε. Ἀφοῦ πάρῃ βράση τὸ ξύδι, ρίχνομε τὰ ἀγγουράκια. Τὸ ξύδι πρέπει νὰ τὰ σκεπάζῃ. Τ' ἀφήνομε νὰ πάρουν μιὰ - δυὸ βράσεις στὸ ξύδι.

Ὅταν δοῦμε πὼς ἀρχίζουν νὰ κιτρινίζουν τ' ἀδειάζομε μὲ τὸ ξύδι τους σὲ μιὰ λεκάνη καὶ τ' ἀφήνομε 24 ὧρες.

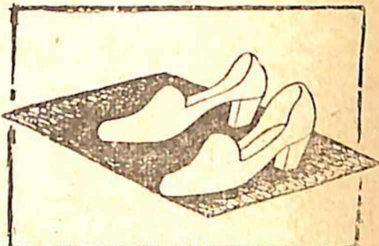
Ὕστερα στραγγίζομε τὸ ξύδι μὲς στὴ χύτρα καὶ τ' ἀφήνομε νὰ πάρῃ βράση. Μόλις χοχλάσῃ, ρίχνομε τ' ἀγγουράκια μόνο, χωρὶς τὸ σέλινο ἢ τὸ μάραθο, καὶ τ' ἀφήνομε νὰ ξαναπάρουν μιὰ βράση, καὶ τὰ βγάζομε ἀπὸ τὴ φωτιά.

Τ' ἀφήνομε νὰ κρυώσουν, καὶ ὕστερα τὰ ρίχνομε σὲ γυάλινο βάζο, καὶ τὰ σκεπάζομε μὲ τὸ κρυωμένο ξύδι τους. Ὕστερα ἀπὸ 8 - 10 μέρες, εἶναι ἕτοιμα γιὰ φάγωμα. Ἀλλὰ ὄχι πρίν.

Ψάρι φούρνου. Ἂν τὸ ψάρι δὲν εἶναι βαρύτερο ἀπὸ ὀκᾶ, μποροῦμε νὰ τὸ στείλωμε στὸ φοῦρνο ὁλόκληρο. Ἂν εἶναι μεγαλύτερο, τὸ κόβομε σ' ἕνα δυὸ κομμάτια.

Ἀφοῦ τὸ βγάλομε τὰ ἐντόσθια τὸ ξύσομε καὶ τὸ πλύνομε καλὰ τὸ βάζομε στὸ ταψί, ἀφοῦ προηγουμένως τὸ ἁλατίσωμε μέσα κι' ἔξω.

Ὕστερα, τὸ περιχύνομε μ' αὐτὴν τὴν σάλτσα: σὲ μιὰ μα-

γειρικὴ λεκάνη χύνομε ἑκατὸ δράμια λάδι, δυὸ κουταλιὲς λυωμένο ντοματοπελτὲ ἢ ἀνάλογη φρέσκη ντομάτα, τὸ ζουμὶ τριῶν λεμονιῶν, 2 μάτσα μαϊντανὸ ψιλοκομμένο, σκόρδο ψιλοκομμένο, ἁλάτι, πιπέρι, καὶ τὰ χτυπᾶμε ν' ἀνακατωθοῦν ἐντελῶς. Ἀφοῦ περιχύσωμε τὸ ψάρι, ρίχνομε ἀπάνω μιὰ φουχτα τριμμένο παξιμάδι γιὰ νὰ κάνῃ κροῦστα. (Μποροῦμε νὰ ρίξωμε πρῶτα τὸ παξιμάδι, κι' ὕστερα νὰ περιχύσωμε τὸ ψάρι μὲ τὴν σάλτσα). Πρέπει νὰ ψηθῇ σὲ δυνατὸ φοῦρνο ὡς μιὰ ὥρα.

Ντομάτες γεμιστὲς μὲ ταραμοσαλάτα. Ἑκατὸ δράμια ταραμᾶς. Δυὸ φλυτζάνια ψύχα ἀσπρου ψωμιοῦ μουσκεμένη ἢ βραστὲς πατάτες, περασμένες ἀπὸ τρυπητό, 3 - 4 φλυτζάνια λάδι, ξύδι, λεμόνι, καὶ μαϊντανὸ ψιλοκομμένο. Βάζομε τὸν ταραμᾶ σὲ χλιαρὸ νερὸ νὰ ξαμμυρίσῃ καὶ νὰ καθαρίσῃ. Ζουλᾶμε τὸν ταραμὰ στὸ ξύλινο γουδί, προσθέτομε τὸ μουσκεμμένο ψωμί, τὸ λάδι, τὸ ξύδι, κλπ. Ἂν θέλωμε, ρίχνομε καὶ κρεμμύδι. Οἱ ντομάτες πρέπει νὰ εἶναι μικρὲς καὶ λίγο ἁλατισμένες.

Τὶς στέλνομε στὸ φοῦρνο, πασπαλισμένες παξιμάδι.

Ἡ θειὰ ΜΑΡΙΑΝΑ

ΝΕΑ ΤΑΛΕΝΤΑ

Ο ΘΡΥΛΟΣ ΤΟΥ ΜΥΣΤΡΑ

«Ξύπνα Μυστρᾶ! Ξύπνα χιλιοδοξασμένη πόλη, καὶ σεῖς πανέμορφες κυράδες ξυπνῆστε! Χτυπῆστε βούκινα!...»

Ἡ βροντερὴ αὐτὴ φωνή, ἔκανε ὅλη τὴν πλαγιὰ ποὺ πάνω της ξεκουράζεται ὁλόκληρη νεκρὴ πόλη, ὁ Μιστρᾶς, ν' ἀντιλαλήση! Ὁ ἄνεμος πῆρε τὴ φωνὴ καὶ τὴν σκόρπισε ψηλὰ στοὺς αἰθέρες. Ἡ ἀνθρωποθάλασσα ἀναταράχτηκε. Ὅλα αὐτὰ τὰ πλήθη ποὺ ἦσαν συγκεντρωμένα γύρω ἀπ' τ' ἀνάκτορα, αἰσθάνθηκαν ρίγη συγκινήσεως. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ τὸ φεγγάρι ξεπρόβαλε δειλὰ πίσω ἀπὸ μιὰ κορφὴ τοῦ γερω-Μαλεβοῦ. Οἱ ἀσημένιες του ἀκτῖνες ἔπεσαν πρῶτα πάνω στὸ κάστρο, στ' ἀκριβὸ κι' ἀτίμητο στέμμα τοῦ βουνοῦ, καὶ κατόπιν κατεβαίνοντας ἀσήμωσαν ὅλη τὴν πλαγιά. Οὔτε ἀναπνοὴ δὲν ἀκουγόταν. Κι' ἡ ἐρειπωμένη πολιτεία ἔμοιαζε σὰν μαγική!... Ὑπέρκοσμη κι' ὑπέροχη ἦταν ἡ θέα της! Δὲν εἶχε ἐπάνω της ἐκείνη τὴ στιγμὴ τίποτα τὸ γήϊνο! Σὰν πόλη νοητευτικοῦ ὀνείρου ἔμοιαζε...

— Κι' ἀπ' τ' ἀνάκτορα τὰ ἐρειπωμένα πιὰ κι' ἀκατοίκητα, ποὺ μόνον ἴσκιοι καὶ νυχτοπούλια τώρα κατοικοῦν, ἄρχισαν μορφὲς νὰ ξεπροβάλλουν. Γιόμισαν ἀπὸ Βυζαντινὲς κυράδες τὰ παράθυρα. Οἱ πεντάμορφες ἀρχοντοποῦλες τοῦ Μοριά, ντυμένες στὰ μετάξια καὶ στ' ἀσήμια, στέκονταν ἀκίνητες ἐκεῖ ἐμπνέοντας δέος καὶ θαυμασμὸ στὰ πλήθη! Ἀστραποβολοῦν τὰ ζουμπρούτια, τὰ ζαφείρια, τὰ ρουμπίνια, τὰ διαμάντια στὸ γλυκὸ τῆς σελήνης φῶς καὶ στὴν ἀναλαμπὴ τῶν ἀναμμένων δάδων. Ὁ Βυζαντινὸς κόσμος ἀναζεῖ τοῦτες τὶς στιγμὲς σ' ὅλο του τὸ μεγαλεῖο καὶ τὴ δόξα. Κι' ὅμορφος καβαλλάρης φέρνει τὸ μήνυμα στὶς ἀρχόντισσες, τὸ μήνυμα ποὺ αἰῶνες τώρα καρτεροῦν, μέσ' τοὺς ὑγρούς τους τάφους! «Χαρῆτε...» κράζει. Ὁ Κωνσταντῖνος τὸ στερνὸ τῆς δοξασμένης πόλης μας τὸ πριγκιπόπουλο δὲν πέθανε, σὲ κάποια μυστικὴ τοῦ κόσμου ἄκρη εἶναι κοιμισμένο, προσμένοντας τὴν θεία κι' ἱερὴ στιγμή, ποὺ ἄγγελος Κυρίου θὰ κατέβη κοντά του, καὶ θὰ τοῦ δώση πάλι τὸ σπαθὶ τοῦ Μαρμαρωμένου βασιλόπουλου. Τὸ ὁλόασπρο φαρί του, εἶν' ἐκεῖνο ἐκεῖ, καὶ περιμένει τὸν ἄξιο καβαλλάρη του, νὰ τὸ καβαλλήση καὶ νὰ μπῆ στὴν «Πόλη νικητής». Καὶ γιὰ νὰ πεισθοῦνε οἱ ἀρχόντισσες στὰ λόγια του, ὁ καβαλλάρης ποὺ ἔφερε τῆς χαρᾶς τὸ μήνυμα, τὸ «Πνεῦμα τῆς Φυλῆς» παρακαλεῖ τὸν θεὸ φωτιὰ ν' ἀνάψη ψηλὰ στ' ἀπάτητο τὸ κάστρο. Ἀγωνιώδη στρέφονται τὰ βλέμματα ψηλὰ στὴν κορυφή. Καὶ ὢ θαῦμα! Μιὰ φλόγα φάνηκε κι' ὕστερα λαμπάδιασε ὁλόκληρο τὸ κάστρο, ἀπόδειξη τρανὴ πὼς ὁ βασιλιᾶς μας δὲν πέθανε ἀλλὰ κάπου βρίσκεται μαρμαρωμένος, ὡς ποὺ νἄρθη ἡ ἅγια κι' εὐλογημένη μέρα νὰ μπῆ καβάλλα στὸ περήφανο τὸ ἄτι του, νικητὴς στὴν ΠΟΛΗ μας!

ΔΑΦΝΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΤΑ
(Πολυτίμη Πολυχρονάκου Σπάρτη)

«ΤΟ ΠΕΠΡΩΜΕΝΟΝ ΦΥΓΕΙΝ ΑΔΥΝΑΤΟΝ»

Ἦταν ἀπόγεμα λίγες μέρες προτοῦ ἡ Ἄπαρτη πέσει στὸν ὄλεθρο. Ἂν καὶ ἡ γλυκειὰ αὔρα τοῦ Βοσπόρου ἔπνεε σιγανά, χαϊδευτικά, δὲν μπόραγε ὡστόσο νὰ δροσίση τὴν κουφόβραση ποὺ πλάκωνε τὴν πόλη καὶ τὶς συννεφιασμένες ἀπὸ τὴν ἀγωνία ψυχές.

Στὸ μυθικὸ Ἱερὸ Παλάτι τῆς Πόλης μιὰ πρωτογνώριστη, ἀσυνήθιστη ζωηρότητα δονοῦσε τὴν ἀτμόσφαιρα. Καὶ μόνο δυὸ ὑπηρέτες ὁ Κλεωνᾶς καὶ ὁ Νικήτας, ποὺ ἔφαγαν τὴ ζωή τους στὴν ὑπηρεσία τοῦ αὐτοκράτορα, κάθονταν στὸ μεγάλο ἀναπαυτικὸ σοφὰ τοῦ ὄμορφου περιβόλου τῆς πολύχρωμης ἀπὸ ψηφιδωτὰ αὐλῆς κοντὰ στὸ μεγάλο, ἐξαίσιο συντριβάνι τοῦ Παλατιοῦ!

Εἶχαν τελειώσει τὴ δουλειά τους καὶ τώρα κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιο ἑνὸς πελώριου ἀνθισμένου γιασεμιοῦ ποὺ μοσχοβόλαγε, ξαπλωμένοι συζητοῦσαν:

— Ἄκου Κλεωνᾶ. Αὐτὲς τὶς μέρες κάτι μοῦ πλακώνει τὴν καρδιά. Κάτι ὁλημερὶς μοῦ κεντᾶ τὴ σκέψη, μοῦ κινεῖ τὰ λογικά. Μιὰ κακὴ σκέψη! Ἕνα κακὸ προαίσθημα Κλεωνᾶ. Κάτι μοῦ λέγει πὼς ἡ Πόλη σὲ λίγες μέρες θὰ πνιγῆ στὴ σκλαβιά! Καὶ τότε!...

Ἔκλεισε τὰ μάτια του καὶ μιὰ ἀχτῖδα πόνου ἔλαμψε στὴν ἔκφρασή του καὶ τὸ ρυτιδωμένο πρόσωπό του.

— Ποτὲ δὲν ἔδωσα πίστη στὰ προαισθήματα Νικήτα. Ἡ Βασιλίδα αὐτὴ τῶν Πόλεων, ποὺ πάνω της ξέσπασαν μύριες μπόρες καὶ θύελλες ἀπὸ ἐπιδρομὲς ἀλλοφύλων, εἶναι κάτω ἀπὸ τὴ σκέπη τῆς Παναγιᾶς!

Ξεχνᾶς τοὺς Ἀβάρους, τοὺς Πέρσες, τοὺς Ἄραβες καὶ τόσους ἄλλους βαρβάρους ποὺ τσακίσθηκαν μπρὸς στὰ Θεοφύλακτα τείχη της; Ὄχι! Ἡ Ἄπαρτη δὲν πέφτει· μὴ σὲ γελᾶ ἡ ἰδέα.

Στὸ πρόσωπό του ζωγραφίστηκε ὅλη ἡ φλόγα τῆς πεποίθησής του.

— Μακάρι φίλε. Ἀλλὰ νομίζω πὼς ὁ Θεὸς ἔβαλε τὴν ὑπογραφή του καὶ δὲν τὴν παίρνει πίσω!

Πείσμωσε ὁ Κλεωνᾶς στὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Νικήτα. Ἀκράτητος τρέχει στὴ μεγάλη κουζίνα ποὖταν γεμάτη ἀπὸ χρυσᾶ σκεύη καὶ φέρνει ἕνα ἀστραφτερὸ τηγάνι. Καὶ κεῖ μπρὸς στὰ κατάπληκτα τοῦ Νικήτα μάτια ἀνάβει ἀμέσως φωτιὰ καὶ βάζει πάνω τὸ τηγάνι. Τρέχει στὸ μαρμαρένιο συντριβάνι ποὺ μέσα κολυμποῦσαν ἀμέριμνα χρυσόψαρα, ἁρπάζει μερικὰ ἀπὸ δαῦτα καὶ τὰ πετᾶ μέσ' στὸ ζεματισμένο τηγάνι.

— Κοίτα! φώναξε θυμωμένα. Ἂν αὐτὰ τὰ χρυσόψαρα ποὺ σπαρταροῦν μέσ' στὴ φωτιά, βροῦν τὴ δύναμη νὰ βγοῦνε ἀπὸ δαύτην τότε μόνο θὰ πιστέψω πὼς ἡ Θεοφρούρητη θὰ κυριευτῆ.

Ὁ Νικήτας κούνησε σιωπηλὰ τὸ κεφάλι κι' ἀπόκριση δὲν ἔδωσε. Τὰ ψάρια τσιτσίριζαν, ἡ ζωηρή, ἡ γαργαλιστικὴ μυρουδιὰ τῆς τσίκνας πλανιόταν γύρω κι' ὅλα μουρμούριζαν τὸ ἀδύνατο τοῦ πράγματος, ὅταν ξαφνικά! Τί ἦταν αὐτό; Τὰ ψάρια κάνανε φτερά! Ὑψώθηκαν γιὰ μιὰ στιγμὴ πάνω ἀπὸ τὸ τηγάνι, ποὺ ἄφησε πάνω τους ἄσβηστες σφραγῖδες κι' ἔπειτα μισοψημένα καθὼς ἦταν γύρισαν πίσω καὶ βούτηξαν στὴν ὑγρὴ φωλιά τους.

— Ὕψιστε Θεέ! ψιθύρισε ὁ Κλεωνᾶς.

Κι' ὁ Νικήτας ξανακούνησε τὸ κεφάλι κι' ἕνα δάκρυ καυτερὸ ἔπεσε ἀπὸ τὸ μάγουλό του καὶ ἔλουσε τὸ λευκὸ μάρμαρο.

— Ἦταν θέλημα Θεοῦ, Κλεωνᾶ, ἡ Πόλη μας νὰ πέση σιγοψιθυρίζει κι' ὁ Νικήτας.

Ἀγκαλιάζονται κι' οἱ δυό τους, ὑποταγμένοι στὴ μοῖρα καὶ ἀργὰ - ἀργὰ κρύβονται μέσα στὸ σιωπηλὸ ὄγκο τῶν ἀνακτόρων. Ποιὸς ξέρει ἂν ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες θἆναι ζωντανοὶ ἢ πεθαμένοι!

Τὰ μισοψημένα χρυσόψαρα ἔμειναν στὸ συντριβάνι γιὰ καιρὸ κι' ἀποτελοῦσαν ἕνα μεγάλο σημάδι τῆς παντοδυναμίας καὶ τῶν ἀνεξερευνήτων βουλῶν τοῦ Θεοῦ.

ΝΙΚΟΣ ΚΡΙΝΗΣ

ΜΙΑ ΘΥΜΗΣΗ

Ὁ νοῦς τ' ἀπόβαθο γυαλί, μέσα του πάντα κλείνει,
μιὰ μακρυνή μου θύμηση, π' ἀργὰ ξαναγεννιέται,
ραντίζει τὴ θλιβὴ ζωή, λίγο ἄρωμα τῆς χύνει,
μὰ πάλι μέσ' στὸ σούρουπο, σὰν ὄνειρο ἀργο-
(σβηέται!...

ΔΡΑΜΑ!...

Δρᾶμα νὰ πλάθης ὄνειρα, σ' ἀκρογιαλιὰ γερμένος,
γιὰ κάποια ὀνειροτάξιδα, σὲ τόποι μακρυνοί,
καὶ μέσα ἀπὸ τὸ πέλαο, ποὺ στέκεις μαγεμένος,
στὰ μάτια νὰ μὴν ροδοσκᾶ, μιᾶς βάρκας τὸ
«πανί»!...

ΙΑΚΩΒΟΣ ΕΜΜ. ΨΑΡΡΑΣ
(Νάξος)

οἱ μῦθοι τοῦ ΑΙΣΩΠΟΥ

Ο ΧΤΥΠΗΜΕΝΟΣ ΑΕΤΟΣ

Μιὰ φορὰ στὴν κορυφὴ ἑνὸς βράχου εἶχε στήσει καρτέρι ἕνας ἀετὸς καὶ παραμόνευε γιὰ λαγούς.

Ἕνας κυνηγός, τὸν εἶδε, τὸν σημάδεψε μὲ τὸ τόξο του καὶ τοῦ πέταξε μιὰ σαΐτα.

Ἡ μύτη τῆς σαΐτας χώθηκε στὸ στῆθος του ἐνῶ τὰ φτερὰ ἔμειναν ἀπέξω.

Ἦταν ἀετοῦ φτερά, γι' αὐτὸ κι' ὁ ἀετὸς ὅταν τὰ εἶδε εἶπε:

— Δὲν εἶναι μεγαλύτερος καϋμὸς παρὰ νὰ πέφτης σκοτωμένος ἀπὸ ὅπλο φτιαγμένο ἀπὸ φτερὰ δικῶν σου!

Πράγματι, τὸ κεντρὶ τοῦ πόνου εἶναι χειρότερο, ὅταν ἐκεῖνος ποὺ μᾶς πληγώνει εἶναι δικός μας ἄνθρωπος.

Ο ΑΡΑΠΗΣ

Κάποτε στὸ παζάρι πουλοῦσαν ἕναν ἀράπη. Κάποιος θέλησε νὰ τὸν ἀγοράση, ἀλλὰ οἱ φίλοι του τοῦ ἔλεγαν πὼς εἶναι κρῖμα νὰ πετάξη τόσα λεφτὰ γιὰ ἕναν μαῦρο. Ἐκεῖνος ὅμως δὲν τοὺς ἄκουγε:

— Εἶναι ἔτσι γιατὶ δὲν τὸν φρόντισε ὁ πρῶτος του ἀφέντης! ἔλεγε. Ὅταν τὸν ἀγοράσω ἐγὼ καὶ τὸν πλύνω, θὰ δῆτε πὼς θ' ἀσπρίση. Τὸν ἀγόρασε, καὶ χάλασε ἕνα φόρτωμα σαπούνι γιὰ νὰ τὸν ἀσπρίση. Ἄδικα ὅμως! Ὁ ἀράπης πάντα ἀράπης ἔμενε.

Τὸ φυσικὸ τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἀλλάζει. Ὅπως λέει κι' ἡ λαϊκὴ σοφία:

Τὸν ἀράπη νὰ λευκάνης
ἄδικα τὸν κόπο κάνεις!

Η ΓΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΟΝΤΙΚΙΑ

Σ' ἕνα σπίτι ποὺ ἦταν πολλὰ ποντίκια, μιὰ γάτα περνοῦσε ζωὴ χαρισάμενη. Ἔπιανε κι' ἔτρωγε μὲ τὴν ψυχή της, κι' ἔγινε σὲ λίγο καιρὸ τετράπαχη. Ἀλλὰ καὶ τὰ ποντίκια ἔβαλαν μυαλό, καὶ χώνονταν στὶς τρύπες τους κι' ἔτσι ἦταν δύσκολο νὰ τὰ πιάνη.

Συλλογίστηκε λοιπὸν νὰ κάνη ἕνα κόλπο γιὰ νὰ τὰ κάνη νὰ ξεθαρρέψουν καὶ νάβγουν ὅπως πρίν. Καὶ τί σοφίστηκε;

Κρεμάστηκε ἀπὸ ἕνα ξυλοκάρφι, κι' ἔκανε πὼς ψόφησε.

Ἕνα ὅμως ποντίκι, ξεπρόβαλε λίγο τὸ κεφαλάκι του, καὶ τῆς φώναξε:

— Ἄδικα κάνεις τὶς ἐξυπνάδες σου γάτα! Ἐμεῖς, καὶ σακὶ νὰ γίνης, δὲν ξεμυτίζομε!

Οἱ μυαλωμένοι ὅταν τὴν πάθουν μιὰ φορά, δὲν πιάνονται πιὰ εὔκολα ἀπὸ τὰ κόλπα τῶν πονηρῶν!

ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ, Η ΑΡΚΟΥΔΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΑΦΑΚΙ

Μιὰ φορὰ μιὰ ἀρκούδα κι' ἕνα λιοντάρι, ἔπιασαν καὶ σκότωσαν ἕνα ἐλαφάκι. Ἀντὶ νὰ τὸ μοιράσουν ἀδελφικὰ καὶ νὰ χορτάσουν καὶ τὰ δυό, ἄρχισαν νὰ παλεύουν τὰ δυὸ θεριὰ ποιὸ θὰ νικήση τὸ ἄλλο γιὰ νὰ πάρη ὁλόκληρο τὸ ἐλάφι. Ἀπὸ τὸν πολὺ ἀγῶνα, κουράστηκαν τόσο καὶ τὰ δυό, ποὺ ἔπεσαν χάμω ξέπνοα. Καὶ τότε πέρασε μιὰ ἀλεποῦ, τὰ βρῆκε δίχως δύναμη, καὶ κάθησε ἥσυχα - ἥσυχα ἡ καλή σου, καὶ ξεκοκκάλισε ὁλομόναχη τὸ ἐλαφάκι.

Ὅπου βλέποντάς την ἡ ἀρκούδα εἶπε τοῦ λιονταριοῦ.

— Λιοντάρι, κλᾶψε γιὰ τὰ χάλια μας! Κυνηγήσαμε ἐμεῖς γιὰ νὰ χορτάση κυρὰ Μαριά!

Ἔτσι καὶ στὶς πολιτεῖες: ὅταν οἱ καλύτεροι μαλώνουν, οἱ χειρότεροι ἐπωφελοῦνται καὶ πλουτίζουν.

ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ ΚΙ' Ο ΒΑΤΡΑΧΟΣ

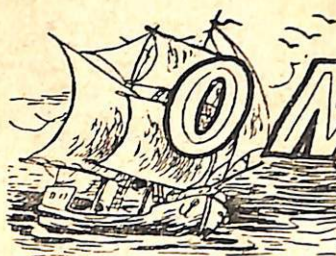
Ἕνα λιοντάρι δὲν εἶχε δῆ ποτέ του βάτραχο. Ἕνα σούρουπο λοιπὸν ποὺ τριγυρνοῦσε στὴν ἀκρολιμνιά, ἄκουσε ἕνα βάτραχο νὰ κράζη καὶ νόμισε πὼς ἦταν κανένα μεγάλο ζῶο.

Ὅταν ὅμως εἶδε τὸ βάτραχο νὰ πηδάη στὰ χόρτα, ἔβαλε τὰ γέλια.

— Ὅσο μπόϊ τοῦ λείπει τόση φωνὴ ἔχει! ἔλεγε.

Οἱ φλύαροι γίνονται γελοῖοι γιατὶ μ' ὅλη τὴ φασαρία τους, δὲν ἀξίζουν.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ἀκόμη καὶ αὐτὰ τὰ πουλιὰ γελιόνταν ἀπὸ τὴν χορταρένια σκεπή, καὶ πετοῦσαν νὰ καθήσουν καὶ νὰ τσιμπολογήσουν τίποτε σπόρους. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, αὐτὴ ἡ σκεπὴ τοὺς κρατοῦσε βαθὺν ἴσκιο καὶ δροσιά, κι' ἔτσι τὸ ταξίδι θὰ ἦταν πολὺ ἄνετο.

Ἡ μόνη δυσκολία ἦταν, πὼς ὅπως ἔπρεπε νὰ βρίσκουν καθημερινὰ τὴν τροφή τους, ἔπρεπε νὰ βγαίνουν κάθε τόσο στὴν ὄχθη γιὰ κυνήγι.

Φυσικά, ὁ Ἡρακλῆς ἔφτιασε ἀμέσως συρτὲς καὶ πετονιὲς γιὰ ψάρεμα, ἀλλὰ τὸ ψάρεμα δὲν θ' ἀρκοῦσε. Δὲν εἶχαν ἄλλα πυροβόλα ὅπλα ἀπὸ τὸ τουφέκι ποὺ εἶχε πάρει μαζί του φεύγοντας ὁ Ἡρακλῆς, καὶ ὁ Ντὶκ ἐννοοῦσε νὰ ἐξοικονομήση τὴν κάθε του σφαῖρα. Γι' αὐτὸ δὲν θὰ κυνηγοῦσαν μὲ τουφέκι.

Γιὰ τὴν ὥρα ἡ βάρκα τους ἔτρεχε μιὰ χαρὰ στὸ ποτάμι.

Τὸ ταξίδι ἦταν πολὺ διασκεδαστικό, ὄχι ὅμως καὶ χωρὶς κινδύνους. Γιατὶ μποροῦσαν νὰ πέσουν σὲ τίποτε βράχια, ἢ κορμοὺς δέντρων ποὺ τὸ ποτάμι ἦταν γεμάτο, καὶ νὰ βουλιάξουν — μὲ τὸ τρέξιμο μάλιστα τῆς βάρκας...

Γι' αὐτὸ ὁ Ντὶκ Σὰντ ἔμενε στὴν πλώρη τῆς βάρκας — πλωρίτης νὰ ἐπιθεωρῆ τὸ δρόμο της μέσ' ἀπὸ τὰ ψηλὰ χόρτα.

Καὶ μὲ τὴ φωνὴ ἢ μὲ μιὰ κίνηση, εἰδοποιοῦσε τὸν Ἡρακλῆ ποὺ κρατοῦσε τὸ τιμόνι.

Ἡ κυρία Οὐέλντον, ἦταν ξαπλωμένη στὴ μέση τῆς πιρόγας, σ' ἕνα στρῶμα ἀπὸ δροσερὰ χόρτα, κι' ἦταν βυθισμένη στὶς σκέψεις της. Ὁ ξάδερφος Βενέδικτος μελαγχολικός, καθόταν στὸ βάθος. Δὲν μποροῦσε νὰ συγχωρήση στὸν Ἡρακλῆ πὼς ἐξαιτίας του ἔχασε τὸ σπάνιο ἔντομο ποὺ κυνηγοῦσε. Δὲ μποροῦσε νὰ ξεχάση τὴν συλλογή του ποὺ εἶχε μείνει στὴν Καζοντέ...

Ὅσο γιὰ τὸν μικρὸ Τζάκ, διασκέδαζε πολὺ μ' αὐτὸ τὸ ταξίδι.

Τοῦ εἶπαν πὼς δὲν ἔπρεπε νὰ κάνη θόρυβο. Ἀλλὰ ὅπως δὲν τοῦ ἀπαγόρευαν νὰ κουνιέται ὅσο ἤθελε κάτω ἀπὸ τὴν σκεπή, μιμοῦνταν τὸν φίλο του τὸν Ντίγκο, κι' ἔτρεχε ἀπὸ τὴν μιὰν ἄκρη στὴν ἄλλη τῆς βάρκας στὰ τέσσερα.

Τὶς δυὸ πρῶτες μέρες, οἱ ταξιδιῶτες τῆς βάρκας, ἔφαγαν ἀπὸ τὰ τρόφιμα ποὺ εἶχε φροντίσει ὁ Ἡρακλῆς νὰ προμηθευτῆ πρὶν ξεκινήσουν.

Ἔτσι δὲν σταμάτησαν παρὰ μερικὲς ὧρες τὴ νύχτα γιὰ νὰ ξεκουραστοῦν, σ' ἕνα μέρος τῆς ὄχθης καλὰ κρυμμένο ἀπὸ τὶς καλαμιές, καὶ ἀπ' ὅπου θὰ μποροῦσαν νὰ φύγουν εὔκολα.

Τὸ ταξίδι τους λοιπὸν στὴν ἀρχὴ ἦταν εὔκολο, ξεκούραστο, χωρὶς ἐπεισόδια.

Οἱ ὄχθες φαινόνταν ἔρημες. Φαίνεται πὼς ἐκείνη ἡ περιοχὴ δὲν ἦταν κατοικημένη, γιατὶ τὰ ζῶα ἔδειχναν ἀσυνήθιστο θάρρος.

Εἶναι ὅμως ἀδύνατο νὰ περιγράψη κανεὶς τὴν ὀμορφιὰ τῆς βλάστησης ἀπὸ τὴν μιὰ καὶ τὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ ποταμιοῦ.

Δὲν χόρταιναν νὰ θαυμάζουν τὰ μεγάλα πολύχρωμα λουλούδια, τὶς περιπλοκάδες, τὶς πρασινάδες, τὶς φτέρες, τὰ φοινικοειδῆ... Καὶ τί δὲν ἦταν ἐκεῖ! Γκλαδίολοι, κρίνα παράξενα σὲ μύρια χρώματα, σκουλαρήκια τῆς βασίλισσας, κληματσίδες, ἀγράμπελες, ἀλόες... Συχνὰ - πυκνὰ τὰ δέντρα τοῦ παρθένου δάσους, κατέβαιναν ὡς τὸ νερό: ἀφρικανικὲς ἀκακίες, βωχηνίες ἀγριοσυκιές.

Ἔριχναν τέτοια σκιὰ στὸ ποτάμι, ποὺ ἡ βάρκα κυλοῦσε σὲ θαυμάσια δροσιά, καὶ κάποτε, ἐκεῖ ποὺ τὸ ποτάμι στένευε, τ' ἀναριχητικὰ φυτὰ σχημάτιζαν γεφύρι πάνω ἀπὸ τὸ νερό.

Μιὰ μέρα ὁ Τζὰκ εἶδε ἕνα κοπάδι ἀπὸ πιθήκους.

Ἦταν μικροὶ χιμπατζῆδες «σόκοι» ποὺ εἶναι πολὺ ἔξυπνοι ἀλλὰ καὶ πολὺ ἄσχημοι μὲ τὴν κίτρινη μουρίτσα τους καὶ τὰ μυτερὰ αὐτιά τους. Γαβγίζουν σὰν σκυλάκια, καὶ οἱ ἰθαγενεῖς τοὺς φοβόνταν γιατὶ τοὺς παίρνουν τὰ παιδιὰ γιὰ νὰ παίξουν.

Καθὼς περνοῦσαν ἀπὸ τὴν κρεμαστὴ γέφυρα πάνω ἀπὸ τὸ ποτάμι, δὲν ὑποπτευόνταν πὼς μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ ἀσκὶ ποὺ ἔπλεε βρισκόταν ἀκριβῶς ἕνα μικρὸ παιδὶ ποὺ εὐχαρίστως θὰ τὸ ἔκλεβαν γιὰ νὰ διασκεδάσουν μὲ δαῦτο.

Αὐτὸ ἔδειχνε πὼς ἡ σκεπή τους ἦταν τέλεια, ἀφοῦ κι' οἱ χιμπατζῆδες ἀκόμα γελάστηκαν!

Εἴκοσι μίλια πιὸ πέρα, ἐκείνη τὴν ἴδια μέρα, ἡ βάρκα τους ξαφνικὰ σταμάτησε.

— Τί συμβαίνει κύριε Ντίκ; ρώτησε μὲ ἀνησυχία ὁ Ἡρακλῆς.

— Δὲν εἶναι τίποτε... Ἕνα φρᾶγμα. Ἀλλὰ ἕνα φρᾶγμα φυσικό.

Στὸ μεταξὺ ἡ πιρόγα πετοῦσε στὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ.

— Πρέπει λοιπὸν νὰ τὸ σπάσωμε!

— Ναὶ Ἡρακλῆ, μὲ τὸ τσεκούρι.

— Μάλιστα καπετάνιο μου!

Αὐτὸ τὸ φρᾶγμα εἶχε σχηματιστῆ ἀπὸ τὰ μπλεγμένα κλαριὰ καὶ τὰ φύλλα ἑνὸς παράξενου φυτοῦ, ποὺ λέγεται «τίκα τίκα».

Θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ περπατήση ἀπὸ τὴν μιὰ ὡς τὴν ἄλλη ὄχθη ἂν δὲν φοβόνταν νὰ πατήση λίγο στὰ νερά.. Στὴ μέση του ἀνθίζανε περίφημες νυμφαίες.

Οἱ δυὸ φίλοι δούλεψαν τόσο καλὰ ποὺ σὲ δυὸ ὧρες ἄνοιξαν ἄνοιγμα στὸ φρᾶγμα, κι' ἔτσι ἡ βάρκα μπόρεσε νὰ περάση.

Νὰ τὸ πῆ κανεὶς ἢ νὰ μὴν τὸ πῆ; Ὁ ξάδερφος Βενέδικτος εἶχε ἐλπίσει γιὰ μιὰ στιγμὴ πὼς δὲν θὰ κατάφερναν νὰ περάσουν, κι' ὅτι θ' ἀναγκάζονταν νὰ βγοῦν στὴν ὄχθη ὅπου σίγουρα θὰ τοὺς περίμεναν ἕνα πλῆθος θαυμάσια ἔντομα:

Κουνούπια, μύγες, ἀκρίδες, τσε - τσέ, καὶ ποιὸς ξέρει καὶ τί ἄλλο ἀκόμη. Δυστυχῶς ὅμως γιὰ τὸν ξάδερφο Βενέδικτο, οἱ ἐλπίδες του ἀποδείχτηκαν μάταιες, κι' ἡ βάρκα καθὼς εἴπαμε ξεκίνησε καὶ πάλι.

Ὡστόσο ἡ θλίψη του ἦταν τόσο φανερὴ ποὺ δὲν ὑπῆρχαν ἔντομα στὴν βάρκα, ποὺ σοῦ ἔκανε λύπη νὰ τὸν βλέπης.

Φαντασθῆτε λοιπὸν τὴν χαρὰ του ὅταν ὁ Ἡρακλῆς ἔπιασε καὶ τοὔφερε ἕνα ἀπαίσιο μικρὸ ζῶο ποὺ τὸ βρῆκε στὰ φύλλα τῆς «τίκα τίκα».

Τί φωνὲς ὡστόσο ἔμπηξε ὁ ξάδερφος Βενέδικτος ὅταν πλησίασε ἐκεῖνο τὸ μικρὸ τέρας στὰ μάτια του!

— Ἡρακλῆ! φώναξε. Ἡρακλῆ! Μὰ νά! Σοῦ συγχωρῶ γι' αὐτὸ ἐδῶ ὅλα σου τὰ σφάλματα ἀπέναντί μου! Ξαδέρφη! Ντίκ! Τζάκ! Κρατάω ἐδῶ στὰ χέρια μου ἕνα ἔντομο μοναδικὸ σ' ὅλον τὸν κόσμο! Ἕνα σπανιώτατο ἑξάποδο!

Μὰ τόσο πολύτιμο εἶναι αὐτὸ τὸ ἔντομο; ρώτησε ἡ κυρία Οὐέλντον.

— Πολύτιμο, λέει; Ἕνα ἔντομο ποὺ δὲν εἶναι οὔτε κολεόπτερο οὔτε νευρόπτερο οὔτε ὑμενόπτερο, ποὺ δὲν ἀνήκει σὲ καμμιὰ γνωστὴ συνομοταξία. Εἶναι ἕνα εἶδος ἀράχνης, ποὺ ὡστόσο δὲν εἶναι ἀράχνη, ἀφοῦ δὲν ἔχει ὀχτὼ πόδια ὅπως οἱ ἀράχνες! Αὐτὸ τὸ ἔντομο φίλοι μου θὰ ὀνομασθῆ «Ἑξαπόντιουμ Μπενετίκτουμ!»! Ὅπως μὲ βλέπετε καὶ σᾶς βλέπω!

Ὁ σοφὸς ἐντομολόγος ἦταν τόσο εὐτυχὴς ποὺ ξεχνοῦσε τοὺς κινδύνους, τὶς ἀθλιότητες καὶ τοὺς φόβους ποὺ εἶχε περάσει!

Γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσουν ἡ κυρία Οὐέλντον καὶ οἱ ἄλλοι, τὸν συγχάρηκαν θερμά.

Στὸ μεταξύ, ἡ πιρόγα πετοῦσε πάνω στὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ.

Τὴν ἡσυχία τῆς νύχτας δὲν τὴν τάραζε παρὰ τὸ βαρὺ «πλὰφ πλάφ» κροκοδείλων ποὺ ἔπεφταν στὸ «νερὸ» καθὼς καὶ τὸ λαχάνιασμα τῶν ἱπποποτάμων ποὺ πλατσούριζαν στὴν ὄχθη.

Ὕστερα, πίσω ἀπὸ τὰ ψηλὰ δέντρα, ἀνέτειλε μὲ ἀφάνταστη μεγαλοπρέπεια τὸ φεγγάρι.

Ξαφνικά, στὴ δεξιὰ ὄχθη ἀκούστηκε ἕνας παράξενος θόρυβος, ποὺ ἦταν δύσκολο νὰ πῆ κανεὶς τί τὸν προκαλοῦσε.

Θὰ ἔλεγε κανεὶς πὼς μέσα στὴ νύχτα δούλευαν ἕνα πλῆθος θεώρατες ἀντλίες.

Ὅταν τὸ φεγγάρι ὑψώθηκε κάπως, μπόρεσαν νὰ δοῦν τί ἦταν: ἑκατοντάδες τεράστιοι ἐλέφαντες εἶχαν μαζευτῆ στὴν ἀκροποταμιὰ νὰ πιοῦν νερό.

Ὅλη τὴν ἡμέρα εἶχαν καταβροχθήσει τόννους καὶ τόννους τρυφερὲς ρίζες καὶ βλαστάρια, τώρα ἦταν πολὺ διψασμένοι.

Ἦταν ἀληθινὰ ἕνα πολὺ παράξενο καὶ διασκεδαστικὸ θέαμα νὰ βλέπη κανεὶς ἐκεῖνες τὶς τεράστιες προβοσκίδες ν' ἀνεβαίνουν καὶ νὰ κατεβαίνουν ρυθμικὰ στὸ νερό.

Ὁ μικρὸς Τζὰκ ποὺ εἶχε ξυπνήσει ἀπὸ τὸν θόρυβο καὶ κοίταζε τὴ σκηνὴ γοητευμένος, ρώτησε μὲ φόβο τὴ μητέρα του ἂν ἦταν κίνδυνος νὰ ξεράνουν οἱ ἐλέφαντες τὸ ποτάμι, πίνοντας ὅλο τὸ νερό.

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ

Ὀχτὼ μέρες τώρα, τὸ ταξίδι συνεχιζόταν χωρὶς ἀπρόοπτα.

Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα, οἱ ταξιδιῶτες εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ ξεκουραστοῦν καλά, γιατὶ πραγματικὰ ἦταν ἕνα ξεκούραστο κι' εὐχάριστο ταξίδι.

Τὸ κυνήγι καὶ τὸ ψάρεμα, τοὺς ἐξασφάλιζε ἄφθονη καὶ ὑγιεινὴ τροφή, ποὺ ὁ Ἡρακλῆς τὴν μαγείρευε μὲ πολλὴ τέχνη.

Ὅταν ἔβγαιναν στὴν ὄχθη μποροῦσαν νὰ κόψουν ὅσα ἐξωτικὰ φροῦτα ἤθελαν ἀπὸ τὰ δέντρα, καὶ νὰ πάρουν καὶ μαζί τους στὴ βάρκα. Καὶ τὸ ἀρτόδεντρο, τοὺς ἔδινε ἄφθονο καὶ νόστιμο ψωμί.

Ἂς ἀφήσουμε πὼς τὰ τοπεία ἀπ' ὅπου περνοῦσαν ἦταν ἀληθινὰ μαγευτικά! Εἶναι ἀδύνατο νὰ περιγράψη κανεὶς — ὅπως

εἴπαμε καὶ ἄλλοτε τὴν ὀμορφιὰ τῆς ἀφρικανικῆς ὄχθης, τὰ λουλούδια, τὰ δέντρα, τὶς περικοκλάδες.

Μόνον οἱ ἰθαγενεῖς σπάνιζαν. Ἀλλὰ γι' αὐτό, δὲν παραπονιόνταν βέβαια διόλου ὁ Ντὶκ Σὰντ κι' οἱ φίλοι του.

Τὰ ζῶα ὅμως ἦταν ἀφθονώτατα. Καὶ τί δὲν ἔβλεπαν στὶς ὄχθες! Κοπάδια ἀπὸ ζέβρους κατέβαιναν νὰ πιοῦν νερό, ἐλάφια, «καάμας» εἶδος ἀντιλόπης ἐξαιρετικὰ ὄμορφης καὶ χαριτωμένης, λεοπαρδάλεις, ποὺ ἄκουγαν ἀπὸ μακριὰ τὰ οὐρλιαχτά τους, ἀκόμα καὶ λεοντάρια, καὶ τίγρεις, ποὺ κατέβαιναν στὸ νερὸ ὕστερα ἀπὸ τὸ ἡλιοβασίλεμμα.

Ὡστόσο ὅταν βγῆκαν στὴν ὄχθη δὲν συνάντησαν εὐτυχῶς ποτὲ θηρίο...

Κάθε μέρα, κατὰ τὸ σούρουπο, ἡ βάρκα σταματοῦσε στὴν ἀκροποταμιά, ὁ Ντὶκ Σὰντ πηδοῦσε ἔξω, κι' ἔκανε μιὰ προχειρη ἐξερεύνηση. Ὅταν ἦταν βέβαιος πὼς δὲν εἶχαν κανένα φόβο οὔτε ἀπὸ θηρία οὔτε ἀπὸ ἀγρίους, ἔλεγε καὶ στοὺς ἄλλους νὰ βγοῦν.

Ἄναβαν φωτιὰ στὴν ὄχθη, τρίβοντας ἕνα ξυλαράκι στὸ κλαρὶ μιᾶς ἀγριοσυκιᾶς, ὅπως τὸ συνηθίζουν οἱ ἰθαγενεῖς. Κι' ἐκεῖ μαγείρευαν ὅσο περισσότερο φαγητὸ μποροῦσαν, γιατὶ δὲν ἦταν ποτὲ βέβαιοι πὼς τὴν ἄλλη μέρα θὰ μποροῦσαν νὰ ξαναβγοῦν στὴν ὄχθη.

Στὶς 8 Ἰουλίου, ὁ Ντὶκ κατόρθωσε νὰ σκοτώση ἕνα «ποκοῦ» μεγάλο ζῶο ποὺ τὸ ψήσαν ὁλόκληρο στὴ σούβλα, καὶ ποὺ τὸ βρῆκαν νοστιμώτατο.

Ὡστόσο οἱ μέρες περνοῦσαν, καὶ ὁ Ντὶκ ἄρχισε νὰ ἀναρωτιέται ποῦ θὰ τοὺς ἔβγαζε αὐτὸ τὸ ἀτελείωτο ποτάμι.

Ἀφοῦ ταξίδεψαν ἀρκετὰ πρὸς τὰ βορεινά, τώρα, πήγαιναν βορειοανατολικά.

Στὶς 9 τοῦ Ἰουλίου, ὁ Ντὶκ Σὰντ κατόρθωσε νὰ γλυτώση τὴ ζωὴ του μόνον χάρις στὴν ἐξαιρετικὴ ψυχραιμία του.

Ἦταν ὁλομόναχος στὴν ὄχθη καὶ κυνηγοῦσε μὲ τὸ γερὸ τόξο καὶ τὰ βέλη ποὺ εἶχαν φτιάσει μὲ τὸν Ἡρακλῆ.

Εἶχε διακρίνει πίσω ἀπὸ κάτι ψηλὰ χόρτα τὰ κέρατα μιᾶς «καάμα», ἀντιλόπης, ποὺ τὸ κρέας της ἦταν ἡ κυριώτερη τροφή τους.

Τράβηξε τὴν χορδή, τὸ βέλος ἔφυγε σφυρίζοντας, καὶ τὸ ζῶο, ἀφήνοντας ἕνα παραπονεμένο βέλασμα ἔπεσε χάμω.

Ὁ Ντὶκ Σὰντ ἑτοιμάστηκε νὰ πάη νὰ τὸ σηκώση (γιὰ περισσότερη προφύλαξη, δὲν ἔπαιρνε τὸν Δίγκο στὰ κυνήγια του) ὅταν μέσα ἀπὸ τὰ χόρτα ξεπετάχτηκε ἕνα τεράστιο λιοντάρι, ποὺ κατὰ πάσα πιθανότητα εἶδε τὴν καάμα νὰ πέφτη, καὶ νόμισε ὅτι τὸ θήραμα ἦταν δικό του. Ἦταν ἕνα θαυμάσιο λιοντάρι, ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ οἱ ἰθαγενεῖς τὰ ὀνομάζουν «καραμός». Ποτὲ ὁ Ντὶκ Σὰντ δὲν εἶχε δῆ ἀγριώτερο καὶ μεγαλοπρεπέστερο θηρίο.

Μ' ἕνα πήδημα ὁ βασιλιᾶς τῶν ζώων, βρέθηκε πάνω στὸ σῶμα τῆς ἀντιλόπης, ποὺ ζωντανὴ ἀκόμη, σπάραζε κάτω ἀπὸ τὰ νύχια τοῦ θηρίου.

Ὁ Ντὶκ Σὰντ δὲν εἶχε καιρὸ νὰ ξεκρεμάση τὸ τουφέκι του.

Τὸ λιοντάρι τὸν εἶδε, ἀλλὰ τὸν κοίταζε μὲ τὸ πόδι πάντα πάνω στὴν ἀντιλόπη.

Ὁ Ντὶκ Σὰντ εἶχε τότε τὴν ψυχραιμία νὰ μὴν κάνει καμμιὰ κίνηση. Θυμήθηκε ὅτι σὲ τέτοιες περιπτώσεις, ἡ ἀκινησία εἶναι ὁ μόνος τρόπος νὰ σωθῆ κανείς. Ἔμεινε λοιπὸν ἀσάλευτος, σὰν μαρμαρωμένος. Οὔτε ξεκρέμασε τὸ ὅπλο του, οὔτε δοκίμασε νὰ φύγη.

Τὸ θηρίο τὸν κοίταζε πάντα μὲ τὰ μάτια του ποὺ ἔφεγγαν σὰν ἀναμμένα κάρβουνα, καὶ ποὺ πετοῦσαν κόκκινες ἀστραπές.

Φαινόταν νὰ διστάζη ἀνάμεσα στὰ δυὸ θηράματα: ἐκεῖνο ποὺ σπάραζε μπροστά του, κ' ἐκεῖνο ποὺ ἦταν ἀκίνητο. Ἂν ἡ καάμα δὲν κουνιόταν τόσο, ὁ Ντὶκ Σὰντ θὰ ἦταν χαμένος. Πέρασαν ἔτσι δυὸ ὁλόκληρα λεπτά, ποὺ στὸν μικρὸ πλοίαρχο φάνηκαν αἰῶνες.

Τὸ λιοντάρι κοίταζε τὸν Ντὶκ κι' ὁ Ντίκ, κοίταζε τὸ λιοντάρι χωρὶς νὰ κινῆ κὰν τὰ βλέφαρά του.

Ξαφνικά, τὸ ξανθότριχο θηρίο ἅρπαξε τὴν ἀντιλόπη μὲ τὰ φοβερά του δόντια, καὶ τὴν σήκωσε ὅπως θὰ σήκωνε ἕνας σκύλος ἕνα λαγό. Μαστιγώνοντας τὰ θάμνα μὲ τὴν τρομερὴ οὐρά του, χάθηκε σὲ λίγο στὸ δάσος...

Ὁ Ντὶκ Σὰντ ἔμεινε ἀκίνητος λίγη ὥρα ἀκόμη, κι' ὕστερα σκούπισε τὸ νοτισμένο μέτωπό του, καὶ μὲ ἀργὰ βήματα πῆγε νὰ βρῆ τοὺς συντρόφους του ποὺ εἶχαν μείνει στὴ βάρκα.

Δὲν τοὺς εἶπε τίποτε γιὰ τὸν φοβερὸ κίνδυνο ποὺ εἶχε περάσει κι' ἀπὸ τὸν ὁποῖο εἶχε σωθῆ μόνον χάρις στὴν ἐξαιρετικὴ ψυχραιμία του.

Συλλογιζόνταν ὅμως πὼς ἄν, ἀντὶ νὰ ταξιδεύουν μὲ τὴ βάρκα ἦταν ὑποχρεωμένοι νὰ διασχίσουν πεζῆ τὴν ἀφρικανικὴ ζούγκλα, κανένας τους δὲν θὰ ἔφθανε ζωντανὸς στὴ θάλασσα!

Ὡστόσο ἂν ἡ περιοχὴ φαινόταν ἔρημη, δὲν ἦταν πάντα ἔτσι.

Πολλὲς φορὲς ἔτυχε νὰ πέσουν πάνω στὰ ἴχνη ποὺ ἔδειχναν πὼς ἐκεῖ ἦταν κάποτε χωριὸ ἰθαγενῶν. Εὕρισκαν χορταριασμένους φράχτες, ἴχνη φωτιᾶς, κι' ἀκόμη τὸ ξεμοναχιασμένο δέντρο, τὴν ἱερὴ συκιά, ποὺ οἱ ἰθαγενεῖς φυτεύουν στὴ μέση τῆς πλατείας τοῦ χωριοῦ τους.

Σύμφωνα ὅμως μὲ τὶς ἀφρικανικὲς συνήθειες, ἔφτανε νὰ πεθάνη ἕνας ἀρχηγός, γιὰ ν' ἀναγκασθῆ ὁλόκληρη ἡ φυλὴ νὰ ἐγκαταλείψη τὸ χωριό της καὶ νὰ ἐγκατασταθῆ ἀλλοῦ.

Ἴσως σ' αὐτὴν τὴν περιοχὴ ὅπου περνοῦσε τὸ ποτάμι, νὰ ζοῦσε ἐκείνη ἡ ἄγρια κι' ἀπάνθρωπη ἀφρικανικὴ φυλή, οἱ Πυγμαῖοι, ποὺ τὸ μπόϊ τους δὲν εἶναι μεγαλύτερο ἀπὸ τοῦ παιδιοῦ τῶν δώδεκα χρόνων, ἀλλὰ εἶναι οἱ πιὸ αἱμοχαρεῖς καὶ βάρβαροι Ἀφρικανοί.

Οἱ Πυγμαῖοι βρίσκονταν σὲ ἀκόμη χαμηλότερη βαθμίδα πολιτισμοῦ ἀπὸ τοὺς ἄλλους, καὶ γι' αὐτὸ δὲν ζοῦσαν σὲ χωριά, παρὰ σὰν ἀγρίμια, στὶς κουφάλες τῶν δέντρων, ἢ σὲ τρῦπες ποὺ τὶς ἔσκαβαν στὸ χῶμα.

Δὲν ὑπῆρχε δὲ ἀμφιβολία πὼς διέσχιζαν τὴ χώρα τῶν ἀνθρωποφάγων.

Ὁ Ντὶκ Σὰντ δυὸ - τρεῖς φορές, ἀνακάλυψε μὲ ἀπερίγραπτη φρίκη στὶς στάχτες ἀπὸ τὴ χόβολη τῶν ἀγρίων, κόκκαλα ἀνθρώπινα μισοκαρβουνιασμένα. Ὅτι δηλαδὴ εἶχε μείνει ἀπὸ τ' ἀπαίσια ἀνθρωποφαγικὰ τσιμπούσια τῶν καννιβάλων.

Καὶ ποιὸς μποροῦσε νὰ πῆ, ὅτι αὐτοὶ οἱ καννίβαλοι τῆς Πάνω Καζοντὲ ποὺ ὅλοι οἱ ἐξερευνητὲς τὴν ἔτρεμαν δὲν θὰ κατέβαιναν ξαφνικὰ στὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ ὅπου τ τε **ἡ βάρκα;**

Ὁ Ντὶκ Σὰντ ἀνάγκασε τὸν Ἡρακλῆ νὰ τοῦ ὁρκιστῆ ὅτι στὸ παραμικρὸ σῆμα κινδύνου, θὰ τὸν ἄφηνε στὴν ὄχθη, καὶ θ' ἀπομάκρυνε τὸ γρηγορώτερο τὴ βάρκα ἀπὸ ἐκεῖ.

Γιατὶ ἂν ὁ ἴδιος ἔπεφτε σὲ καμμιὰ ἐνέδρα, ἦταν περιττὸ — ἔτσι εἶχε πῆ στὸν Ἡρακλῆ — νὰ κινδύνευαν καὶ οἱ ἄλλοι.

Ὁ γενναῖος μαῦρος ἀναγκάστηκε νὰ ὁρκιστῆ, γι' αὐτὸ ὅσο ὁ Ντὶκ Σὰντ ἔμενε ὁλομόναχος στὴν ὄχθη, ζοῦσε στιγμὲς θανάσιμης ἀγωνίας, ποὺ μὲ μεγάλο κόπο τὴν ἔκρυβε ἀπὸ τὴν κυρία Οὐέλντον.

Στὶς 10 Ἰουλίου, κατάλαβαν ὅτι ἔπρεπε νὰ προσέχουν περισσότερο: σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος τὸ ποτάμι πλάταινε, κι' ἦταν χτισμένος στὶς ὄχθες του ἕνας μικρὸς συνοικισμός.

Τὸ ρεῦμα περνοῦσε μπροστὰ ἀπὸ τὶς καλύβες, καὶ ἦταν ἀδύνατο ν' ἀπομακρυνθοῦν πολὺ ἀπὸ τὶς ὄχθες, γιατὶ τὰ νερὰ πιὸ πέρα ἦταν γεμάτα βράχους. Τὸ χωριὸ ἦταν κατοικημένο. Μερικὰ φῶτα ἔφεγγαν στὴ νύχτα. Ἄκουγαν μάλιστα καθαρὰ τὶς λαρυγγώδεις φωνὲς τῶν ἰθαγενῶν.

Ἂν — ὅπως συμβαίνει συνήθως — ἀνάμεσα στὶς δυὸ ὄχθες εἶχαν ἁπλωμένα οἱ ἰθαγενεῖς δίχτυα, θἆταν ἀδύνατο νὰ περάση ἡ πιρόγα.

Ἡ νύχτα ἦταν πολὺ καθαρή.

Καθισμένος στὴν πλώρη ὁ Ντὶκ Σάντ, ἔδινε μὲ χαμηλὴ φωνὴ προσταγὲς στὸν Ἡρακλῆ ποὺ κρατοῦσε τὸ τιμόνι.

Ὁ Ντὶκ Σὰντ ἔμεινε ἀκίνητος λίγη ὥρα ἀκόμα.

Ὡστόσο τὸ ποτάμι ἦταν ἀρκετὰ σκοτεινό, ὥστε νὰ ὑπάρχουν βάσιμες ἐλπίδες ὅτι θὰ κατόρθωναν νὰ περάσουν ἀθέατοι.

Πέρασαν μερικὲς στιγμὲς φοβερές. Δυὸ ἰθαγενεῖς κουβέντιαζαν καθισμένοι σταυροπόδι στὴν ὄχθη. Δὲν θὰ ἔβλεπαν τὴ βάρκα ὅταν θὰ περνοῦσε, καὶ δὲν θὰ ξεσήκωναν καὶ τοὺς ἄλλους μὲ τὶς φωνές τους;

Δὲν εἶχαν πιὰ παρὰ μερικὰ μέτρα νὰ περάσουν, καὶ θὰ βρίσκονταν πιὰ πέρα ἀπὸ τὸ χωριό, ὅταν ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς φώναξε τὸν ἄλλον. Τοῦ ἔδειχνε ἐκεῖνο τὸ τεράστιο δεμάτι τῶν χόρτων ποὺ ἔπλεε στὸ ποτάμι καὶ ποὺ ἦταν κίνδυνος νὰ τοὺς χαλάση τὰ δίχτυα. Γι' αὐτὸ φώναζαν καὶ στοὺς ἄλλους, νὰ τρέξουν νὰ τοὺς βοηθήσουν.

Πέντε ἢ ἔξη μαῦροι, ἔτρεχαν πηδῶντας ἀπὸ πάσσαλο σὲ πάσσαλο στὸ ποτάμι μπήγοντας φωνὲς ποὺ εἶναι ἀδύνατο νὰ τὶς περιγράψη κανείς.

Στὴν πιρόγα ὡστόσο κανένας δὲν μιλοῦσε.

Μόνον ὁ Ντὶκ Σὰντ ἔδινε χαμηλόφωνα προσταγές, κι' ὁ Ἡρακλῆς κουνοῦσε τὸ μακρὺ κουπὶ ποὺ εἶχαν γιὰ τιμόνι.

Ὁ Δίνγκος ἔκανε νὰ γογγύση, μὰ ὁ μικρὸς Τζὰκ τοῦ κρατοῦσε σφιχτὰ τὸ μουσούδι.

Οἱ ἰθαγενεῖς μάζευαν βιαστικὰ τὰ δίχτυα τους. Ἂν τὰ σήκωναν ἐγκαίρως, ἡ βάρκα θὰ περνοῦσε χωρὶς ἀπρόοπτα. Ἂν σκόνταβαν πουθενά, ἦταν ὅλοι τους χαμένοι.

Δευτερόλεπτα ἀγωνίας!

Ἦταν τελείως ἀδύνατο ν' ἀλλάξουν δρόμο, καὶ σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος τὸ ρεῦμα ἦταν πολὺ δυνατό. Σὰν βέλος τέλος ἡ βάρκα πέρασε ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς πασσάλους. Εἶχαν τὴν μεγάλη, τὴν ἐξαιρετικὴ τύχη νὰ σηκώσουν οἱ ἰθαγενεῖς ἐγκαίρως τὰ δίχτυα τους. Εἶχαν σωθῆ!

Περνῶντας ὅμως ἀνάμεσα στὸ στενὸ πέρασμα ἕνα μέρος ἀπὸ τὰ χόρτα ἀρπάχτηκε στοὺς πασσάλους, καὶ τὸ δεξιὸ μέρος τῆς βάρκας ἀποκαλύφθηκε.

Ἕνας ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς ἄρχισε νὰ οὐρλιάζη. Νὰ εἶχε ἄραγε καιρὸ νὰ δῆ καθαρὰ τί κρυβόταν κάτω ἀπὸ τὸ δεμάτι τῶν χόρτων; Νὰ πρόφταινε νὰ εἰδοποιήση τοὺς ἄλλους;

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

ΤΟ ΚΥΠΕΛΛΟΝ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

Τὸ ἑλληνικὸ ποδόσφαιρο ἀπέδειξε γιὰ μιὰ ἀκόμα φορὰ ὅτι βρίσκεται σὲ ἕνα ὑψηλὸ τεχνικὸ ἐπίπεδο μὲ τὴν τελευταία του ἐπιτυχία στὴν Κωνσταντινούπολη. Πρὶν λίγες μέρες γιὰ τὸ πρωτάθλημα τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου ἡ Ἐθνικὴ ἑλληνικὴ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα κέρδισε τὴν Ἐθνικὴ Τουρκίας μὲ 1 - 0. Τὸ γκὸλ τὸ ἐσημείωσε ὁ Παπαγεωργίου μὲ κεφαλιὰ ἔπειτα ἀπὸ ἕνα μελὲ ποὺ δημιουργήθηκε ἀπὸ φάουλ ποὺ χτύπησε ὁ Μουράτης.

Μετὰ τὴ νίκη της ἐπὶ τῆς Τουρκίας ἡ Ἑλληνικὴ ὁμάδα ἔχει μεγάλες πιθανότητες νὰ κατακτήσῃ τὸ πρωτάθλημα τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου. Τὰ μέχρι σήμερα ἀποτελέσματα ὅλων τῶν διεξαχθέντων ἀγώνων ἔχουν ὡς ἀκολούθως:

19-2-50, Κάϊρον: Αἴγυπτος —Ἑλλὰς 2—0.

29-10-50, Ἄγκυρα: Τουρκία—Αἴγυπτος 3—0.

8-12-50, Κάϊρον, Αἴγυπτος —Τουρκία 3—0.

8-4-51, Παλέρμο: Ἰταλία — Ἑλλὰς 3—0.

6-5-51, Κωνσταντινούπολη: Τουρκία—Ἰταλία 0—0.

11-11-51, Κάϊρον: Αἴγυπτος —Ἰταλία 3—0.

25-11-51, Ἀθῆναι: Ἑλλὰς— Αἴγυπτος 1—0.

23-2-52, Νεάπολη: Ἰταλία —Τουρκία 1—0.

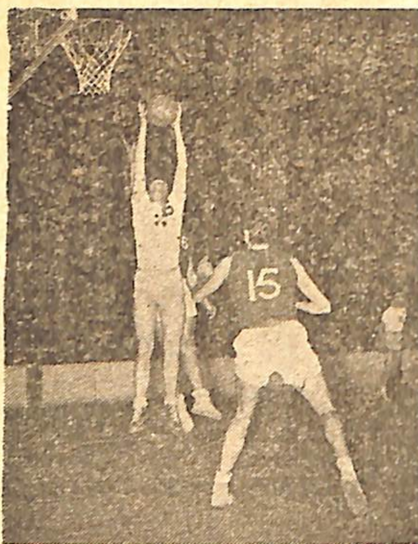
29-2-52, Ἀθῆναι: Ἑλλὰς— Τουρκία 3—1 καὶ

16-5-52, Κωνσταντινούπολη: Ἑλλὰς—Τουρκία 1—0.

Ἀπὸ τοὺς ἀγῶνες αὐτοὺς (ποὺ ἡ βαθμολογία τους εἶναι νίκες 2, ἰσοπαλία1, ἧττα0) ἡ αἰγυπτιακὴ ὁμάδα ἐπὶ πέντε ἀγώνων συγκεντρώνει 6 βαθμούς, ἡ ἰταλικὴ ἐπὶ 3 πέντε βαθμούς, ἡ ἑλληνικὴ ἐπὶ 5 ἀγώνων 6 βαθμοὺς καὶ ἡ τουρκικὴ ἐπὶ 6 ἀγώνων 3 βαθμούς. Μένουν ἀκόμη οἱ ἀγῶνες Ἑλλάδος - Ἰταλίας καὶ Ἰταλίας - Αἰγύπτου γιὰ νὰ τελειώσῃ τὸ πρωτάθλημα.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΟΣΕΡΒΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Στὸ Παναθηναϊκὸ Στάδιο ἔγιναν διεθνεῖς ἀθλητικοὶ ἀγῶνες στίβου μεταξὺ τῶν ἄσσων ἀθλητῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Σερβίας. Στοὺς ἀγῶνες αὐτοὺς δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ διαπιστωθῇ πὼς ὁ Ἑλληνικὸς ἀθλητισμὸς στίβου ἔχει ἀναπτυχθῆ σημαντικά. Οἱ Ἕλληνες ἀθληταὶ ἀπέσπασαν 11 πρῶτες νίκες ἔναντι 6 τῶν ἄσσων τῆς Σερβίας. Ἡ καλυτέρα νίκη ἀπὸ ὅλες ἦταν ἡ νίκη τοῦ Εὐσταθιάδη — ποὺ στὸ ἅλμα ἐπὶ κοντῷ πήδησε 4 μ. 17 δημιουργῶντας ἔτσι ἕνα νέο πανελλήνιο ρεκόρ. Ἡ ἐπίδοση αὐτὴ εἶναι ἡ

Ἕνα στιγμιότυπο ἀπὸ τοὺς ἀγῶνες τῆς Ἐθνικῆς μας ὁμάδος μπάσκετ - μπὼλ στὴν Ἰταλία.

καλύτερη φετεινὴ σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη. Ἐξαιρετικὴ ἐπίσης ἦταν ἡ ἐπιτυχία τοῦ Σίλλη στὰ 400 μ. ποὺ ὑπεσκέλισε τὸν διεθνῆ ἄσσο τῆς Σερβίας Σαμπόλοβιτς.

Ἀναλυτικὰ τὰ ἀποτελέσματα τῶν διεθνῶν αὐτῶν ἀγώνων ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Δρόμος 100 μ.: Τσολάκης 10΄΄7, Γιόβανσιτς 10΄΄7, Βεντῖκος 10΄΄9. Δρόμος 200 μ.: Πετράκης 22΄΄2, Σίλλης 22΄΄6, Γιόβανσιτς 22΄΄7. Δρόμος 400 μ.: Σίλλης 49΄΄2, Σαμπόλοβιτς 49΄΄4, Ράσιτς 50΄΄8. Δρόμος 800 μ.: Μαυροειδῆς 1΄56΄΄8, Κανελλίδης 1΄57΄΄4, Χόσεβαρ 1΄58΄΄. Δρόμος 1.500 μ.: Παύλοβιτς 4΄00΄΄7, Στρίτωφ 4΄02΄΄5, Κανελλίδης 4΄02΄΄7. Δρόμος 5.000 μ.: Ντζουράσκοβιτς 15΄08΄3, Στεφάνοβιτς 15΄11΄΄7, Μαυραπόστολος 15΄13΄΄3΄. Δρόμος 110 μ. μετ' ἐμποδίων: Καμπαδέλλης 15΄΄4, Μιχαὴλ 16΄΄7, Ρεμπούλα 16΄΄3. Δρόμος 400 μ. μετ' ἐμποδίων: Κοσμᾶς 54΄΄5, Σμυρνιώτης 54΄΄6, Ραντούλοβιτς 57΄΄4. Δρομος 3.000 μ. μετα φυσικων εμποδιων: Ζεγκεντιν 9΄10΄΄2, Ντζουρασκοβιτς 9΄14΄΄, Μελιδωνης 9΄40΄΄. Ἅλμα τριπλοῦν: Μιχαηλ 14 μ. 64, Σακελλαρακης 14 μ. 37, Ραντοσαβοβιτς 14 μ. 11. Ἅλμα εἰς ὕψος: Δημητριεβιτς 1 μ. 80,5, Νικολιτς 1 μ. 85, Παναγιωτοπουλος 1 μ. 85. Ἅλμα ἐπι κοντω: Εὐσταθιαδης 4 μ. 17, Μπαλαφας 4 μ., Ι. Ρουμπάνης 3 μ. 60. Ἅλμα εἰς μηκος: Σπυρόπουλος 7 μ. 04, Κηπουρος 7 μ. 02, Μπράντ 7 μ. Σφυροβολια: Γκουμπιγιαν 56 μ. 09, Μπέρεκ 52 μ. 58, Καμπαφλῆς 41μ.5. Σφαιροβολία: Γιαταγάνας 14 μ. 89, Λιούγκας 13 μ., Βροντίσης 12 μ. 98. Δισκοβολία: Κριβοκάπικ 47 μ. 24, Σύλλας 46 μ. 58, Κραντζάζικ 40 μ. 22. Ἀκοντισμός: Λ. Ρουμπάνης 62 μ. 05, Παύλοβιτς 57 μ. 77. Σκυταλοδρομία 4 Χ 100 μ.: Παρτιζὰν 43΄΄2, Ἐθνικὸς 43΄΄4. Σκυταλοδρομία: 4Χ400 Παρτιζὰν 3΄30΄΄6, Πανιώνιος 3΄36΄΄2, Ἐθνικὸς 3΄46΄΄6.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ...

...Ἡ ἑλληνικὴ ἐθνικὴ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα ἔλαβε μέρος γιὰ πρώτη φορὰ σὲ ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες στὴν ὀλυμπιάδα τῆς Ἀμβέρσας τὸ 1920.

Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ὀλυμπιακοῦ αὐτοῦ τουρνουὰ ἔχουν ὡς ἑξῆς: Προκριματικοί: Ἰταλία - Αἴγυπτος 2 - 1, Γαλλία - Ἑλβετία ἄνευ ἀγῶνος. Τσεχοσλοβακία - Γιουγκοσλαβία 7 - 0, Νορβηγία - Ἀγγλία 3 - 0, Ὁλλανδία - Λουξεμβοῦργον 3 - 0, Σουηδία - Ἑλλὰς 9 - 0(!), Ἰσπανία - Δανία 1 - 0.

Προημιτελικοί: Γαλλία - Ἰταλία 3 - 1, Τσεχοσλοβακία - Νορβηγία 3 - 0, Ὁλλανδία - Σουηδία 5 - 4, Βέλγιον - Ἰσπανία 3 - 1.

Ἡμιτελικοί: Τσεχοσλοβακία - Γαλλία 4 - 1, Βέλγιον - Ὁλλανδία 3 - 1.

Τελικός: Βέλγιον - Τσεχοσλοβακία 2 - 0.

...Ἡ πυγμαχία περιελήφθη στὸ ὀλυμπιακὸ πρόγραμμα γιὰ πρώτη φορὰ τὸ 1904 στὴν τρίτη ὀλυμπιάδα τοῦ Ἁγίου Λουδοβίκου (Ἡν. Πολιτεῖαι). Οἱ πρῶτοι πυγμάχοι ὀλυμπιονῖκαι ἦταν ὅλοι Ἀμερικανοὶ καὶ ἦσαν οἱ ἑξῆς: Μῦγκας: Φίννιγκαν. Πετεινοῦ: Ο. Κίρκ. Πτεροῦ: Ο. Κίρκ. Ἐλαφρῶν: Σπεϊντζα. Ἡμιμέσων: Ἄλ Γιάγκ. Μέσων: Μάγιερ. Βαρέων: Σὰμ Μπέργκερ.

...Τὸν προσεχῆ μῆνα θὰ διεξαχθῆ στὸ Ρίο Ἰανέριο καὶ στὸ Σὰν Πάολο τὸ «κύπελλον Ρίο» στὸ ὁποῖο θὰ πάρουν μέρος οἱ γνωστότερες ποδοσφαιρικὲς ὁμάδες ὅλου τοῦ κόσμου (ὄχι ἐθνικές). Θὰ πάρουν μέρος ἀπὸ τὴν Νότιο Ἀμερικὴ ἡ Φλουμινένσε, ἡ Κορίνθιας, ἡ Πεναρόλ, καὶ ἡ Ράσιγκ. Ἀπὸ τὴν Εὐρώπη θὰ μετάσχουν ἡ Αὐστρία καὶ ἡ ἰταλικὴ Γιουβέντους, ἡ Χιμπέρνιαν τῆς Σκωτίας, ἡ πρωταθλήτρια Γερμανίας καὶ ἡ Μπαρτσελῶνε τῆς Ἰσπανίας.

Γιὰ πρώτη φορὰ τὸ κύπελλο αὐτὸ ὀργανώθηκε πέρυσι τὸν Ἰούλιο. Οἱ ὁμάδες ποὺ μετεῖχον εἶχαν χωρισθῆ σὲ δυὸ γκρούπ. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν διεξαχθέντων ματς εἶχαν ὡς ἀκολούθως:

Α΄ Γκρούπ: Βάσκο ντὲ Γκάμα - Ἀούστρια 5 - 1. Βάσκο ντὲ Γκάμα - Σπόρτιγκ 5 - 1. Ἀούστρια - Σπόρτιγκ 2 - 1. Βάσκο ντὲ Γκάμα - Νάσιοναλ 3 - 1. (Προκρίθηκαν οἱ Βάσκο καὶ ἡ Ἀούστρια).

Β΄ Γκρούπ: Γιουβέντους - Ἐρυθρὸς Ἀστὴρ 3 - 1. Γιουβέντους - Νὶς 2 - 1. Γιουβέντους-Παλμεῖρας 4 - 0. (Προκρίθηκαν γιὰ τοὺς ἡμιτελικοὺς ἡ Γιουβέντους καὶ ἡ Παλμεῖρας).

Ἡμιτελικαὶ συναντήσεις: Γιουβέντους - Ἀούστρια 3 - 1, Γιουβέντους - Ἀούστρια 3 - 3, Παλμεῖρας - Βάσκο ντὲ Γκάμα 2 - 1, 0 - 0.

Τελικός: Παλμεῖρας - Γιουβέντους 2 - 0, 2 - 2.

Ἔτσι πρωταθλήτρια ἀναδείχθηκε ἡ Παλμεῖρας.

Σ' ὅλο τὸ τουρνουὰ αὐτὸ πουλήθηκαν 983.564 εἰσιτήρια, καὶ οἱ εἰσπράξεις ἔφθασαν τὸ ποσὸν τῶν 372.909.120 γαλ. φράγκων. (Περίπου 20 δισεκατομμύρια δραχμές).

...Στὰ 1931 τὸ ἀγγλικὸ ποδόσφαιρο βρισκόταν σὲ μεγάλη κατάπτωση. Ἡ Ἐθνικὴ Ἀγγλίας εἶχε ἡττηθῆ γιὰ πρώτη φορὰ ἀπὸ τοὺς Γάλλους μὲ τὸ βαρὺ σκὸρ τῶν 5 - 2 στὸ Παρίσι. Ἐπίσης εἶχε ἡττηθῆ ἀπὸ τὴν Σκωτία μὲ 2 - 0.

...Τὸ μεγαλύτερο σκὸρ τερμάτων στὴν ἱστορία τοῦ ποδοσφαίρου μας σημειώθηκε στὸ πρωτάθλημα τοῦ 1907 - 1908.

Ἕνα χαρακτηριστικὸ στιγμιότυπο ἀπὸ τὸν ἀγῶνα τοῦ Ὀλυμπιακοῦ πρὸς τὴν αὐστριακὴ ἑνδεκάδα τῆς Ἀούστρια.

Τὸ Γουδὶ εἶχε τότε νικήσει τὸν Πανελλήνιο μὲ τὸ ἐκπληκτικὸ σκὸρ τῶν 21 - 0!

...Ὁ Ἄρης Θεσσαλονίκης ἀνεδείχθη πρωταθλητὴς Ἑλλάδος τὸ 1927 - 1929 καὶ τὸ 1931 - 1932. Ὁ Ἄρης στὴν δεύτερη ἐπιτυχία του (1931) ἀγωνιζόταν τότε μὲ τοὺς Καντράζον, Κ. Βικελίδη, Οἰκονόμου, Κατσαούνη, Δανελιάν, Ν. Βικελίδην, Βογδάνον, Ἀγγελάκην, Κίτσον, Καλτέκην, Ἀργυριάδην.

...Στὸ Ἐλσίνσκυ τὸ καλοκαίρι θα γινουν οπως ειναι γνωστο οι 15οι ολυμπιακοι αγωνες. Στὸ προγραμμα τους περιλαμβανεται και το ποδοσφαιρικο τουρνουα. Σ' αυτο θα αγωνισθουν οι ισχυροτερες ερασιτεχνικες εθνικες ποδοσφαιρικὲς ομαδες ολου του κοσμου.

...Στὸ Λονδῖνο τὸ 1948 πρωταθλητρια ειχε ανακηρυχθη η Σουηδικη εθνικη ομαδα. Παρακατω δινουμε ολα τα αποτελεσματα των ἀγωνων του ολυμπιακου τουρνουα τοῦ 1948.

Α΄ Προκριματικὸς γῦρος: Σουηδια - Αυστρια 3 - 0, Κορεα - Μεξικὸ 5 - 3, Ἰταλια - Η.Π.Α. 9 - 0, Δανια - Αιγυπτος 3 - 1, Λουξεμβοῦργον - Αφγανισταν 6 - 0, Γιουγκοσλαβια - Λουξεμβοῦργον 6 - 1, Τουρκία - Κινα 4 - 0, Ὁλλανδια - Ἰρλανδια 3 - 1, Ἀγγλια - Ὁλλανδια 4 - 3, Γαλλια - Ἰνδίαι 2 - 1.

Β΄ Προκριματικὸς γῦρος: Σουηδία - Κορέα 12 - 0, Δανία - Ἰταλία 5 - 3, Γιουγκοσλαβια - Τουρκια 3 - 1, Ἀγγλια - Γαλλία 1 - 0.

Ἡμιτελικὸς γῦρος: Σουηδία - Δανία 4 - 2, Γιουγκοσλαβια - Ἀγγλία 3 - 1.

Τελικοὶ ἀγῶνες: Σουηδία - Γιουγκοσλαβία 3-1, Δανία - Ἀγγλία (Γ΄ θέση) 3 - 1.

...Πρὸ καιροῦ στὴν Δανία κατερρίφθη τὸ ρεκὸρ ἐπιτεύξεως τερμάτων. Ἔτσι στὸν ἀγῶνα Μπέρκε καὶ Χάουτλε ἡ πρώτη ἐνίκησε μὲ 40 - 0 (!) Τὰ δέκα ἀπὸ τὰ τέρματα ἐσημειώθηκαν ἀπὸ πέναλτυ.

...Ἡ πρώτη ὀλυμπιάδα ἔγινε στὰ 776 π. Χ. στὴν Ἑλλάδα. Οἱ ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες στὴν Ἀρχαία Ἑλλάδα ἔπαιρναν τὴ μορφὴ μιᾶς πανελληνίου εἰρηνιστικῆς περιόδου. Οἱ πόλεμοι σταματοῦσαν καὶ γινόταν γενικὴ ἀνακωχή.

...Στὴ Σουηδία οἱ ὁμοσπονδίες τῶν διαφόρων σπὸρ ἀνήκουν σὲ μιὰ Παναθλητικὴ Ὁμοσπονδία ποὺ ἔχει στὴν δύναμή της 9.000 συλλόγους μὲ 700.000 μέλη. Ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς δείχνει πὼς τὸ ἕνα δέκατον τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Σουηδίας ἀσχολεῖται μὲ τὰ σπόρ.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΣΤΗΝ ΑΡΤΑ: Σὲ ἀγῶνα ποδοσφαίρου ἡ ΣΤ1 ἐνίκησε τὴν ΣΤ2 μὲ 6 - 3. Διεκρίθησαν οἱ Δημητρούλας, Ἀθανασιάδης. Α. Λ.

ΣΤΟ ΜΙΚΡΟΛΕΙΒΑΔΟ: Ὁ «Ἄρης» ἔπειτα ἀπὸ πεισματώδη ἀγῶνα νίκησε τὴν μικτὴ Μουαχητίου μὲ 4 - 2. Ἡ νικήτρια: Νιάνιος, Τζιούφας, Σπυρούλης, Δασταμάνης, Τζιούφας ΙΙ, ΙΙΙ, Σιαφαρίκας. Γ. Τ.

ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ: Στὸ Ἱεροδιδασκαλεῖο Βελλᾶς, ἡ Β΄ Γυμνασίου νίκησε σὲ ἀγῶνα βόλλεϋ - μπὼλ τὴν ὁμάδα τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου μὲ 2 - 1 σέτ. Οἱ νικηταί: Βεΐζης, Πρίφτης, Λιοκάτης, Παπᾶς Β., Ρέκατας, Παπᾶς Δ. Σὲ ποδοσφαιρικὸ ἀγῶνα τῶν αὐτῶν ὁμάδων νικήτρια ἀναδείχθηκε ἐπίσης ἡ Β΄ Γυμνασίου μὲ 5 - 3 (3 - 2). Ε. Σ.

ΣΤΗ ΜΥΤΙΛΗΝΗ: Οἱ ἀγῶνες στίβου μεταξὺ τῶν τάξεων Ζ΄ - Η΄ τοῦ Β΄ Γυμνασίου τῆς πόλεώς μας ἔληξαν μὲ τὰ ἀκόλουθα ἀποτελέσματα.

Δρόμος 100 μ.: 1) Χωριατέλλης (Η) 64΄΄1. 2) Λεωνιδάκης (Η). 1000 μ.: 1) Τσερνόγλου (Ζ) 3΄6΄΄7. 2) Λεωνιδάκης (Η). Σφαιροβολία: 1) Τσερνόγλου (Ζ΄) 9 μ. 65. 2) Χατζηγιάννης (Η΄) 0 μ. 05. Λιθοβολία: 1) Λεόντιος (Η΄) 13μ.76. 2) Τσερνόγλου (Ζ΄) 12 μ. 58. Ἅλμα εἰς μῆκος (Ἁπλοῦν): 1) Τσερνόγλου (Ζ΄) 4 μ. 82. 2) Χωριατέλλης (Η΄) 4 μ. 50. Τριπλοῦν: 1) Τσερνόγλου (Ζ΄) 10 μ. 60. 2) Χ΄΄Γιάννης (Η΄) 10 μ. 10. Ὕψος: 1) Μπάμπος (Ζ΄) 1 μ. 50. 2) Τσερνόγλου Δ. 1 μ. 50. Σκυταλοδρομία: 4 Χ 100: 1) Ὁμὰς Η΄ (Χ΄΄Γιάννης - Λεωνιδάκης - Παπαπαναγιώτου - Χωριατέλλης) 60΄΄. 2) Ὁμὰς Ζ΄ (μὲ 2 πτώσεις ἀθλητῶν εἰς ἔδαφος) (Τσερνόγλου - Λαμπρινὸς - Τσακιρέλλης - Μπάμπος) 60΄΄9.

Εἰς φιλικὸ ἀγῶνα μπάσκετ ἡ ὁμὰς τῆς Δ΄ τάξεως τοῦ Β΄ Γυμνασίου νίκησε τὴν ὁμάδα τῆς Ε΄ τάξεως τοῦ Α΄ Γυμνασίου μὲ 24 - 15. Ἡ νικήτρια: Χατζηδημητρίου, Καραβανιάν, Χατζηγιώργης, Ἀϊβαλιώτης. Θ. Μ.

ΣΤΟ ΝΕΟ ΣΚΟΠΟ: Ἡ «Δόξα» ἐπεβλήθη τῆς Β΄ Μούσης μὲ 2 - 1. Ἡ σύνθεση τῆς «Δόξας»: Δουτσόπουλος, Τουφεξῆς, Δουτσόπουλος ΙΙ, Μαυρίγκος, Λιανίς, Καρυοφίλης, Σκονδερικλῆς, Βαβαλέσκος, Χαμάλης Ψαθᾶς, Καριέντης. Π.

ΣΤΗΝ ΚΑΛΗ ΠΑΝΑΓΙΑ: Σὲ φιλικὸ ἀγῶνα ἡ ὁμάδα τῆς Καλῆς Παναγιᾶς ἐνίκησε τὸν «Γυψῶνα» Βερροίας μὲ 2 - 1, καὶ ἡττήθη ἀπὸ τὴν Β΄ «Ἑρμοῦ» μὲ 4 - 3.

Ὁ διακριθεὶς στὴν Κωνσταντινούπολη τερματοφύλακας τῆς Ἐθνικῆς μας Ν. Πεντζαρόπουλος, σὲ μιὰ ἀπόκρουσή του κατὰ τὸν ἀγῶνα Ἑλλάδος - Ἰταλίας στὸ Παλέρμο.

Ἐξ ἄλλου ἡ ὁμάδα βόλλεϋ - μπὼλ ἐνίκησε τὴν ὁμάδα θηλέων τοῦ Κολλεγίου Θεσσαλονίκης μὲ 3-0 (σέτ.). Ε. Φ.

ΣΤΟ ΒΙΤΣΙ: Ὁ «Ὀλυμπιακὸς» Βίτσης ἐπεβλήθη τοῦ «Βηκοῦ» Μονοδενδρίου μὲ 6 - 3. Οἱ νικηταί: Βασδέκης, Καφάτης, Νικολάου, Λάζος, Νικολάου ΙΙ, ΙΙΙ, Λαδιᾶς, Στούπης, Παλιάτσος, Βασδέκης ΙΙ, Κεφάλας. Τὰ τέρματα ἐπέτυχαν οἱ Λάζος, Νικολάου Κ., Παλιάτσος. Χ. Κ.

ΣΤΟ ΒΟΛΟ: Τὰ δυὸ τελευταῖα ἀποτελέσματα τῶν ποδοσφαιρικῶν ἀγώνων Ε΄ καὶ ΣΤ΄ τάξεως ποὺ ἔγιναν στὴν παιδόπολη «Ἁγία Σοφία» Βόλου εἶναι τὰ ἑξῆς: Ε΄ ΣΤ΄ 6 - 1. Ε΄ ΣΤ΄ 8 - 4. Ἡ Ε΄ τάξη ἀποτελεῖ μιὰ δυναμικὴ ὁμάδα φοὺτ-μπώλ. Οἱ παῖκται της εἶναι οἱ ἑξῆς: Χ. Γουδῆς, Ι. Γαρτσώνης, Κ. Καϊδαξῆς. Σ. Παλατσίδης Β. Ἀντωνάκης, Α. Μήτρου, Θ. Βαΐτσης, Χ. Ἀναστασόπουλος, Α. Κουρκουβέλας, Α. Τσάπας καὶ Ι. Σιδηρόπουλος. Διακρίθηκαν οἱ: Χ. Γουδῆς, Α. Μήτρου, Ι. Γαρτσώνης καὶ Α. Κουρκουβέλας. Χ. Σ.

ΣΤΟ ΜΩΛΟ: Σὲ φιλικὴ ποδοσφαιρικὴ συνάντηση ἡ «Νίκη» Μώλου ἐπεβλήθη τῆς «Ἑνώσεως Συνοικισμοῦ» μὲ τέρματα 4 - 2. Διεκρίθησαν ὁ τερματοφύλακας Π. Κοκκοράβας καὶ οἱ Καφούσης καὶ Ι. Νταλίπης τῆς νικητρίας. Γ. Γ.

ΣΤΟ ΑΓΓΙΣΤΡΟΝ: Ἡ ποδοσφαιρικὴ ὁμὰς τοῦ «Σπιτιοῦ» τοῦ Ἀγγίστρου ἐξῆλθε ἰσόπαλος πρὸς τὴν ὁμάδα τοῦ 211 τάγματος μὲ 2 - 2. Ἡ σύνθεση τῆς ὁμάδας τοῦ Ἀγγίστρου: Παρασκευόπουλος, Πουρτουλίδης Ι., ΙΙ., Κυριακίδης, Ἰωαννίδης, Εὐσταθιάδης, Καραγκιαβουρίδης, Εὐσταθιάδης ΙΙ., Σιδηρόπουλος. Χατζηνικολαΐδης, Κεφαλᾶς. Σὲ ἄλλο ἀγῶνα ἡ ὁμάδα Ἀγγίστρου ἐνίκησε τὸν «Προμαχῶνα» 3 - 1.

ΣΤΗΝ ΚΑΛΑΜΑΤΑ: Ἡ ὁμὰς τῆς Φαλάνθης ἐπεβλήθη τῆς «Ἀνδριανῆς» μὲ 6 - 4. Οἱ νικηταί: Μουρούλης, Μποσινάκης, Θεοδωρακόπουλος, Μισσέρος, Μποσινάκης ΙΙ, Θερριός. Μ. Κ.

ΣΤΟ ΧΑΤΥΠΙ: Ἡ ὁμὰς τῆς «Α.Ε.Κ.» σὲ φιλικὸ ποδοσφαιρικὸ μὰτς ἐνίκησε τὸν «Πανιώνιο» μὲ 3 - 1. Τὰ τέρματα ἐσημείωσαν οἱ: Ζαβᾶκος (2) καὶ Πετσιτίδης. Δ. Π.

ΣΤΗΝ ΠΑΙΑΝΙΑ: Ἡ ὁμάδα βόλλεϋ - μπὼλ τοῦ γυμνασίου ἐνίκησε τὴν ἀντιστοιχο τοῦ Κορωπίου μὲ 12 - 15, 15 - 9, 15 - 13. Διεκρίθησαν οἱ: Παπακωνσταντίνου, Χούντας, Χατζησταμάτης. Γ.Π.Σ.

ΣΤΟΝ ΑΕΤΟ: Ἡ ὁμὰς τοῦ «Ἀτρομήτου» ἡττήθη ἀπὸ τὸν «Μακεδονικο» μὲ 3 - 1 (1 - 0). Οἱ ὁμάδες ἐχρησιμοποίησαν τοὺς ἑξῆς παικτες: «Ἀτρόμητος», Σακουλᾶς, Δουγάνης, Κουτσογιάννης, Γῶγος Μαρίνης, Κωτσεριάδης, Στεφανόπουλος, Ρόμπης, Ἀγραφιώτης, Στυλιάδης. «Μακεδονικός»: Παπακυριακοῦ, Μαρκόπουλος, Παπαδημητριου, Ζηρίντσης, Γούλιος, Μεδίσκος, Δόσης, Γεωργίου, Ἀλληλόμης, Σύπης. Γ. Β.

ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Ἡ ὁμὰς τῆς Παιδοπόλεως «Ἁγίου Δημητρίου Π.Α.Ο.Κ.» ἔδωσε τελευταίως τοὺς ἑξῆς ἀγῶνες μὲ «Ὀλυμπιακὸ» 6 - 1, 2 - 2 καὶ 3 - 1.

Ἡ σύνθεση τῆς ὁμάδος: Καρυπίδης. Μηνᾶς, Τριαντάφυλλος, Καϊτζατζῆς, Χαραλαμπίδης. Ἠλιάδης, Ἀπατσίδης, Κουτσούκης, Προκόπης, Σουγλιουτζῆς. Κ. Β.

ΣΤΟ ΔΑΜΙΑΝΟ: Ἡ «Π.Ο.Α.» Ἰυροριγίου συναντήθηκε πρὸ ἡμερῶν μὲ τὴν «Πράσινη Θύελλα». Ἡ «Π.Ο.Α.» ἐγκατέλειψε τὸν ἀγῶνα εἰς τὸ μέσον. Γ. Α.

ΣΤΗ ΜΗΛΙΑ: Στὸ γήπεδο τοῦ «Ἀτρομήτου» διεξήχθηκε ἀγῶνας μεταξὺ τῶν ὁμάδων τοῦ «Ἀτρομήτου» καὶ «Ἀνίκητου». Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ ὁμάδα τοῦ «Ἀτρόμητου» μὲ σκὸρ 2-0. Ἡ νικήτρια: Φίλλιος, Πλιάτσικας, Κοιλανίτης Σαρ., Ταμπούρης Νικόλαος, Τζήκας Ἰωάνν., Τζήκας Χρῆστος Κοιλανίτης Ἰωάνν., Μιχαηλίδης Ἰωάνν., Ταμπούρης Δημ. Ν. Τ.

ΣΤΟ ΜΑΜΑΚΟΝ: Στὸ γήπεδον τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Μαμάκου διεξήχθη φιλικὸς ἀγώνας μεταξὺ τῆς Α. Ε. Μαμάκου καὶ Α.Ε. Βερναδεΐκων. Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ Α. Ε. Μαμάκου μὲ τέρματα 4 - 1. Νικήτρια: Ἀγγελόπουλος Κων., Χαλανζούκας Νικ., Σπανὸς Παναγ., Γαλῆς Ἀνδρ. Μπουτόπουλος Ι., Γίδας Γεώργ., Σαμαντᾶς Χρ., Ντούνης Σπ., Σταθόπουλος Ἀνδρέας.

◇

ΤΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ Α΄ ΑΚΡΙΤΕΙΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Δρόμος 60 μέτρων παίδων. Α΄ νικητὴς Δημ. Γιαγρίδης (Ἕβρου Β).

Δρόμος 100 μέτρων ἐφήβων: Α΄ νικητὴς Ἀθ. Παπάζης (Ἕβρου Α).

Ἅλμα ἁπλοῦν ἐφήβων: Α΄ νικητὴς Ἀθ. Γιακιρούδης ἐπέτυχε 5.74 (Ἕβρου Β).

Ἅλμα τριπλοῦν ἐφήβων: Ἀθ. Γιακιρούδης ἐπίδοση 11.74 (Ἕβρου Β).

Λιθοβολία ἐφήβων: Βάϊος Τηλίκας ἐπίδοση 16.89 (Ἕβρου Β).

Δισκοβολία ἐφήβων: Νικητὴς Χαράλαμπος Χαραλαμπίδης (Κιλκίς), ἐπίδοση 28.22.

Ἅλμα ἁπλοῦν παίδων: Δημήτριος Γιαγρίδης (Ἕβρου) ἐπίδοση 5.17.

Σκυταλοδρομία 4 Χ 50 παίδων: Νικήτρια ὁμὰς Ἕβρου Β.

Σκυταλοδρομία 4Χ100: Νικήτρια ὁμὰς Ἕβρου Β.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΙΝΑ

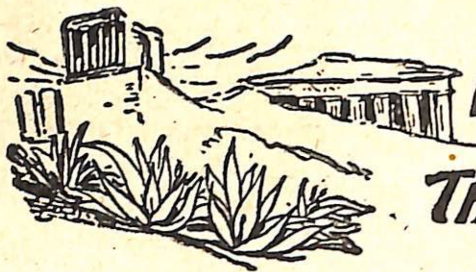
Δυὸ κουτοὶ συζητοῦν γιὰ μεγάλα ἱστορικὰ πρόσωπα.

— Ὁ Κολοκοτρώνης, λέει ὁ ἕνας, ἔφαγε μπαρούτι μὲ την φοῦχτα.

— Μὰ τόση μεγάλη πεῖνα εἶχαν τότε ποὺ ἔτρωγαν καὶ τὸ μπαρούτι ἀκόμα;

— Ἔτσι φαίνεται! Ἀλλοιῶς δὲ θὰ τὸ ἔτρωγαν.

Κ. Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ
(Πουρνιά - Κονίτσης)

Γιά νά γνωρίσωμε τήν ΕΛΛΑΔΑ

Στὶς Σέρρες

Πηγαίνομε, μὲ τὸ τραῖνο, ἀπ' τὴ Θεσσαλονίκη στὶς Σέρρες. Ὁ Φάνης κι' ὁ Λεωνίδας τσακώνονται ποιὸς νὰ καθίση κοντὰ στὸ παράθυρο κι' ὅσο καὶ νὰ ζητῶ νὰ ὑποχωρήση ὁ πιὸ μεγάλος στὸν πιὸ μικρό, δὲν τὰ καταφέρνω νὰ πείσω τὸ Λεωνίδα.

—Ἄ, θείτσα, μοῦ λέει, παράγινε πιὰ ἡ προτίμησή σου στὸ Φάνη. Ξέρω τί θὰ μοῦ πῆς: πὼς ἔρχεται πρώτη φορὰ στὴν Ἑλλάδα, πὼς πρέπει νὰ δῆ τὰ μέρη καλὰ νὰ τὰ περιγράψη στὸν πατέρα του, κι' ἄλλα τέτοια. Σὲ λίγες μέρες ποὺ θὰ πᾶμε στὴ Δυτικὴ Μακεδονία, θὰ βρῶ τὰ ἐπιχειρήματά σου πολὺ σωστά, γιατὶ ξέρω καλὰ τὴ διαδρομή. Ἔχω ἔρθει μὲ τὸ σχολεῖο μας ἐκδρομή. Θὰ παραχωρήσω λοιπὸν στὸν ἀγαπημένο σου τὸ παράθυρο. Ἐδῶ ὅμως ὄχι. Τόπιασα πρῶτος καὶ τὸ κρατῶ. Δὲν ξέρω καθόλου τὴν Ἀνατολικὴ Μακεδονία, κι' ἔχω τὸ λόγο μου ποὺ θέλω νὰ τὴ γνωρίσω.

—Τὸν ἴδιο λόγο ποὺ ἔχουμε ὅλοι μας, εἶπε ἡ Μυρτώ. Εἶσαι ἐγωϊστής.

—Καὶ γιατὶ τάχα νὰ εἶμαι ἐγὼ ὁ ἐγωϊστὴς κι' ὄχι ἐκεῖνος; Ἂς εἶναι. Μιὰ ὑποχώρηση κάνω μονάχα. Θυμᾶστε ἐκεῖνα τ' ἀδέλφια, ποὺ μάλλωναν ποιὸ νὰ πάρη τὴ βασιλεία καὶ στὸ τέλος συμφώνησαν νὰ βασιλεύη καθένας τους, ἕνα χρόνο; Δὲ θυμάμαι πὼς τἄλεγαν μὰ ἐγκρίνω τὴ συμφωνία τους. Μιὰ ὥρα ἐγὼ στὸ παράθυρο, καὶ μιὰ ὥρα ὁ Φάνης.

—Καλὰ λοιπόν, ἀποκρίθηκα, κάμετε ὅπως ὁ Ἐτεοκλῆς καὶ ὁ Πολυνείκης, οἱ γιοὶ τοῦ Οἰδίποδα — γιὰ νὰ τοὺς θυμηθῆς — ἐλπίζω μόνο νὰ μὴν ἀλληλοσκοτωθῆτε στὸ τέλος, ὅπως αὐτοί. Κάθισε πρῶτος λοιπόν, Λεωνίδα.

—Κάθομαι καὶ κοιτάζω καὶ τὸ ρολόϊ... Σὲ μιὰ ὥρα ὁ θρόνος ἀνήκει στὸ Φάνη.

—Ἐπιτέλους τέλειωσε κι' αὐτό, ἂς θαυμάσωμε τώρα τὸ τοπίο.

—Δὲν ἀξίζει καὶ μεγάλα πράματα γιὰ τὴν ὥρα, λέει ἡ Μυρτώ. Καὶ κάνει μιὰ ζέστη;

Πραγματικὰ τὸ τοπίο ἦταν τραχὺ κι' ἄγριο, χωρὶς ἰδιαίτερη ὀμορφιά. Σταχτὶ χῶμα πέτρες γυμνές, ποὺ γυρίζουν πίσω καφτὲς τὶς ἀκτῖνες τοῦ ἥλιου. Μονοτονία ποὺ πάει νὰ μᾶς κουράση.

—Δὲ μᾶς λὲς κάτι ἀπὸ τὴν Ἱστορία τῆς Μακεδονίας, Μυρτώ;

—Μὰ δὲν ξέρω μεγάλα πράματα θεία. Κλείνεται ὁλόγυρα ἀπὸ βουνά, τὸ Θεσσαλικὸ Ὄλυμπο, τὰ Καμβούνια, τὸ Λάκμονα ἀπὸ τὴ μεριὰ τῆς Ἠπείρου, τὸ Βόϊο κι' ἀπ' τὴ Θράκη τὸν Ὄρβηλο, τὴ Ροδόπη.

—Μὰ ἐσὺ ἄρχισες νὰ μᾶς λὲς τὴ γεωγραφία κι' ὄχι τὴν ἱστορία τῆς χώρας, τὴν ἔκοψε ὁ Λεωνίδας.

—Εἶσαι κουτός, τοῦ ἀπάντησε ἡ ἀδελφή του. Στὴν ἱστορία μιᾶς χώρας παίζει σημαντικὸ ρόλο ἡ γεωγραφική της θέση· δὲν εἶναι ἔτσι, θεία;

Συμφώνησα κι' ἡ Μυρτούλα ἐξακολούθησε.

—Περικλεισμένη ἀπὸ τὸ φυσικὸ αὐτὸ φρούριο τῶν βουνῶν της, μὲ πεδιάδες μεγάλες καὶ εὔφορες, μὲ λίμνες γεμάτες ψάρια — σᾶς ἀναφέρω τὶς κυριώτερες, τὴν Πρέσπα, τὴν Κερκινίτιδα τὴν Βόλβη, τῆς Καστοριᾶς καὶ τῆς Δοϊράνης — ἡ χώρα ἀπόκτησε γρήγορα πλούτη καὶ δύναμη κι' ἕναν καιρὸ ποὺ τὸν ξέρετε ὅλοι — τότε ποὺ βασιλιάς της ἦταν ὁ Μεγάλος Ἀλέξανδρος εἶχε κατακτήσει τὸν κόσμο κι' εἶχε σκορπίσει τὸ φῶς τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ ὡς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης.

—Μᾶς φώτισες, εἶπε ὁ Λεωνίδας. Αὐτὰ τὰ ξέρομε. Πρὶν ἀπ' τὸν Ἀλέξανδρο εἶχε ἱστορία;

—Καὶ βέβαια, εἶχε. Τὴν κατοικοῦσαν φυλὲς Ἑλληνικὲς ποὺ συγγένευαν μὲ τὴ δωρική. Τὸν καιρὸ τῶν Μηδικῶν πολέμων βασιλιάς της ἦταν ὁ Ἀλέξανδρος ὁ Α' καὶ διάδοχός του ὁ Περδίκκας... Γιὸς πάλι τοῦ Περδίκκα ἦταν ὁ Ἀρχέλαος ποὺ εἶχε αὐλὴ μεγαλοπρεπέστατη, ὅπου σύχναζαν πολλοὶ ποιηταὶ ἀπὸ τὴν κυρίως Ἑλλάδα κι' ἀνάμεσό τους ἦταν κι' ὁ Εὐριπίδης. Μὰ ἡ ἀκμὴ τῆς Μακεδονίας ἄρχισε μὲ τὸ Φίλιππο Β', τὸν πατέρα τοῦ Ἀλέξανδρου. Εἶχε καὶ σοφούς, ὅπως τὸν ἀσύγκριτο Ἀριστοτέλη, τὸ δάσκαλό του. Τί ἄλλο θέλετε νὰ σᾶς πῶ; Στὴ Βυζαντινὴ ἐποχὴ ἡ Μακεδονία στάθηκε τὸ προπύργιο τοῦ ἑλληνισμοῦ κατὰ τῶν Βουλγάρων καὶ Σλαύων.

—Αὐτὸς εἶναι ὁ ρόλος της ὡς τὰ σήμερα, εἶπα. Ἡ Μακεδονία ἦταν ἀνέκαθεν τὸ προπύργιο τῆς Ἐλευθερίας: Πάνω της ξεσπᾶνε οἱ θύελλες τοῦ Βορρᾶ. Μὰ αὐτὴ σὰν κυματοθραύστης ἀκλόνητος στέλνει πίσω τὶς καταιγίδες, κρατώντας ἀμόλυντη τὴν Ἑλληνική της ψυχή.

—Ἡ σειρά μου! φώναξε ὁ Φάνης. Μὲ τὴν κουβέντα ξεχάστηκα. Εἶσαι μιάμιση ὥρα στὸ παράθυρο, Λεωνίδα.

Ἀμίλητος ὁ «Ἐτεοκλῆς», παραμέρισε, δίνοντας τὴ θέση του στὸν «Πολυνείκη» ποὺ δήλωσε πὼς θὰ καθίζε κι' αὐτὸς ἄλλη τόσην ὥρα στὸ «θρόνο».

Κι' ἦταν τυχερὸς ὁ μικρός μας. Τὸ τοπίο τώρα ἄρχιζε ν' ἀλλάζη. Γινόταν πιὸ ἥμερο. Περνᾶμε τὸ Κιλκὶς κι' ὁ Λεωνίδας μᾶς λέει ὅ,τι θυμᾶται ἀπ' τὴν ἡρωϊκὴ ἱστορία του. Ἔχει κάπου ἑφτὰ - ὀκτὼ χιλιάδες κατοίκους καὶ βρίσκεται σὲ σπουδαία στρατηγικὴ θέση. Στὰ 1913 ἔγινε ἐδῶ μάχη φονικὴ κι' ὁ στρατός μας θριάμβευσε παίρνοντας τὴν πόλη ἀπ' τοὺς Βουλγάρους.

Τὸ τραῖνο συνεχίζει τὴν πορεία του ὁλο πρὸς τὸ Βορρᾶ.

—Θυμᾶστε τὸ στίχο ποὺ μᾶς εἶπαν στὴν Κρήτη; λέει ἡ Μυρτώ.
«Καὶ κάθε πέτρα ποὺ πατᾶς
ἕναν ἀγῶνα μέτρα!»

Ταιριάζει θαρρῶ τὸ ἴδιο καὶ σὲ τοῦτα τὰ μέρη.

—Ναί, ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ Βασίλειου τοῦ Βουλγαροκτόνου, ποὺ ἦταν ἀπὸ γενιὰ Μακεδονική, ὡς τὰ σήμερα, οἱ ἀγῶνες δὲν ἔπαυσαν. Μὰ γιὰ κοιτάχτε! Θέ μου τί πανόραμα!

Ἦταν ἡ Δοϊράνη μὲ τὶς ἀπότομες κι' ἀπόκρημνες ὄχθες της στὰ ριζὰ τῆς Κερκίνης, μὲ τὰ γαλήνια κι' εἰδυλλιακὰ βοσκοτόπια ἀπ' τὴ μεριὰ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, στὰ κράσπεδα τοῦ μεγάλου κάμπου. Τί γαλάζιο πανόραμα, τί δροσιὰ ποὺ χαρίζει καὶ μόνο ἡ θέα τοῦ νεροῦ! Τώρα ὅλα ἔχουν ἀλλάξει. Ἡ ζέστη ἔχει ὁλότελα νικηθῆ ἀπ' τὴν αὔρα π' ἀφίνουν στὸ πέρασμά μας οἱ φυλλωσιές. Τὸ τοπίο ἔχει γίνει πιὸ ζωντανό. Τὸ ἕνα χωριὸ διαδέχεται τὸ ἄλλο, παντοῦ κυματίζουν τὰ ὥριμα γιὰ τὸ θερισμὸ στάχυα... Τὰ χωράφια γιὰ τὰ καπνὰ εἶναι τριπλοκαλιεργημένα κι' ἕτοιμα γιὰ τὰ νέα φυντάνια.

Καλαμπόκι, μπαμπάκι καπνός! Νά ὁ πλοῦτος τοῦ κάμπου τῶν Σερρῶν, οἱ μεγάλες πηγὲς τῆς εὐφορίας τῆς γόνιμης τούτης γῆς.

—Ἐδῶ δὲν ἦταν ἡ ἀρχαία Παιονία; ρωτᾶ ὁ Φάνης.

—Ναί, Φάνη μου, οἱ Παίονες ἦταν οἱ ἀρχαιότεροι κάτοικοι τῶν Σερρῶν. Τὴν ἔλεγαν, τὸν καιρὸ τοῦ Ἡρόδοτου, Σῖρις ἢ Παιονική. Ὁ Στρυμών, τὸ μεγάλο ποτάμι, ποὺ κυριαρχεῖ τὸν κάμπο της, ἦταν κατὰ τὴ μυθολογία ὁ πατέρας τοῦ Ρήσου, τοῦ ἥρωα ποὺ κατὰ τὸν Ὅμηρο σκότωσε ὁ Ὀδυσσέας, κι' ὁ Διομήδης: Γιατὶ τοὺς εἶπε ἡ Ἀθηνᾶ πὼς ἂν πήγαινε ζωντανὸς στὴν Τροία, οἱ Ἕλληνες δὲ θὰ τὴν κυρίευαν: Τόσο ἦταν γενναῖος, ὁ ἥρως τῆς Παιονίας ποὺ τότε ἀνῆκε στὴ συμμαχία τῆς Τροίας.

Βρισκόμαστε τώρα στὴν πόλη. Εἶναι νεόκτιστη γιατὶ τὸ 1913 τὴν εἶχαν κάψει οἱ Βούλγαροι ἀπὸ τὸ κακό τους ποὺ ἔγινε πάλι Ἑλληνική. Ἐλάχιστα σπίτια παλιὰ ξεχωρίζουν ἀκόμη. Οἱ δρόμοι εὐρύχωροι, ἴσιοι, καλοστρωμένοι δίνουν στὶς Σέρρες ἕναν ἀέρα πολιτισμοῦ. Διώροφα καὶ τριώροφα σπίτια, κέντρα ὡραῖα, ἀραδιασμένα τὰ περισσότερα σ' ἕναν δρόμο κατάφυτο ποὺ πάει ἀπ' τὸ σταθμὸ στὴν πλατεία τῆς πολιτείας, μᾶς προσκαλοῦν γιὰ ξεκούραση καὶ δροσιά.

Τὴν ἄλλη μέρα κάνομε μιὰ θαυμάσια ἐκδρομὴ στὴ Νιγρίτα. Κάτω ἀπ' τὰ μάτια μας ἁπλώνεται τώρα ὅλος ὁ κάμπος. Τὸν περάσαμε ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ ὡς τὴν ἄλλη. Τὸν τριγυρίζουν τέσσερα βουνά: Ἡ Κερκίνη ὁ Βερτίσκος, ὁ Βροντοὺς καὶ τὸ Παγγαῖο. Ὁ Στρυμὼν κι' ἡ Δοϊράνη τὸν ἀπαλύνουν καὶ τὸν δροσίζουν μὲ τὰ νερά τους.

Ἡ Νιγρίτα εἶναι μιὰ πολιτεία γεωργική. Εἶναι ἀληθινὴ ἀπόλαυση γιὰ τὸ μάτι ἡ πολυδουλεμένη γῆ ποὺ καρπίζει κι' ἀνθίζει ἀπὸ τὸ μόχθο τ' ἀνθρώπου. Χιλιάδες ἄνθρωποι στὸν πλατὺ αὐτὸ κάμπο κινοῦν γιὰ νὰ σκάψουν ἢ νὰ φυτέψουν, νὰ σπείρουν ἢ νὰ θερίσουν, νὰ πάρουν ἀπὸ τὴ γῆ τοὺς ἀτίμητους θησαυρούς της. Κι' ὁλόγυρα τὰ βουνὰ φυλάγουν τὸν κόπο τους σὰ φρουροὶ φυσικοὶ μὰ κι' αἰώνιοι μάρτυρες τῆς φιλοπονίας τοῦ τόπου.

Τὸν παλιότερο καιρὸ ὅλες αὐτὲς τὶς δουλειὲς τὶς γεωργικὲς τὶς ἔκαναν, μαζὶ μὲ τὸν ἄνθρωπο, τὰ ὑπομονητικὰ ζωντανά, τ' ἄλογα καὶ τὰ βώδια, στὴ σπορά, στὸ ἁλώνισμα, στὸ καλιέργημα. Τώρα πιὰ ἔχει κατακτήσει τὸν κάμπο ἡ μηχανὴ κι' ὅλα γίνονται εὐκολώτερα καὶ καλλίτερα:

Γυρνᾶμε στὶς Σέρρες κι' ἐπισκεπτόμαστε τὸ ἱστορικὸ μοναστήρι τοῦ Τιμίου Προδρόμου, σὲ μιὰ γραφικὴ βουνοπλαγιά. Ἀπὸ τοῦτο τὸ μοναστήρι ξεκίνησε ὁ Γεώργιος - Γεννάδιος, ποὺ τὸν ἔλεγαν καὶ Σχολάριο γιὰ νὰ γίνη Πατριάρχης στὴν Κωνσταντινούπολη, τότε ποὺ πρωτομπῆκαν οἱ Τοῦρκοι. Ἦταν ὁ πρῶτος πατριάρχης τοῦ σκλαβωμένου ἑλληνικοῦ Γένους καὶ κράτησε ψηλὰ τὴ λαμπάδα τῆς Ὀρθοδοξίας, μὲ τὰ προνόμια ποὺ τοῦ εἶχε δώσει ὁ Σουλτᾶνος. Μά, ὅταν ἔνιωσε πὼς πλησίαζε ὁ θάνατός του, γύρισε πάλι σὲ τοῦτο τὸ μοναστήρι, νὰ τελειώση εἰρηνικὰ τὴ ζωή του.

Μᾶς δείχνουν τὸν τάφο του ποὔχει γραμμένο ἐπάνω τὸ ὄνομά του...

Νυχτώνει. Γυρίζουμε στὸ ξενοδοχεῖο στὶς Σέρρες γιὰ νὰ περάσουμε τὴ βραδυὰ καὶ νὰ ξεκινήσωμε αὔριο γιὰ τὴ Δράμα.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΠΟΛΥ ΣΩΣΤΑ

Ὁ Δάσκαλος: Κάποτε, παιδιά, ἦταν ἕνας πλούσιος Μυτιληνιός, ποὺ εἶχε στὰ χέρια του ὁλόκληρο τὸ νησί.

Κωστάκης: Μὰ πῶς τὸ κρατοῦσε στὰ χέρια του ὁλόκληρο νησί κύριε;

Λάκης: Ἁπλούστατα. Κρατοῦσε στὰ χέρια του τὸν χάρτη τῆς Λέσβου.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΗΤΡΑΚΟΣ
Ἀλεξανδρούπολη

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν 100 δραχμὲς τὴ λέξη.

858) Ἐξάψαλμέ μου φαφλατᾶ
τὶς τρίχες δὲν θὰ ἀφήσης;
Ἀπὸ αὐτὲς κοντεύεις πιὰ
τὶς στῆλες νὰ γεμίσης.

Καὶ κάτι ἄλλο θᾶλεγα
μὰ ἔχω ἀφραγκίες
ξέρε μονάχα πὼς ἐσὺ
πάντα θὰ λὲς βλακεῖες.

Σιμοὺν

859) Ντολορὲς (234) αὐτὸ βρῆκες νὰ πῆς; Πολὺ τετριμμένο. Κορίτσι Νάϋλον εἶσαι νάϋλον καὶ τὰ παρόμοια; Χαχάαααα. Γέλα πεννομαχόκοσμε...
Σιμοὺν

860) Στὴ (279):
Σὲ σᾶς δὲν θὲ νὰ μοιάσωμε
ξεδοντιασμένες δίδες
Τὴ χάρη ποῦ τὴ βρήκατε;
Μήπως εἰς τὶς .. φακίδες;
Σιμοὺν (Ἀνεξάρτητος)

861) (8—20) Μαντεῖες: Αὐτοκινητοχτυπημένος ψέλνω. Ρεμῆς Ροδόπουλος, Ξ Μίκυς, Μ. Πάνθηρ, Τροβαδοῦρος, Τζιτζιφρίγκος = τσίρκο. Μ. Πειρατής, Σκάμπολο, Πεντάμορφη, Ξ. Μπουκλίτσα, Ἀρκάδι, Λακάζ, Ἔγκμοντ Τροβαδοῦρος, Α. Πυθαγόρας = Στάσιμοι στὴν Ε΄ (Ν.Τ.). Τετραπέρατος, Μαρκόνι, Ταρζάν, Ὑπεράνθρωπος, Κεραυνός, Τ. Ἀεροπόρος, Κοραῖος = Ὀνειροπαρμένοι.
Σκαλιστῆρι

862) Διεύθυνσή μου: Σοφίαν Παναγιωτοπούλου, Παυσανίου 24, Ἀθήνας (Τ 5). Θερμοαντιχαιρετῶ Θ. Μπέμπη, πεννομάχο.
Σκαλιστῆρι

863) (8—21) Ὄχι, ὄχι! Ποτὲ δὲν θὰ ἱδρύσετε Ἀρτινοὶ σύλλογο! Θὰ σᾶς κυνηγήσω.
Ἔγκμοντ

864) Ἠλία Χουλιάρα! Εἶσαι ἐγωϊστὴς στὸ τετράγωνο. Σὲ ξέρομε... εἶσαι πρῶτος μαθητὴς — ἀπὸ τὴν ἀνάποδη. Σὺ θέλεις νὰ τὸ ἀποδείξης, γράφοντας ἐκθέσεις μὲ τὸ ὄνομά σου; Λυποῦμαι!
Ἔγκμοντ

865) Παναγιώτη Βάγια καὶ Σια, συνεχῶς κάμνετε συμβούλια περὶ παιδουπόλεως, χωρὶς ἀποτέλεσμα! Βγάλτε μιὰ ἀπόφαση ἐπιτέλους!
Ἔγκμοντ

866) (8—22)
Τάδε λέγει... Ντολορές:
Τίρι - λίρι - λίρι λὶ
Λίρι - Λίρι Λίρι λὶ
κόκι κόκο κικὶ κὸ
ρορί ρίρι ρορὶ ρὸς
... καὶ γράφουν τ' ἀνακοινωθέντα...
... φταίει ὁ κακός μας ὁ καιρός!!

Ντολορὲς νὰ συμβουλεύεσαι τὸν δόκτορα Κάμα — parsifal. Ζητῶ νὰ ἀλληλογραφήσω μὲ ἔξυπνους πεννομάχους.
Γιῶργος Λαυριώτης
Πὸστ Ρεστὰντ Ἀθῆναι

867) (8—23) Κατόπιν ὀλιγομήνου ἀπουσίας μου ἐπανέρχομαι δριμύτερος στὴν πεννομαχόστηλη Πιτσιρδόνι ἔγραψα. Γειὰ χαρά σου.
Μισὲλ Ντετιὲν (Π.Α.Ο.)

868) Πράσινο Βέλος = Παπᾶ παιδὶ διαόλου ἀγγόνι. (Ὁ νοῶν νοείτω). Τετραπέρατε συμμαζέψου. Γλυκοαντιχαιρετῶ Μαυρομμάτα Αἰγιώτισσα. Γράψε ἂν θέλης.
Λουΐ Μανζὲν (Π.Α.Ο)

869) Ζελίνα, Ντόλλυ, Μικρὴ Λαίδη, Μαυρομμάτα Αἰγιώτισσα μπορεῖτε νὰ ὀνομάζετε τοὺς Τετραπέρατο, Πράσινο Βέλος «δολείους καὶ ὄχι καλοὺς φίλους» γιὰ λόγους ποὺ θὰ ἀνακοινώσω προσεχῶς.
Μισὲλ Ντετιὲν (Π Α.Ο.)

870) Π.Α.Ο. — Ὀλυμπιακὸς 2 — 1!! Π.Α.Ο. — Ἐρυθρὸς Ἀστὴρ 1 — 1! Π.Α.Ο — Α.Ε.Κ. 2 — 0! Π.Α.Ο. — Ἄρης 3 — 1! Π.Α.Ο. — Ἡρακλῆς 2 — 1! Παναθηναϊκὸς = Ὁμάδα θρῦλος.
Μισὲλ Ντετιὲν — Λουΐ Μανζὲν (Π.Α.Ο.)

871) Ἀγωνίστρια διώρθωσε τὸ φευδώνυμό σου, μὲ σκανδαλίζει Τροβαδοῦρε καθότι Παναθηναϊκὸς γειά σου. (Ράπεντ — Π.Α.Ο. 1 — 0) Μαραμένη Τριανταφυλλιά, Ντολορὲς σᾶς χαιρετῶ. Τί θὰ λέγατε γιὰ δυὸ λεξοῦλες; Γράψτε.
Μισὲλ Ντετιὲν (Π.Α.Ο.)

872 (8—24) Εἰσέρχομαι στὸ σαλόνι τῶν πεννομαχιῶν γεμᾶτος χαρὰ δίνοντας ἕνα ἐπιστήθιο χαιρετισμὸ σὲ ὅλους - ες
Ἄγγελος μὲ χειροπέδες

873) Θερμοαντιχαιρετῶ Ἐξάψαλμο, Ἰουλιέττα, Ἔλατο, Ντολορές, Δύο Μαθηματικούς, Μυρσίνη, Ζελίνα, Λακάζ, Κορίτσι Νάϋλον, Μαῦρο Πειρατὴ καὶ Μικρὴ Ποιήτρια. Ἀλληλογραφοῦμε; Πρωτογράψτε.
Ἄγγελος μὲ χειροπέδες (Ἀνεξάρτητος)

874 (12—29) Ναὶ Κόρη τῆς Λευκάδος δέχομαι γράψε μέσω περιοδικοῦ. Θερμαντιχαιρετῶ: Ντολορές, Γεράκι τῆς Ἐρήμου, Λεον. ντὰ Βίντσι καὶ Κρόνο. Σπαγγοραμμένε ἔπρεπε νὰ τὸ εἶχες καταλάβει (ἀδελφή μου), Ἰβανόη κάνε μπλοὺμ γιὰ ἀνωνυμογράφο μὲ πέρασες... Ὅλοι - ες στὸν Ἑνιαῖον Πανελλήνιον Πνευματικὸν Σύλλογον.
Δὸν Ζουὰν Δ' Αούστρια

875 (12—30) Ρούντη χαρὰ στοὺς παλαιόπλουτους, ὄχι ὅμως καὶ σένα(καλὸ δικό σου πρόκειται νὰ κρεμασθῆς). Εἰ καὶ παλαιόπλουτος εἶ, οἰκίαι πελαργῶν εἰσὶν ἐργοστάσιά σου.
Πυθαγόρας (ΜΛΠΣ)

876) Ζελίνα μὴν διαψεύδης τὴν ἀλήθειαν.
Πυθαγόραρος

877) Νῖκο Κρίνη τί γίνεσαι βρὲ παιδί; Κάνεις ὅτι σοῦ λέω; (ἄνευ παρεξηγήσεως). Χαιρετῶ.
Πυθαγόρας Ἡρακλῆς

878) Καναρίνι γειά. Μιλυλοπυθαγόρας

879) (12—31) Σαπφὼ (714 — 715):

Καλῶς τὸ ἀντελήφθηκες
ὅτ' εἶμαι ἡ μὶς Ζελίνα
καὶ πρέπει νὰ κατάλαβες
κοπέλλα ὅτ' εἶμαι φίνα.

Τὸ μωρὸ ἡ Ραϋμόνδη:
Μάτια παιχνιδιάρικα
μυτίτσα στρουμπουλὴ
αὐτάκια ναζιάρικα
καὶ λίγο ντροπαλή.

Τρελλὴ Πικραγγουριὰ
μὴ μᾶς κρύβεσαι πιὰ
ἀφοῦ ξέρεις καλὰ
ὅτ' εἶσ' ἡ Ἀ... ἡ... μᾶ.
(Ψέμματα;)

Τσιγγάνα Πονεμένη
στὴ ζωὴ δυστυχισμένη
σταμάτα νὰ μιλᾶς
γιατὶ δάκρυα σκορπᾶς.
(Σὲ λυπᾶμαι) Ζελίνα

880) (Ω. Π.) Λακάζ, μπράβο (751), Κώστα Λαμπρὲ ἐκ τοῦ ἰδίου κρίνεις (776); Σπαγγοραμμένε χάσου ἀπὸ δῶ.
Ζελίνα

881) (12—32) Γειά σας Ἠπειρῶτες κι' γὼ μαζί σας. Εἶμαι Ἠπειρωτοπούλα.
Ἡρωΐδα τῆς Πίνδου

882) Γλυκὰ χαιρετίσματα στὸν Ἠπειρώτη καὶ Ἥρωα τῆς Πίνδου.
Ἡρωΐδα τῆς Πίνδου

883) (12—33) Στὸν Πειρατὴ (542)

Δὲν ἔμαθες εἰς τὸ σχολειὸ
πράγματα ἀναγκαῖα
τὰ κύρια ὀνόματα
νὰ γράψης κεφαλαῖα.

Καὶ ἐπομένως ὁ χαζὸς
εἶσαι σύ, ὁ Πειρατὴς
καὶ πάρε τὸ φορεῖό σου
εἰς τὸ Δαφνὶ νὰ μπῆς.
Μενεξὲς

884) Κόκκινο Τριαντάφυλλο κάτι καταλαβαίνω. Δένομαι. Ἐπίσης Αἰνιαλίτη Φώτη.
Μενεξὲς

885) (12—34) Ἐξάψαλμε χρειάζεσαι ἕναν χαλκᾶ γιὰ τήν... τρισχαριτωμένη σου στομανάρα. Δὲν δένομαι ἀπάντηση. Κομπρί; Πουλῶ ἀλάτι (ἀττικὸ) μιὰ καὶ μοῦ περισσεύει πρὸς ἐξαφάνιση τῆς ἀνοστιᾶς τῶν: Π. Βέλους, Μ. Ποιήτριας, Τετραπέρατου. Τιμὴ εὐκαιρίας. Τρέξεεεε!!
Κορίτσι Νάϋλον

886) (12—35) Πρωτομπαίνουμε στὴν πεννομαχόστηλη θερμαντιχαιρετοῦμε ὅλους - ες. Ἰδιαιτέρως Γιὸ τοῦ Ἀράχθου, Δὸν Ζουάν, Ἀνθισμένο Γιασεμί, Κόρη τῆς Λευκάδος.
Δυὸ Μάγκες

887) Κόρη τῆς Λευκάδος σὲ γνωρίζουμε εἶσαι ἀπὸ τὴν Ἄρτα. Ἀλληλογραφοῦμε διὰ μέσου περιοδικοῦ.
Δυὸ Μάγκες

888) (12—36) Πρωτομπαίνοντας στὴν πεννομαχόστηλη σ' αὐτὸ τὸ ὡραῖο ἀνθοκῆπι χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ ἰδιαιτέρως Κωστῆ Δειλινὸ καὶ Σταυραετὸ τῆς Πίνδου. Ἀστερόπαιδο μήπως χάθηκες στὸν οὐρανό; Ἄν... ναὶ γράψε μου.
Κορυφαῖος

889 (12—37) Δημοσθένη (327) δὲν σ' ἐννοῶ. Γράψε σαφέστερα. Τέκνον Ταϋγέτου γιὰ τὰ καλά σου λόγια εὐχαριστῶ. Τροβαδοῦρε, Νίκο Κρίνη λυποῦμαι· ἀδυνατῶ. Γειὰ χαρά. Ἰβανόη (550) μὴν εἶσαι τόσο ἀπαισιόδοξος. Ἄνοιξη ἔχουμε ἀκόμη (τῆς ζωῆς). Ἑπομένως...
Δάφνη Εὐρώτα (ὁλάνθιστη)

890) (Ω Π) Ἀγωνίστρια, γράφω. Χαιρετῶ τὰ Σπαρτιατόπουλα. Ἀπὸ γνωριμία μας Γαλάζια Ραψωδία, Μάρτζη ἐνθουσιασμένος.
Φλοῖσβος Εὐρώτα (μελωδικώτατος

891) (Ω Π) Σπαγγοραμμένε εὐχαριστῶ.
Δροσοσταλίδα (διαμαντένια)

892) (Ω Π) Ἕναν θερμοχαιρετισμὸ στοὺς Πελοποννησίους, καὶ περιμένω ὑποστήριξη στὴν ἀρχὴ τῆς καρριέρας μου.
Δικηγόρος Νεολαίας (περίφημος)

892 α) (12—38) Γιὰ νὰ γίνῃ ὁ «Ὀλυμπιακὸς» καλὰ θέλει «πικραγγουριά». Ὅλοι οἱ Ὀλυμπιακοὶ εἰς τὸ κατάστημα Καρμανιόλα, ὁδὸς Καστρακίου 28 ἐν Ἀσσίνη. Πρὸς προμήθευσιν πικραγγουριᾶς. Τρέξατεεεε!!!!
Καρμανιόλας

893) Ζήτω ο «Παναθηναϊκὸς» ποὺ χαρίζει τὶς νίκες.
Καρμανιόλας

894) (12—39) Συνέχεια ἀπὸ τὴν 711.
Σπεύδω εὐθὺς νὰ χαιρετίσω
—ἐγὼ πάντα ταπεινὸς—
σπεύδω εὐθὺς νὰ χαιρετίσω
τὶς λαμπάδες τοῦ φωτός.
Ντορεμῆς

895) Χαῖρε σύλλογε Προόδου,
χαῖρε σύλλογε φωτός.
χαῖρε σύλλογε συλλόγων
ὁδηγῶν σε ὁ Χριστός!
Ντορεμῆς

896) Στὸν Ἐξάψαλμο:
Ἀνοησίες ὅπως πάντα
πάλι παντοῦ σκορπᾶς,
μὰ γρήγορα στὴν πάντα
θὰ σ' ἀφίση ὁ παρᾶς!
Ντορεμῆς

897) Γλυκοχαιρετῶ Ἐξάψαλμο. Τέλος πάντων αὐτὴ εἶναι ἡ μαύρη ἀλήθεια ὅτι πρὶν πάη στὴν Ἀθήνα ὁ Ἐξάψαλμος ἔγραφε ὅτι νᾶναι. Τώρα ὅμως ἔστρωσε κάπως... Αὐτὰ ἔχουν οἱ πεννοχαχίες...
Ν. Γερολάνδος

898) Καὶ τί τὸ θαρρεῖς περηφάνεια σου κι' αὐτὸ Ἔγκμοντ μὲ τὸ νὰ φανερώνης τὰ στοιχεῖα τῶν πεννομάχων; Δὲν ντρεπόμαστε λιγάκι...
Ν. Γερολάνδος

899) Εὔθυμα νειᾶτα γιὰ ποῦ βαδίζετε; Γιὰ τὸ γκρεμὸ ἢ γιὰ τὸν παράδεισο; Πάντως πρὸς τὸ γκρεμό. Καὶ αὐτὸ τὸ συμπεραίνω μὲ τὴν ἄνανδρον ἐπίθεσίν σας κατὰ τῶν «ΔΑΔΩΝ». Κουτοὶ ποὺ εἶστε! Τὰ μέλη τῶν «ΔΑΔΩΝ» εἶναι περισσότερα ἀπὸ 40. Γιὰ σκεφθῆτε καμμιὰ δεκαριὰ παραρτήματα!
Ν. Γερολάνδος
(Πρόεδρος παραρτήματος «ΔΑΔΩΝ»
Εἰς Σιάτισταν

900) (12—40) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση διαλαλῶ:
ἡ «Α.Ε.Κ.» εἶν' ὁμάδα
μὲ ἄσσο ἐνδεκάδα
ποὺ ὅλες τὶς ὁμάδες
τὶς νικάει στὴν ἀράδα
Φουρτουνιασμένο Πέλαγος

901) (12—41) Πεννομάχοι! Προτείνουμε - σύμφωνα μὲ σκίτσα Ἐξάψαλμου, τεῦχος 55 — ν' ἀνακηρυχθοῦν. Ἰουλιέττα: «Μὶς ὑφήλιος» καὶ Ρούντης: «Μίστερ ἐπιχθόνιος».
Δυὸ Μαθηματικοὶ

902) Ἔγκμοντ, τὴν ἄσκηση θὰ τὴν δῆς...στὸν ὕπνο σου. Μὴ σοῦ φαίνεται παράξενο, εἴμαστε καὶ μάγοι. Κωστῆ Δειλινέ, ξέρεις πόσο σὲ ὑπολογίζουμε; Ὅσο ἕνα... κουνουπάκι!!
Δυὸ Μαθηματικοὶ

903) Μ. Πειραταί, σεῖς οἱ Κρῆτες εἶσθε πολὺ... μαχαιροβγάλτες (655), ἀλλὰ καὶ πολὺ... θαρραλέοι! «Ὅταν ἀκοῦτε τζίτζινκα κρύβεσθε μέσ' στὰ ἀμπάρια».
Δυὸ Μαθηματικοὶ

904) Στὴν Ντολορὲς (749)
Πάρα πολὺ μᾶς κόλλησες
τώρα στὰ τελευταῖα,
γιὰ πρόσεξε λοιπὸν καλὰ
κι' ἂς εἶσαι καὶ Θηβαία!
Δυὸ Μαθηματικοὶ

905) Στὸν Ἔγκμοντ:
Ἀνάθεμα στὴ μάνα σου
ποὺ γένναγε ἐσένα
ποὺ ἡ καμπούρα σου δέχεται
ἀεροπλάνο... ἕνα!!
Δυὸ Μαθηματικοὶ

906) Ἀλληλογραφοῦμε μὲ ὅλους. Γράψατε: Θεόφιλον Ἀγγαντόπουλον. Ἁγίου Τρύφωνος 72, Ἀθήνας.
Δυὸ Μαθηματικοὶ

907) (12—43) Πρωτομπαίνοντας στὴν στήλη τῶν πεννομάχων χαιρετῶ: Βαρῶνο Χ. Κόρη τῆς Λευκάδος, Γιὸ τῆς Πίνδου, Δὸν Ζουάν, Ἔγκμοντ.
Τὸ ἀγρίμι τῆς Πάμπας

908) (Ω Π) Ἔγκμοντ μὴν τολμήσης ν' ἀποκαλύψης τὰ κάτωθι ψευδώνυμα: Γιὸ τῆς Πίνδου, Κόρη τῆς Λευκάδος, Τετρὰς Ἄσσων, διότι θὰ ἔχης νὰ λογαριαστῆς μὲ τόν... θὰ σὲ ἀποκαλύψω.
Βαρῶνος Χ.

909 (ΔΕΛ) Δυὸ Μαθηματικοί, στὴν 788 ἔπεσα εἰς ἐσφαλμένην ἀντίληψιν. Εἶσθε Ἀθηναῖοι καὶ μάλιστα κατοικεῖτε ἀπὸ μικροί. Δύναμαι νὰ τὸ ἀποδείξω.
Ἔγκμοντ

910) Ἀποκαλύπτω: Κόρη τῆς Λευκάδος = Ροῦλα Φατούρου, Γιὸς τῆς Πίνδου = Τάκης Σμέρος, Τετρὰς Ἄσσων = Δημήτριος Νικολάκης, Ἠλίας Χουλιάρας, Ἠλίας Ἀντωνίου. Ἀλέκος Λαμπράκης.
Ἔγκμοντ

911) Ἀρτινοί!! Θὰ σᾶς κυνηγήσω μέχρι τέρματος διότι ἀλληλογραφῶ μὲ προδότας Ἀρτινούς. Ἄχ!!
Ἔγκμοντ

912) (12—44) Χαιρετῶ τοὺς Νίκο Κρίνη, Ρούντη, Ντολορές, Ἐξάψαλμο. Τζιτζιφρῖγκο τί θὰ

ἔλεγες γιὰ μιὰ συνάντηση στὴν ὁδὸ Λοτρέσα;
Γουλιέλμος Τέλλος

913) (Ω Π) Ντόλλυ, Μαῦρε Πειρατῆ ἀλληλογραφοῦμε; Γουλιέλμος Τέλλος

914) (ΟΠ. Π) Ἀρχισυντάκτα ἄφες τὸν Μαῦρον Πειρατῆ (606) οὐ γὰρ γιγνώσκει τί ποιεῖ ἐν ταῖς πεννομαχίαις. Ντολορές, Ρούντη περιμένω γράμα σας. Βρὲ καλῶς τὸν φίλο μου τὸν Πριλλάντη χέ, χέ, χὲ θὰ γελάσουν καὶ οἱ... τοῖχοι ἀκόμη. Δυὸ Μαθηματικοὶ σᾶς θέλω τώρα στὸν διαγωνισμὸ τῆς Μαθηματικῆς Ἑταιρίας νὰ τὰ κάνετε... στραπάτσα. Μπούλη ἀλληλογραφοῦμε;
Γουλιέλμος Τέλλος (Ἀνεξάρτητος)

915) (12—45) Χαιρετοῦμε μὲ χριστιανικὴ ἀγάπη Κωστῆ Δειλινό. Εἴμαστε Ἠπειρώτισσες. Ὑποστήριξε Ἡρωΐδα τῆς Πίνδου.
Πονεμένη Τσιγγάνα

916 (12—46) Κεφαλλωνήτικη Διαβόλισσα εὔχομαι νὰ σὲ δῶ τοῦ χρόνου στὴν ΣΤ΄ Δημοτικοῦ (ψέμματα!!!) Ντολορὲς = Νέον ἀνώμαλον ταλέντον (750). Δὸν Ζουὰν = μακρὺ παντελονάκιας (ἀμέε!!!). Κέρβερος τοῦ Ἅδου, Μαῦρος Πειρατής, Κασμανιόλας κλπ. ψευδώνυμα εἶναι αὐτὰ γιά... ὅλο πειρατηλίκι καὶ Κόλασις. Ἀλλάξτε τα εἰδ' ἀλλιῶς... Χ. Σπουργίταρος.
Τάκης Ἀναιδὸς — Κώστας Λαμπρὸς
Ἡ Θρυλικὴ Συμμαχία τοῦ 20ου Αἰῶνος

917) (12—46) Πονηρούλι Β΄ = γλυκοανάλατη τουλοῦμπα. Δὸν Ζουὰν πρόωρα φόρεσες τὸ μακρὺ παντελόνι τοῦ μπαμπᾶ σου. Πονηρούλη Β΄ πιστεύω νὰ μὲ κατάλαβες. Θέμης Βρανὰς

918) (12—47) Ὁ φίλος μας Ζ. Ρενουὰρ ἔχει πάρει ὕπνο βαρὺ καὶ ἀπέχει ἀπὸ τὴν στήλη. Πῶς ἔτσι ταλέντο τὸ ἄφθαστον;
Ἄγγελος Φωτὸς «ΔΑΔΩΝ»

919) Ντολορὲς αἱ (747, 748 καὶ 749) δὲν ἀξίζουν οὔτε... Ἀλλὰ ὁ δήμαρχος ἔχει...
Ἄγγελος Φωτὸς «ΔΑΔΩΝ»

920) Λίαν προσεχῶς. Πεννομαμόχοιοι!''' ΣΚΙΤΣΑ — ΕΡΓΑ — ΣΚΙΤΣΑ.
Ἄγγελος Φωτὸς

921) (12—48) Ντολορὲς (Κ. Β.) 749
Κοντή σε σὰν τὸν κόπανο
χονδρὴ σὰν τὴ βαρέλα
κι' ὅταν πασχίζεις καὶ φυσᾶς
εἶσαι κακὴ κοπέλλα!
Μαῦρος Πειρατὴς

922) (12—49)
Ἐξάψαλμου ἡ κεφάλα
ὅλο ὄνειρα μεγάλα
τώρα μέσ' στὸ σπίτι πλάθη
καὶ στὸ τέλος θὰ τὴν πάθη.
Καραβάνι τοῦ Θανάτου

923) Τί μεγάλη μάχη ἑτοιμάζουν
οἱ πεννομάνοι!
Ὅλοι τώρα ἑτοιμασθῆτε
μὲ τὴν πέννα εἰς τὸ νέοι
νὰ νικήσωμεν τὸν Ἐξάψαλμον.
Καραβάνι τοῦ Θανάτου

924) Ὦ Γεράκι τοῦ Ὀλύμπου
τὰ κοκόπουλα γραπώνεις
ἀλλὰ ὄχι ἀετούς.
Καραβάνι τοῦ Θανάτου

925) (12—50)
Ξενλίστοησε ὁ Ἐξάψαλμος
καὶ ἔπεσε στὸ χῶμα
κι' εὐθὺς μιὰ λεμονόκουπα
τοῦ βούλωσε τὸ στόμα.

Μιὰ μέρα ποὺ κοιμώμουνα
ἐπάνω στὸ κρεββάτι
μία χορὰ μὲ ξύπνησε
μὲ χαλασμένο μάτι.

Εἶνε κεφάλι ἄγνωστο
ἔμοιαζε «ΚΟΥΡΑΜΠΙΕΣ»
αὐτὴ ἦταν ἡ πασίγνωστη
κυρία Ντολορές.

Ζελίνα, Μ. Ποιήτρια, Μυστίνη, Π. Τσιγγάνα = σάπιες ντομάτες. Σ = χαλβᾶς.
Ἥρωας τῆς Κορέας

926) (3—19) Θερμὰ σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἐκλογή μου σὰν ἐπίτιμου προέδρου σας «Μακεδονικὴ Ἑστία» καὶ δέχομαι τὴ θέση ταύτη. Πιστεύω νὰ μὴ βγῶ ἀνάξιος τῆς θέσης ποὺ μοῦ δώσατε.
Νῖκος Σαλονικιὸς
(ὁ θρυλικὸς — καὶ νῦν
ἐπίτιμος πρόεδρος «Μακεδ. Ἑστίας»)

927) (12—51) Ζελίνα ἔγραψα καὰ περιμένω. Ἀλληλογραφῶ μὲ ὅσους ζητοῦν ἀλληλογραφία. Χαιρετῶ Ἁγνὴ Ψυχή, Ἀστροφῶς, Πεννομάχο, Πρωτοψάλτη, Ντόλλυ καὶ Δροσοσταλίδα.
Ἀηδονάκι

928) (12— 52) Ἐξάψαλμε, Κώστα Λαμπρέ, Ἑλένη, Κώστα Φασούλη, Κώστα Χατζῆ εὔχομαι γιὰ τὴν ὀνομαστική σας ἑορτὴ χρόνια πολλά χαρούμενα κι' εὐτυχισμένα. Κώστας Δειλινὸς

929) (12—53) Ἐκπλήξεις! Ἐκπλήξεις! Ἐπλήξεις! Εὐζωνοπούλα — Σαλονικιὸς

930) Δυὸ δυναμικοὶ «πεννομάχοι», ἑνωμένοι μὲ μιὰ ἀκατάλυτη συμμαχία σύντομα θὰ σᾶς παρουσιάσουν ἐκπλήξεις ποὺ θὰ σᾶς καταπλήξουν!
Εὐζωνοπούλα — Σαλονικιὸς

931) Ἐκπλήξεις! Ἐκπλήθεις! Ἐκπλήξεις!
Εὐζωνοπούλα — Σαλονικιὸς

932) (12—54) Ντόλλυ λυποῦμαι πολὺ ἀλὰ δὲν θὰ μπορέσω νὰ ἀπαντήσω.
Φλοῖσβος

933) Φυλαχτεῖτε, ὁ Γουλιέλμος Τέλος ἀνεῦρε τὸ τόξον τοῦ ὁμωνύμου ἥρωος, ὃν θεωρεῖτε μεγάλης ἀρχαιολογικῆς σημασίας καὶ ἀπειλεῖ τὸ πᾶν.
Φλοῖσβος

934) (12—55) Πονεμένη Τσιγγάνα τί ἀγαπᾶτε;
Χιονούλα

935) (ΩΠ) Ἄστρο Ἀνατολῆς ἔχω ἀρκετὴ πολεμικὴ διάθεση.
Χιονούλα

936) (12—56) Μικρόβιο Ρούντη λίγα τὰ λόγια σου γιατὶ ἂν πέσεις στὸ στόμα μου κάηκες μὲ βενζίνη καὶ δὴ Σέλλ.

Ἐσὺ κορίτσι μου Ζελίνα ἀδικεῖσαι ποὺ μένεις στὴν Ἑλλάδα (εἶσαι... ποὺ νὰ μὴν ἤσουνα καλλίτερα στὶς πεννομαχίες).

Τί σχέση ἔχει ὁ Λακὰζ μὲ ἕναν ποὺ βρίσκεται πάνω ἀπὸ μιὰ πόλη. (Ὅποιος τὸ βρῆ θὰ πάρη ἕνα ζευγάρι τσαρούχια μὲ δέρμα ἀπὸ τὴ ράχη τοῦ Κρόνου).
Τσούχτρα

937) (12—57) Διὰ τὴν ἑορτή σου Μαυρομμάτα Αἰγιώτισσα χρόνια πολλά.
Πράσινο Βέλος

938) Ἐχάσατε πεννομάνοι, δὲν εἴδατε τὴν Ζελίνα μὲ ἄσπρο φόρεμα! (Στὰ ἀνθεστήρια Αἰγίου).
Πράσινο Βέλος

939) (12—58) Θερμὰ χαιρετῶ: Κρόνωνα, Κώστα Λαμπρό, Θέμη Βρανᾶ. Ἐξάψαλμε πολὺ ἐπάνω σου δὲν τὸ πῆρες (802). μὴν ξεχνᾶς ὅτι ἕνας κοῦκος δὲν φέρνει τὴν ἄνοιξη.
Πονηρούλης Β΄ —«Ἰωνικῆς Φλόγας»

940) Ντολορὲς μᾶς ζάλισες μὲ τὶς ἀρλουμπίτσες σου.

Ἕνα γειὰ στούς: Δὸν Ζουάν, Λεονάρδο Νταβίτσι, Ἰβανόη. Ἐξάψαλμος = Ἐλαφρόμυαλος.
Πονηρούλης Β΄ — «Ἰωνικῆς Φλόγας»

941) (12—59) Σαπφὼ δὲν κάνεις γιὰ δῶ 641

— Κρόνε 659 βάζετε πένθος ὅταν τὴν «τρῶτε» ἀπὸ τὴν Α.Ε.Κ. — Χαιρετῶ Μαραμένη Τριανταφυλλιὰ (δὲν ἄνθισες ἀκόμα;) Πικραγγουριὰ — Πονηρούλη Β΄ εἶσαι πολὺ πονηρός, ἀλληλογραφεῖς;
Τροβαδοῦρος

942) (12—60) Ἀηδονάκι εὐχαρίστως, γράψε: Κώσταν Κατσούκην, μαθητὴν Γυμνασίου Κονίτσης.

Γιὰ τοὺς τρεῖς μῆνες τῶν διακοπῶν: Χωρίον Μελισσόπετρα Κονίτσης.

Καὶ ὅποιος ἄλλος πεννομάχος ἐπιθυμεῖ ἂς γράψη.
Κωστῆς Δειλινὸς

943) (12—61) Χαιρετῶ Λακά, Ἀρκάδι. ὅλοι στὸν νεανικὸ ὑπερσύλλογο Χαλκίδος «Εὔθυμα νειᾶτα».
Γενναῖο Ρουμελιωτόπουλο

944) (12—62) Ἐξάψαλμε:
«Ψηλὰ τὴν χτίζεις τὴν φωλιὰ
καὶ θὰ λυγίση ὁ κλῶνος
καὶ θὰ σοῦ φύγουν τὰ μυαλὰ
καὶ θὰ σοῦ μείνη ὁ πόνος».

Μὰ παιδάκι μου Λυγερὴ (Κουασιμόδε) ἀκόμη μόλις 13 χρονῶν κοριτσάκι εἶμαι καὶ μὲ ἔκανες γεροντοκόρη; Χά! Χά! Χά!

Ντολορὲς συμφωνῶ. Βέβαια, ἐμεῖς δὲν ἤμαστε φλύαρες. Ἀνθισμένο Γιασεμί, πρωτογράψε. Π. Τσιγγάνα, Ἄστρο τῆς Ἀνατολῆς. Ἐμπρὸς λοιπόν.
Μικρὴ Ποιήτρια

945) (12—28) Φυλαχθῆτε ἀπὸ τὶς σαΐτες μου.
Ζελίνα σὲ παρακαλῶ
στὰ αὐγά σου νὰ καθίσης
μὴν κάνω πῶς θυμώσω
καὶ τότε ὑποχωρήσης.
Βουλγαροκτόνος

946) Ἐξάψαλμε εἶμαι φίλος σὲ κρίσιμη στιγμὴ φώναξέ με.
Βουλγαροκτόνος

947) Ρούντη ἀπὸ ποιὸ μυθιστόρημα πῆρες τὸ ψευδώνυμο;
Βουλγαροκτόνος

ΝΕΑ ΤΑΛΕΝΤΑ

«ΠΑΣΧΑΛΙΝΕΣ ΙΚΕΣΙΕΣ»

Μὲ τὴν χαμένη τώρα παρθενιά της,
σερνόταν σερπετὸ στὰ λασπονέρια·
εἶχαν διώξει τὴν αὐγή, τὰ μεσημέρια,
κι' ἦταν κοντὰ στὸ ἡλιοβασίλεμά της!...

Τὴν εἶδε σὰν περαστικὸς «Διαβάτης»,
τὰ σπλαχνικά Του ἁπλώνει, χέρια,
τὴν φέρνει ἀνάερα πρὸς στ' ἀστέρια,
τὰ μαῦρα ἀργολευκαίνοντας φτερά της!

«Ἄκουσε κάποιες μου Ἱκεσίες,
γλυκόθωρέ μου ταπεινὲ «Διαβάτη»,
κι' ἄλλες τῆς γῆς Μαγδαληνὲς Μαρίες,
φέρε της στῆς αὐγῆς τὸ μονοπάτι,
ὅταν θὰ κελαϊδοῦν οἱ ὀνειροπλάνες
τῆς Ἀνάστασής Σου, θεῖες καμπάνες!...

«ΕΞΑΡΣΗ»

«Χαρισμένο στὸν Ἄλκη Ροδόπουλο φίλο καὶ ποιητή».

Λουλούδιζε τριγύρω τὸ κηπάρι·
μὲς στὴν καρδιὰ βαθειὰ περνοῦσε,
τοῦ κρίνου ἡ ἀσπράδα· καὶ νεκτάρι,
στὰ φλογισμένα σπλάχνα μου σκορποῦσε!...

— Σὲ νύχτα νὰ γλυστροῦσε τὸ φεγγάρι;
νάτανε ὄνειρο ποὺ μὲ μεθοῦσε;
ἡ σκιά σου μ' Ἀπολλώνια χάρη,
γιὰ κάτι ἀθεώρητα σὲ μὲ μιλοῦσε!...

Τρελλόπαιζε τὸ γλυκαγέρι·
ξάφνου στῆς φύσης τὸ βασίλειο
σηκώνοντας ψηλὰ τὸ χέρι.

Μοὔδειχνες τὸν λαμπρό μας Ἥλιο·
κι' ἐγὼ μακρυὰ ἀπὸ τὸν χειμῶνα,
ρίζωνα ἀγνάντια του «ἀνεμῶνα»!...

«ΤΑ ΑΓΑΛΜΑΤΑ»

Ἀκούω μιᾶς σμίλης τὸν ἀχό, ποὺ φθάνει ἀργο-(σβυσμένος
σὰν μακρυνὸς ἀντίλαλος· βουβὸς σὰν ἐρημίτης,
κλεισττὸς μές στ' ἀργαστῆρι του, σὲ μάρμαρα σκυ-(μένος,
σφυροκοπᾶ,—σφυροκοπᾶ, ὁ λυγερὸς τεχνίτης!

Σὲ κάθε κτῦπο τοῦ σφυριοῦ τὰ μάρμαρα σκορ-(πιόνται,
σμιλεύοντας σιγά, σιγά, σκούζουν, βογγοῦν καὶ (τρίζουν,
κι' ἀπὸ τὰ στήθεια τὰ νεκρά, ἀχνὲς μορφὲς γεν-(νιόνται,
θαμπωτικές, λαχταριστές, τὴν μέρα π' ἀντικού-(ζουν.

Κι' αὔριο αὐτὰ τ' ἀγάλματα κάπου θὲ νὰ στη-(θοῦνε.
κι' ἂν κλείνουνε τὴν ὀμορφιά, π' ἔκλεισ' ἡ Ἀφρο-(δίτη,
θὰ παίρνουν αἷμα καὶ ψυχὴ στοὺς κόσμους νὰ (μιλοῦνε,
γιὰ τὸ βαθύ, στοχαστικό, περαστικὸ «Τεχνίτη»!...

«ΣΤΟΝ ΙΣΚΙΟ ΜΟΥ»!

Μὲς στὴν νυχτιὰ φειδογλυστρῶ, βουβὸς θλιβὸς (σὰν κλέφτης·
μόνος!... ἀνθρώπινη ψυχὴ κοντά μου δὲν πλανιέται·
καὶ ζῶ μὲς στὴν γαλήνη μου· μὰ σὰν σὲ δῶ νὰ (πέφτης
στοὺς κρύους τοίχους, τ' ὄνειρο στοχαστικὸ γεν-(νιέται!...

— Νᾆσαι σκιά μου τἄχατες μάρτυρας στὰ σκο-(τάδια,
τὸ φάντασμα τὸ ἀγαθό, ψυχῆς βασιλεμένης,
ποὺ μ' ἀκλουθάει σιωπηλά, μὲς στὰ χλωμὰ τὰ (βράδυα
γιὰ νὰ ταράξη τὸ γιαλὸ καρδιᾶς γαληνεμένης;...

—Νᾆσαι σκιά μου τἄχατες κάθε καρδιᾶς καθρέ-(φτης,
«τὸ πρωϊνὸ» στὰ ὀνείρατα, ποὺ λίκνιζα στὰ στή-(θεια,
κι' ἐνῶ περνῶντας τῆς ζωῆς κάθε στρατὶ σὰν (κλέφτης,
μοῦ φέρνεις ὁλοζώντανη, ὀμπρός μου τὴν ἀλήθεια;..

—Θὰ ρθῆς σκιά μου τάχατες, μ' ἐμὲ μαζὶ στὴν (δύση,
ἢ σὰν καὶ τώρα σκοτεινὴ θὰ τριγυρνᾶς τοὺς δρό-(μους,
σὲ τόπους ποὺ μὲ τὸν καιρὸ ἄλλη ζωὴ θ' ἀνθίση,
νὰ μαρτυρᾶς, καὶ νὰ γεννᾶς βασιλεμένους κό-(σμους;...

ΙΑΚΩΒΟΣ ΕΜΜ. ΨΑΡΡΑΣ
(Νάξος)

∴ Αὐτὰ ποὺ μοῦ λὲς Ν. ΚΑΡΑΒΑΝΙΑΝ δὲν τὰ πῆρα. Δὲν θυμᾶμαι τέτοιο πρᾶγμα ποὺ μοῦ λές.

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα ΛΕΩΝΙΔΑ ΔΡΟΣΟ. Πολὺ καλοὶ οἱ στίχοι σου.

∴ Τὰ διάβασα ὅλα ὅσα μοῦ ἔστειλες Ν. ΣΑΪΝΗ. Μ π ρ ά β ο, μπράβο, μπράβο.

∴ Ὄχι ΓΙΩΡΓΟ ΣΑΡΙΔΑΚΗ. Δὲν ἀφήνω, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ οἰκονομικά, ἀναπάντητα, τὰ γράμματα τῶν φίλων μου. Καὶ σὲ σένα ἔχω ἀπαντήσει. Ὅσο γιὰ τους στιχους ἀπὸ σᾶς τους Κρητικοὺς ποὺ ἔχετε ευκολη την τέχνη της στιχουργιας, της ἁρμονικης στιχουργίας, μάλιστα, περιμενα κάτι καλλιτερο. Δὲν ειναι ασχημο βέβαια, ἀλλὰ μποροῦσε τὸ καλὸ νὰ γίνη καλλιτερο.

∴ Σημείωσα ΑΛ. ΚΑΪΠΑΛΕΞΗ πὼς δὲν σοῦ ἀρέσουν οἱ εἰκόνες τῶν ἐξωφύλλων.

∴ Διάβασα μὲ προσοχὴ τὸ γράμμα σου ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΛΕΩΝΙΔΑ αλλα δεν είμαι αυτὴ τὴ στιγμὴ σὲ θέση νὰ σοῦ δωσω συγκεκριμένες ἀπαντήσεις. Οι συνεργασιες σου αρκετα καλες.

∴ Πηρα τὰ ποιήμα τα ἢ τὰ πεζὰ — εἶναι πολὺ καλὰ και δεν ἔχω τίποτε το ιδιαιτερο νὰ παρατηρησω — ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φιλοι μου: Πετρος Πανταζοπουλος, Δημητρης Παναγιωτιδης Σπυρος Κουβελας (μπραβο για ολα) Μα τι γινεται στὸ γυμνασιο σας και χανονται τὰ φύλλα; Θὰ ἤθελα νὰ μαθω, Γεωργιος Φ. Κολοβος (πολυ καλα. Μπραβο), Γρηγοριος Π. Κουλούρης (καλό), Κων. Π. Θεοδώρου, Κων. Κωνσταντινιδης (καλό) Ἐλένη Μικελατου (μπραβο πολυ καλο), Νικος Ἰμβριωτης ἀρκετὰ καλα. (Ἀλλὰ περιμενω ἀπὸ σένα περισσοτερο δούλεμα στὸ στιχο), Παντελης Παπασπύρου, Θανασης Πασχος Εφεσσης (αρκετὰ καλα ὅλα. Κανε μονο ὑπομονη), Παναγιωτης Κωτσης, Χρυσούλα Σοκολη (μπραβο), Ἰωαννης Καραγιαννης (μπράβο) για το πεζο Τὸ ποιημα δεν μοῦ ἄρεσε και τοσο. Στεφανος Δερβεναγας (πολὺ καλα), Παντούρης Χριστος (πολυ καλα), Μιχ. Ἐμμ. Παντελιοακης. Ιωαννης Σελλοῦντος (καλα), Ἀντ. Παν Θεοφιλακος, Αστρον της Ἀνατολῆς, Χρῖστος Λογοθετης (μα εἶναι δικό σου;). Βασιλειος Φιλ. Νικολακης, Μισὲλ Ντὲ Τιέν, Παν. Λιαλιατσης καὶ Γ. Ἰακωβιδης.

∴ Σὲ συγχαίρω γιὰ ὅτι ἔκαμες διὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ νεου ΓΙΩΡΓΟ Ν. ΓΚΑΝΑΤΣΑ. Ὅσο γιὰ τὸ ψευδωνυμο πρέπει νὰ κατατεθῆ κανονικῶς νέο.

∴ Μὲ χαρὰ σὲ δεχόμαστε φίλε ΚΩΝ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ στὸν κυκλο μας.

∴ Εὐχαριστήθηκα πολὺ μὲ τὸ γράμμα σου ΒΑΣΙΛΕΙΕ ΦΙΛ. ΝΙΚΟΛΑΚΗ.

∴ ΕΓΜΟΝΤ. Νὰ στείλης τὸ ἀντίτιμο παρακαλῶ.

∴ Πήραμε τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες ἢ ἐρωτήσεις τῶν φίλων μας: Γ. Ζήση, Σ. Φασούλη, Λεωνίδα Α. Τσουτσουλιάνη, Γ. Τσαμπούρη, Γίνου Βουγᾶ, Μιλυλοπυθαγορα, Ε. Παρσαλίδη, Δ. Καρμανιόλα, Δημ. Λίγγα καὶ Βασιλείου Μαζιώτη, Ζαχαρία Σιωζου, Νικου Ψημμενου, Δ. Χριστοφορίδη, Τάκη Ἀχαιοῦ, Μήτση Καλύβα, Ἀλεξιάδη, Ε. Φιλίνα, Μ. Ν., Ἀλεξάνδρου Μακρυλακη, Δ. Παππᾶ, Τάκη Καρδιτσιώτη, Διον. Δημ. Μανιάτη, Ευαγγελου Παπαγγελη, Χρίστου Γιαννίκου, Γεωργίου Ι. Τσελεπῆ, Θεοφανη Ζαχάρη, Εὐαγγέλου Τσιλίφη, Βλ. Κοκκαλη, Α. Γερασιμου, Γ. Τσερκόζου, Β. Ἀδάμου, Ἀποστόλου Τσώνα, Πασχαλη Τσίμα, Θεοδ. Παπαδοπούλου, Θεοχάρη Κοψίδη, Κων. Γεμενῆ, Δημ. Γκιζάνη, Ἀντ. Π. Κωνσταντοπούλου, Δημ. Σύρρου.

∴ Ἡ ἐπιστολή σου ΒΑΣΟ ΤΣΕΛΕΠΗ διαβιβάσθηκε στὸν Μπάρμπα Μῆτρο.

∴ Πήραμε τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μας: Μιχ. Σ. Γκονοπούλου, Ἰωάν. Γκουντουλάκη, Δημ. Μάλλιου, Κων. Τριάντου, Κ. Καραΐσκου, Ἀπ. Ζήκα, Σωτηρίου Μακατσάνη, Ἀλέκου Βαρελᾶ, Παναγιώτη Καψάλη, Κωστῆ Δειληνοῦ, Κων. Δ. Θεοδώρου, Εὐαγγέλου Τσιλίφη, Γεωργίου Ἀντωνίου, Παράσχου Κουντουράκη, Δημ. Σύρου.

∴ Εὐχαριστῶ ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΑΛΛΙΟ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας: Ἰωάννη Γκοντουλάκη καὶ Δημητρίου Ἀγγελισόπουλου, Γεωργίου Χρυσικοῦ, Εὐθυμίου Κάλλου, Κύκνου, Θεμιστοκλῆ Βαΐτση, Στυλιανοῦ Τσιάκα καὶ Δημητρίου Κουτσομήτρου, Μιχ. Τσουμαρόπουλου, Φτερωτοῦ Τσινοπούλου, Νικ. Παπαγεωργίου, Δημητρίου Παπᾶ, Ἀγησιλάου Π. Παπαοικονόμου, Ἰωάννη Νασούλα, Εὐαγγέλου Τσιλίφη, Σωτηρίου Χρυσάφη Χρυσοστόμου Σμαροπούλου, Γεωργίου Ἀντωνίου, Χιονούλας, Πονηροῦ Κόρακος, Παράσχου Κουντουράκη, Ὀδυσσέως Δασούλα, καὶ Κων. Θεοδώρου.

∴ Πήραμε τὰ σκίτσα ποὺ μᾶς ἔστειλαν οἱ φίλοι μας: Κορίτσι Νάϋλον (καλά), Χρίστου Τσαπαλῆ (ἔτσι κι' ἔτσι), Γεωργίου Ἐμμ. Σαριδάκη (καλούτσικο), Ἰωάννου Ἀποστολοπούλου (καλα), Κ. Α. Θεοδώρου (ἀρκετὰ καλὸ), Διονυσίου Μαρκοπούλου (δὲ λεει πολλὰ πράγματα. Προσπάθησε ομως. Ἂν δὲν ἔχης σινικὴ μελανη φρόντισε νὰ βρῆς ἕνα πολυ - πολυ μαῦρο μολυβι), Κων. Χατζηγεωργίου (πολὺ - πολὺ καλό. Και ἂν πρόκειται για αντιγραφὴ τὸ ἔχεις σπουδαια αντιγραφη), Δημ. Ρήγα (καλο, πολυ καλὸ ἀλλὰ δὲν θα βγη καλὸ στὸ κλισσε), Παντὰζ (καλά). Πονηροῦ Κορακος (ὄχι πολυ καλό).

∴ Δεν λεω ὅτι εἶναι ἄσχημο τὸ ποίημά σου ΑΛΕΚΟ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Ισα, ισα, ειναι πολὺ καλο, ἀλλὰ καπως ἀκατάλληλο για περιοδικο. Μὰ πολυ φοβαμαι ομως οτι αυτὸ τὸ ποιημα καπου τὸ ἔχω ξαναδιαβασει.

∴ Δὲν εἶναι καλὸ ὅσο θὰ ἤθελα τὸ ποίημά σου ΘΕΟΦΑΝΗ ΖΑΧΑΡΗ. Δεν ἔχει ουτε καλο στιχο, ἀλλα ουτε ποιητικὴ ἔμπνευση. Ἂς βαλουμε εδω ἔτσι γιὰ δειγμα τοὺς 4 πρώτους στιχους:

Ηρθε πάλι ἡ ἄνοιξη
ἔφυγε ὁ χειμωνας
κι οπου περναει ἡ ἄνοιξη
ἀνθίζουν τὰ δεντρακια.

∴ Πρῶτα - πρῶτα ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΜΠΟΡΝΑΚΑ ἢ ΜΠΟΥΡΝΑΚΑ (δεν ξερω τί ἀπὸ τὰ δυὸ εἶσαι ἀφοῦ καὶ τὰ δυο μου τὰ γράφεις) τὸ ποίημα ἡ «Εκάλη» δὲν εἶναι δικό σου. Εἶναι λαϊκὸ ποιημα ποὺ τὸ ἔχω ἀσφαλῶς ξανακούσει:

Βάλε σκάλα ν' ἀνεβῶ
ν' ἀνεβῶ στὸν οὐρανὸ
νὰ φωνάξω μιὰ φωνὴ
μιὰ φωνη Ἀγγελικὴ κλπ. κλπ.

Τὸ ἄλλο «Τὸ σπίτι μου» ποὺ εἶναι ἀσφαλῶς δικό σου δὲν ἀξίζει πολλὰ πράμματα.

∴ Καὶ τὸ δικό σου ΑΝΑΣΤΑΣΙΕ ΤΑΤΣΗ δὲν λέει ἀπολύτως τίποτε. Εἶναι ἀκατανόητο. Γιὰ διάβασε κι' ἐσύ:

Τὸ κύμα ἐμεγάλωσε
καὶ πνίγηκα στὴ λίμνη
καὶ δὲν μὲ ξαναβγάζει
μιὰ ζωὴ ἐπέρασα.

∴ Μᾶς ἔστειλαν συνεργασίες ἀρκετὰ καλὲς καὶ ἐνδιαφέρουσες οἱ φίλοι μας: Γεώργιος Νικ. Ζήσης, Δημήτριος Στρατηγέας (σὲ σχολαστικὸ πολὺ ὕφος), Νῖκος Κοντὸς (κάνω τὴν ἴδια παρατήρηση), Γεώργιος Τσαμπούρης, Χρῖστος Πόλιος.

∴ Σημειώνω ΓΙΩΡΓΟ ΧΡΥΣΙΚΕ πὼς σὺ προτιμᾶς φωτογραφίες στὸ ἐξώφυλλο παρὰ εἰκόνες.

∴ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ τόσο εὐγενικό σου γράμμα ΕΥΘΥΜΙΕ ΚΑΛΛΟ.

∴ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ΘΕΟΧΑΡΗ ΧΑΡΟΚΟΠΟ γιὰ τὸ εὐγενικό σου γράμμα καὶ τὰ τόσο καλά σου λόγια. Διὰ τὸ ζήτημα τῆς βραδύτητος νομίζω ὅτι τὸ πρᾶγμα διορθώθηκε ἀρκετὰ καὶ θὰ διορθωθῆ ἀκόμη. Τὸ πεζογράφημά σου καλό.

∴ Σημειώνω ΚΩΝ. ΑΝΤ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΗ ὅτι καὶ σὺ συμφωνεῖς γιὰ τὸ ζήτημα τοῦ ἐξωφύλλου.

∴ Ὁ φίλος μου ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Φ. ΝΙΚΟΛΑΚΗΣ μαθητὴς Ἄρτης μοῦ κατάγγειλε ὅτι ὁ Ἡλίας Χουλιάρας ἀντεγραψε ἀπὸ κάποιο περιοδικὸ τὴν μαγικὴν φράσιν ποὺ ἐδημοσιεύθη στὸ τεῦχος 57. Τρέφω μεγαλη ἐκτίμηση στὸν Ἡλία Χουλιαρα καὶ φαντάζεσθε πόσο λυπᾶμαι νὰ μαθαίνω πῶς νέοι ποὺ τόσο ἐκτιμῶ μοῦ στέλνουν ἀντιγραφές. «Ἐὰν τὸ ἅλας μωρανθῆ», ὅπως λέει καὶ τὸ Εὐαγγέλιο, «ἐν τινι ἁλισθήσεται». Τὸ πεζό σου καλὸ Βασιλάκη.

∴ Πολὺ ὡραῖος ὁ «Θρύλος τοῦ Μυστρᾶ» ἀγαπητὴ ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΠΟΛΥΧΡΟΝΑΚΟΥ. Γιὰ τὸ ζήτημα τῆς ἀποστολῆς καταβάλλω προσπαθείας.

∴ Τρέφω ἐξαιρετικὴ ἐκτίμηση σὲ σένα ἀγαπητὲ φίλε ΝΙΚΟ ΚΡΙΝΗ, καὶ πολὺ περισσότερο στὰ γραψίματά σου. Πιστεύω πὼς ἂν διαβάσης, ἂν καλλιεργήσης τὸ ταλέντο σου θὰ προοδεύσης. Βέβαια, δὲν χρειάζεται νὰ διαβάσης νεοέλληνες ποιητὲς γιὰ νὰ διαπρέψης. Οὔτε, φυσικά, νὰ νομίζη τὸν ἑαυτό του τέλειο. Ἀλλὰ τί τὰ θέλεις αὐτά. Ὅταν ὑπάρχη τὸ ταλέντο, τὸ ταλέντο θὰ ἐκδηλωθῆ. Κι' ἐσύ, πιστεύω, ἔχεις ταλέντο. Τὸ πεζογράφημά σου καλό. Μπράβο.

∴ Δὲν ἀμφιβάλλω καθόλου ἀγαπητέ μου ΣΤΥΛ. ΠΑΥΛ. ΤΣΑΚΑ ὅτι εἶναι δικά σου τὰ ποιήματα αὐτά. Καλὰ εἶναι τὰ ποιήματά σου. Ἀλλὰ γιατὶ αὐτὲς οἱ καθαρευουσιάνικες φράσεις.

∴ Ὁ ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗΣ μοῦ γράφει: «Εὑρίσκομαι εἰς τὴν Δυσάρεστη θέση νὰ σᾶς καταγγείλω ὅτι ὁ Κ. Δεδόπουλος ἀντέγραψε τὸ ποίημα ἡ «Μάνα ξαγρυπνάει. Τὸ ποίημα ἀνήκει στὸν ποιητὴ Ἀλέκο Φωτιάδη». Ὁ Πρωτοψάλτης μοῦ στέλνει καὶ ὁλόκληρο τὸ ποίημα. Καὶ μοῦ ζητεῖ νὰ λάβω μέτρα κατὰ τῶν ἀντιγραφέων. Τὴν ἴδια καταγγελία μοῦ κάνουν καὶ οἱ φίλοι μου Σγουράκης, Μισὲλ Ντετιέν. Λυπᾶμαι πολύ. Ὅταν διάβασα τὸ ποίημα «Ἡ μάνα ξαγρυπνάει» δὲν εἶχα καμμιὰ ἀπολύτως ἀμφιβολία ὅτι δὲν ἦταν τοῦ Δεδόπουλου. Ἂν θυμᾶμαι καλὰ τοῦ τὸ εἶπα κιόλας. Τὸ δημοσίευσα ὅμως γιὰ νὰ γίνη ἀντιληπτὸ ἀπὸ ὅλους ὅτι ἀντιγράφοντας ἕνα ποίημα δὲν ἔχουν σὲ τίποτα νὰ ὠφεληθοῦν. Θὰ ξεσκεπαστοῦν ἀργὰ ἢ γρήγορα ὡς ἀντιγραφεῖς.

∴ Ὄχι πολὺ καλὸ τὸ ποίημά σου ΒΑΣΙΛΗ ΙΩΣΗΦΙΔΗ. Μὴ πάψης νὰ γράφης. Γιατὶ τὸ ποίημα αὐτὸ γραμμένο ἀπὸ παιδὶ Ε' τάξεως τοῦ δημοτικοῦ σχολειου εἶναι ἕνα καλὸ ξεκίνημα.

∴ Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ἀγαπητὲ ΑΝΑΣΤΑΣΙΕ ΤΣΑΤΣΗ πὼς αὐτὰ τὰ πρόσωπα τοῦ κινηματογράφου εἶναι μυθικά, ὅπως μῦθος εἶναι καὶ ὅλη ἡ ὑποθεση τῶν ἔργων των. Ταρζὰν δὲν ὑπάρχει.

∴ Πολὺ καλὸ αὐτὸ τὸ «Τραγωδία στὸν Ἀτλαντικὸ» φίλε μου Ι. ΚΟΥΦΕ. Ἀλλὰ δὲν μοῦ λὲς γιατὶ αὐτὸ τὸ πυκνὸ γράψιμο; Δὲν συλλογίζεσαι βρὲ παιδί μου, πὼς κινδυνεύω νὰ στραβωθῶ γιὰ νὰ διαβάσω ὅλα αὐτὰ τὰ ψιλὰ - ψιλὰ γραμματάκια σου;

∴ Ἐδιάβασα μὲ ἰδιαίτερη ἱκανοποίηση τὸ γράμμα σου ἀγαπητέ μου φίλε ΧΡΙΣΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΕ. Αὐτὸς ἀκριβῶς εἶναι ὁ σκοπός μας: Νὰ προσφέρουμε ἕνα καλὸ ἀνάγνωσμα στοὺς μικρούς μας φίλους. Καὶ νοιώθουμε ἰδιαίτερη χαρὰ ὅταν ὁ σκοπός μας πραγματοποιεῖται.

∴ Εὐχαριστῶ ΝΙΚΟ ΓΕΡΟΛΑΝΔΟ γιὰ τὸ τόσο ὄμορφο γράμμα σου. Εἶμαι ἱκανοποιημένος διότι ὅλοι μικροὶ καὶ μεγάλοι στὴν οἰκογενειά σας ἀγαποῦν τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ». Λυπᾶμαι πολὺ γιὰ τὸ νέο κροῦσμα ἀντιγραφῆς. Ὅπως μοῦ λὲς ὁ Νῖκος Πολυχρονόπουλος ἀντεγραψε ἢ καλλίτερα ἔκαμε οἰκτρὴ ἀντιγραφὴ τραγουδιοῦ ποὺ τραγουδούσατε στη ΧΜΟ. Καὶ μοῦ λές: Τὸ ποίημα ἔχει ὡς ἑξῆς:

Πατρίδα, ἀκριβή μου, γλυκειά μου πατρίδα,
γαλάζια μ' ἀγάπη, Ἑλλάδα χρυσῆ
τοῦ κόσμου ὁδηγήτρια, φεγγόβολη ἀχτίδα
ἐσύ σουν καὶ θἆσαι γιὰ πάντοτ' ἐσύ!

Σημειώνω ἰδιαιτέρως ὅτι συμφωνεῖς κι' ἐσὺ γιὰ τὶς φωτογραφίες.

∴ Ὁ ΗΛΙΑΣ Γ. ΧΟΥΛΙΑΡΑΣ ἀπὸ τὴν Ἄρτα μοῦ στέλλει μιὰ μακροσκελῆ ἐπιστολὴ γιὰ νὰ μοῦ ἐξηγήση πῶς συνέβη νὰ ἔχη ἀντιγραφῆ ἡ σπαζοκεφαλιά του γιὰ τὴν πάρα πάνω καταγγελία τοῦ φίλου Νικολάκη. Δέχομαι τὶς ἐξηγήσεις τοῦ φίλου μου Χουλιάρα καὶ ζητῶ ἀπὸ ὅλους νἆναι στὸ μέλλον πολὺ προσεκτικοὶ προκειμένου νὰ μοῦ στέλνουν διάφορα πράγματα. Γιατὶ ἔτσι καὶ αὐτοὶ ἐκτίθενται καὶ μένα μὲ στενοχωροῦν.

∴ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΧΑΡΑΛ. ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΗ.

∴ Διάβασα ΖΗΣΗ Σ. ΚΑΛΙΑΓΚΕ μὲ πολλὴ προσοχὴ τὰ ποιήματά σου καὶ ἐκφράζω τὴν ἰδιαίτερη χαρά μου γιατὶ ἀποκτῶ ἕνα νέο καλὸ φίλο. Τὰ ποιήματά σου δὲν μπορῶ νὰ πῶ πὼς εἶναι τέλεια! Ἔχουν πολλὲς ἐλλείψεις καὶ κυρίως μερικὲς χασμωδίες στὰ νοήματα. Πάντως σὰν πρωτόλεια, ὁμολογῶ, εἶναι κάτι τὸ πολὺ ἀξιοπρόσεχτο. Νὰ ἐργάζεσαι, νὰ διαβάζης καὶ νὰ γράφης. Εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ πετύχης.

∴ Διάβασα τὴν ἐπιστολή σου ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ. Σὲ θεωρῶ ἀναμφισβήτητο ἕνα καλὸ φίλο τοῦ περιοδικοῦ. Ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν μπορῶ νὰ ἀνταποκριθῶ στὶς ἀπαιτήσεις σας. Ἂν ἔκανα ἐκτενῆ κριτικὴ γιὰ ὅτι μοῦ στέλνουν θὰ ἔπρεπε νὰ μὴν δημοσιεύω τίποτε ἄλλο στὸ περιοδικό, ἀλλὰ νὰ τὸ γεμίζω μὲ τὸ «Ὁ ἀρχισυντάκτης ἀπαντᾶ». Τὸ πεζό σου ἀρκετὰ καλό. Στρωτό. Μὲ συνέπεια.

∴ Δὲν ἔχω ΝΑΠ. ΣΑΪΝΗ ὑπ' ὄψει μου ποῦ ἀκριβῶς ἄκουσα κάτι σὰν αὐτὰ ποὺ μοῦ ἔστειλες. Πάντως ἂν εἶναι αὐτὸ τὸ ποίημα ποὺ μοῦ ἔστειλες ἐντελῶς δικό σου. Μπράβο σου. Σοῦ ἐκφράζω τὰ συγχαρητήριά μου.

∴ Εὐχαριστῶ θερμὰ ἀγαπητέ μου ΚΩΣΤΑ ΤΖΙΡΟ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο γράμμα σου. Νὰ ἔχω ἕνα τόσο καλὸ φίλο, καὶ νὰ μὴν τὸν γνωρίζω τόσο καιρό. Πάντως σοῦ ἐκφράζω γιὰ ὅλα τὴν ἀπόλυτη ἱκανοποίησή μου. Καὶ τὰ δυό σου ποιήματα ἀρκετὰ καλά.

∴ Μὰ ἐρώτηση εἶναι αὐτὴ ΗΛΙΑ ΚΩΝ. ΝΤΙΝΟΠΟΥΛΕ. Κάθε ἀναγνώστης τοῦ περιοδικοῦ μπορεῖ νὰ στέλνη συνεργασίες. Νομίζω πὼς συνεργασίες σου ἔλαβα. Καὶ σοῦ ἀπάντησα. Στεῖλε ξανά!

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΚΩΝ. ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ.

∴ Μὰ τί ἀνακάτωμα εἶναι αὐτὸ ποὺ ἔκαμες ΑΝΤΩΝΙΕ ΘΩΜΟΠΟΥΛΕ. Σ' ἕνα χαρτὶ ποιήματα πεζά, τρίγωνα, ἐρωτήσεις κλπ. κλπ. Πῶς νὰ τὰ ξεχωρίσω. Κρατῶ λοιπὸν τὰ ποιήματα, ποὺ εἶναι καλούτσικα καὶ τὰ ἄλλα οὔτε τὰ διαβάζω.

∴ Ἔδωσε ἐξηγήσεις, ΤΑΚΗ ΚΑΡΔΙΤΣΙΩΤΗ, ὁ Ἡλίας Χουλιάρα. Ἂς τοῦ δώσουμε πιὰ ἄφεσι ἁμαρτιῶν.

∴ Καλὸ ΠΑΝ. ΚΑΨΑΛΗ τὸ διήγημά σου. Ἀλλὰ πολὺ μεγάλο καὶ ποῦ νὰ δημοσιευθῆ;

∴ Καλὰ αὐτὰ ποὺ μοῦ στέλνεις ΑΝΔΡΕΑ ΣΑΒΒΑ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ.

∴ Τὰ πῆρα ὅλα ΙΑΚΩΒΕ ΨΑΡΡΑ. Εἶσαι ἕνας καλὸς ποιητὴς σήμερα. Ἐλπίζω μιὰ δόξα τοῦ μέλλοντος.

∴ Ἀγαπητοί μου ΜΑΡΙΕ ΣΟΥΒΗ, ΓΕΩΡΓΙΕ ΜΙΧΑΛΑΚΕΑ, ΙΩΑΝΝΗ ΦΛΕΣΣΑ καὶ ΙΩΑΝΝΗ ΤΡΙΓΚΑ. Λαβαίνω ὑπὸ σημείωση τὴ σύστασή σας γιὰ τὸ μυθιστόρημα «4000 λεῦγες ὑπὸ τὴν θάλασσα».

∴ ΙΩΑΝΝΗ ΦΛΕΣΣΑ. Εἶσαι στὴ 4η τάξη τοῦ Γυμνασίου. Ἂν αὐτὸ τὸ ποίημα ποὺ μοῦ στέλνεις εἶναι δικό σου, τότε τὰ συγχαρητήριά μου. Τὸ

δημοσιεύω ἐδῶ. Ἴσως μαζί σου θὰ βγάλουν καὶ πολλοὶ ἄλλοι τὸ ἄχτι τους μὲ τὸ συντακτικό!

ΤΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

Εἶναι βάσανο μεγάλο
τοῦτο τὸ Συντακτικό.
Στὸ μικρό μου τὸ κεφάλι
νὰ τὸ βάλω δὲν μπορῶ!

Μὰ αὐτὸ δίχως νὰ ρωτάη
καὶ τὴ γνώμη τὴ δική μου.
Ἔχει πιὰ ἀποφασίσει
νὰ μπῆ μέσ' στὴν κεφαλή μου.

Καὶ γι' αὐτὸ συχνὰ τὸ βράδυ
ὅταν πάω νὰ κοιμηθῶ.
Ἔρχεται μέσ' στὰ ὄνειρά μου
μὲ πελέκι κοφτερό.

Τὸ κεφάλι μου χτυπάει
δυνατὰ καὶ προσπαθεῖ
τρανὴ τρύπα νὰ μοῦ ἀνοίξη
μέσα ὁλόκληρο νὰ μπῆ.

Ἄχ, αὐτὸς ὁ ἐφιάλτης
εἶναι κάτι τρομερό!
Δὲ μ' ἀφήνει οὔτε μιὰ νύχτα
ἥσυχο νὰ κοιμηθῶ!

⁂ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ ὡραῖα σου γράμματα ΑΛΙΚΗ ΜΠΑΜΠΑΛΙΤΗ. Ἀλλὰ γιὰ ψευδώνυμα κλπ. πρέπει νὰ συμμορφωθῆς πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ περιοδικοῦ.

⁂ Ὄχι ΚΟΚΚΙΝΕ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΕ. Δὲν εἶναι καθόλου καλὰ τὰ ποιήματά σου. Φρόντισε νὰ γράψης κάτι καλλίτερο.

⁂ Ὅπως πάντα ΚΩΝ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ μοῦ στέλνεις ὡραία πεζογραφήματα. Μπράβο.

⁂ Διαβίβασα τὴν ἐπιστολή σου ΔΙΟΝ. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΕ στὸν ἐπιμελητὴ τῆς σελίδος τῶν σπαζοκεφαλιῶν.

⁂ Μὰ εἶναι δικό σου ποίημα ὁ «Γάτος» ΧΡΙΣΤΟ ΣΔΟΥΚΟ; Ἂν ναὶ νὰ μοῦ τὸ ξαναστείλης. Ἂν τὸ ἔχης πάρει ἀπὸ κανένα βιβλίο κλπ. νὰ μὴ μοῦ τὸ ξαναστείλης.

⁂ Καὶ βέβαια μπορεῖς ΗΛΙΑ ΚΑΠΝΟΠΟΥΛΕ νὰ στείλης φωτογραφία ἀλλὰ νὰ εἶναι καλὴ καὶ νὰ γίνεται κλισσέ.

⁂ Ἡ γνώμη μου εἶναι ὅτι ἔχεις ταλέντο ΣΩΤΗΡΙΕ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ. Ἀλλὰ χρειάζεται ἀκόμη καλλιέργεια. Μελέτη καὶ προσπαθεια νὰ φτιάνης πάντα καὶ κάτι καλλίτερο.

⁂ Ἔλαβα ὑπὸ σημείωση τὴ δήλωσή σου ΑΘΩ ΚΟΡΡΕ. Καὶ σὲ συγχαίρω διὰ τὴν τίμια ἐνέργειά σου. Μπράβο.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ ΠΑΡΑΣΧΟ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΚΗ γιὰ τὸ ὡραῖο πραγματικὰ καὶ εὐγενικὸ γράμμα σου.

⁂ ΚΩΣΤΗ ΔΕΙΛΗΝΕ. Βρίσκω πολὺ καλὸ τὸ ποίημά σου καὶ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ.

ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ

(Στὸν μικρό μου ἀδελφὸ Τάσιο)

Κοιμήσου γιόκα μου, νανά,
κοιμήσου πάλι,
νάρθῆ ἡ αὔρα ἀπ' τὰ βουνὰ
μὲ χίλια κάλλη,
νὰ σ' ὁδηγήση μὲ χαρὰ στὴ μαγικὴ τὴ χώρα,
ποῦναι τὰ χρυσοόνειρα. Κοιμήσου γιόκα τώρα.

Θὰ σὲ σηκώση στὰ φτερὰ
τ' ἀερινά της
καὶ θὰ σὲ πᾶ στὰ δροσερὰ
κρυόνερά της...
Θὰ σ' ἀκουμπήση ρόδο μου κεῖ πάνω στὸ φεγ-
(γάρι,
ποὺ λάμπει πρόσχαρο ψηλὰ σὰ χρυσομανητάρι...

Ἄγγελοι γύρω θὰ πετοῦν
καὶ πεταλοῦδες,
νεράϊδες θὰ σὲ τραγουδοῦν
μὲ μακρυὲς πλεξοῦδες.
Κοιμήσου ἀστέρι μου μικρό, ἥσυχα, νάνι, νάνι.
Κοιμήσου κι' ἡ μανούλα σου μεγάλο θὰ σὲ κάνη.

Σ' εὐχαριστῶ ἀκόμα καὶ γιὰ τὸ ὡραῖο γράμμα σου. Ἡ Κα Ἑλένη Παρρῆ θαρθῆ καὶ στὴν Ἤπειρο. Μπορεῖ νὰ κάμη καὶ ἀλλιῶς;

⁂ Διάβασα μὲ συγκίνηση τὸ τόσο ὡραῖο σου γράμμα ἀγαπητέ μου ΣΤΕΦΑΝΕ ΛΑΜΠΡΙΝΕ. Ἂν μπορῶ νὰ διαβάσω πίσω ἀπὸ τὶς γραμμὲς βρίσκω πὼς εἶσαι ἕνας νέος θετικός, μὲ σπουδαία προσόντα. Τὸ πεζογράφημά σου ἀρκετὰ καλό.

⁂ Ὅλα καλὰ ὅσα μοῦ ἔστειλες ΧΡΙΣΤΟ ΔΗΜ. ΚΟΤΙΝΑ.

⁂ Ὅπως πάντα ΜΙΚΡΗ ΠΟΙΗΤΡΙΑ σπουδαῖα τὰ ποιήματά σου.

⁂ Διάβασα μὲ πολλὴ ἱκανοποίηση τὸ ὄμορφο γράμμα σου ἀγαπητέ μου ΑΛΚΗΣΤΙΣ ΤΣΑΚΙΡΗ. Τὰ καλὰ λόγια τῶν μικρῶν μας εἶναι τὰ φτερά μας εἶναι μπορεῖ νὰ πῆ κανεὶς ἡ κινητήριος δύναμη ποὺ μᾶς βοηθάει στὸ ἔργο μας.

⁂ Πολὺ καλὸ ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΥΡΡΟ τὸ ποίημά σου. Μπράβο.

⁂ Μὰ τὸ λέμε κάθε μέρα στὸ φύλλο ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΤΡΙΜΜΕΝΟ. Δικαίωμα ἐγκρίσεως ψευδωνύμου 2.000 δραμχές. Ἀλλὰ δὲν μπορῶ ἐγὼ νὰ σοῦ συστήσω ψευδώνυμο. Θὰ πρέπει μόνος σου νὰ διαλέξης.

⁂ Πολὺ καλὸ τὸ ποίημα «Ἀθήνα» ἀγαπητὲ ΤΑΚΗ ΑΧΑΙΕ. Μπράβο.

⁂ Μᾶς ἔστειλαν ἀρκετὰ καλὲς συνεργασίες οἱ φίλοι μας: Νικόλαος Γεωργούλας, Μιχ. Σ. Γκονοπούλος, Γεωργανᾶς Κων., Λεωνίδας Μάρκου, Ἰορδάνης Εὐθυμιάδης, Στέργιος Τσιάμης Παναγ. Κ. Παπατσώρης, Χρῖστος Γιαννῖκος, Ἀντώνιος Θεοφιλάκος (πολὺ καλό), Δημ. Χρ. Νικολάκης (πολὺ καλό), Τσιγκανοπούλα, Κων Ἠλ. Καλαπανίδας, Παναγιώτης Ζαννῆς, Κώστας Δειληνὸς (μπράβο), Ροζαρίτα (πολὺ καλά), Ἰωάννης Νασούλας, Κων. Κανατᾶς, Διον. Δ. Μαρκόπουλος Χρῖστος Ι. Γιαννῖκος, Χρυσόστομος Σμαρόπουλος, Ἠλίας Πενσίδης, Δημήτριος Ρήγας, Ἠλίας Παναγιώτου Μπάμπαλης, Χρῖστος Παντούρης, Θ. Μουντοκαλάκης (πολὺ καλό. Μπράβο), Πέτρος Πανταζόπουλος. (Μπράβο), Δημ. Χρ. Μποσινάκης (τὰ βρίσκω πολὺ καλά), Χρῖστος Ἐλευθερίου Ἀντωνάκης, Χρῖστος Τ.ιρότης (πολὺ φιλοσοφικὸ καὶ μεγάλο), Κων. Ψωμανδρουλάκης, Στέργιος Εὐαγγ. Ταμπάκης, Τσιγγανοπούλα.

◇

Ὁ Κωστάκης

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 291)

περάση μέσα, μὰ ὁ Κωστάκης φώναζε τόσο ποὺ τὸν ἄκουσε ὁ βασιλῆας καὶ διέταξε νὰ τὸν φέρουν μπροστά του.

— Τί θέλεις, παιδί μου, καὶ φωνάζεις τόσο; τὸν ρώτησε ὁ Βασιλῆας.

— Μεγαλειότατε, εἶπε ὁ Κωστάκης, ἐγὼ θὰ σοῦ φανερώσω τὸν κλέφτη τοῦ δαχτυλιδιοῦ.

Ὁ Βασιλῆας γέλασε. Ἀλλὰ ὁ Κωστάκης βγάζει ἀμέσως τὴν σφυρίχτρα τῆς ἀλήθειας, ποὺ δὲν τὴν ἀποχωριζόταν ποτέ, καὶ δίνει μιὰ σφυριξιά. Καὶ βλέπει ἀμέσως μπροστά του τὸν ἀρχιμάγειρα τοῦ παλατιοῦ νὰ κρατᾶ στὰ χέρια του τὸ διαμαντένιο δαχτυλίδι.

— Βασιλῆα μου, ὁ ἀρχιμάγειρας εἶναι ὁ κλέφτης, λέει τότε ὁ Κωστάκης.

Τρέχουν ἀμέσως οἱ φρουροί, τρέχουν οἱ αὐλικοὶ νὰ πιάσουν τὸν ἀρχιμάγειρα, μὰ αὐτὸς εἶχε κάνει φτερά.

Ξανασφυράει ὁ Κωστάκης καὶ τὸν βλέπει νὰ κοιμᾶται, σὲ μιὰ σπηλιὰ σὲ μιὰν μακρυνὴ πολιτεία.

— Τὸ καὶ τό, Βασιλῆα μου, λέει τὸ παιδί, μὰ μὴν στεναχωριέσαι κι' ἐγὼ θὰ σοῦ τὸν φέρω.

Καψάλισε τότε τὴν τρίχα τοῦ ἀλόγου κι' ἀμέσως τὸ καλὸ ἀλογάκι παρουσιάζεται μπροστά του. Παίρνει ὁ Κωστάκης ἕνα χοντρὸ σκοινί, καβαλλάει στὸ ἀλογάκι, δίνει μιὰ κι' ἀμέσως βρίσκεται στὴν σπηλιά.

Ὁ ἀρχιμάγειρας κοιμόταν πάντα καὶ ροχάλιζε δυνατά. Μπαίνει μέσα ὁ Κωστάκης καὶ σιγὰ - σιγὰ τὸν δένει καὶ τὸν φορτώνει στ' ἀλογάκι του. Φώναζε ὁ μάγειρας, ἀπειλοῦσε, παρακαλοῦσε μὰ ὁ Κωστάκης τίποτα. Ξαναδίνει μιὰ στ' ἀλογάκι του φθάνει στὸ παλάτι καὶ τὸν ὑποδέχονται ὅλοι μὲ χαρές.

Κι' ὁ Βασιλῆας ἔδωσε διαταγὴ νὰ κλείσουν τὸν κακὸ μάγειρα στὴν φυλακὴ καὶ νὰ δώσουν στὸν Κωστάκη 20.000 φλουριά.

Καὶ τὸ καλὸ παιδὶ πλούσιο πιὰ ξαναγύρισε στοὺς γονεῖς του κι' ἀφοῦ εὐχαρίστησε τὸ καλὸ του ἀλογάκι.

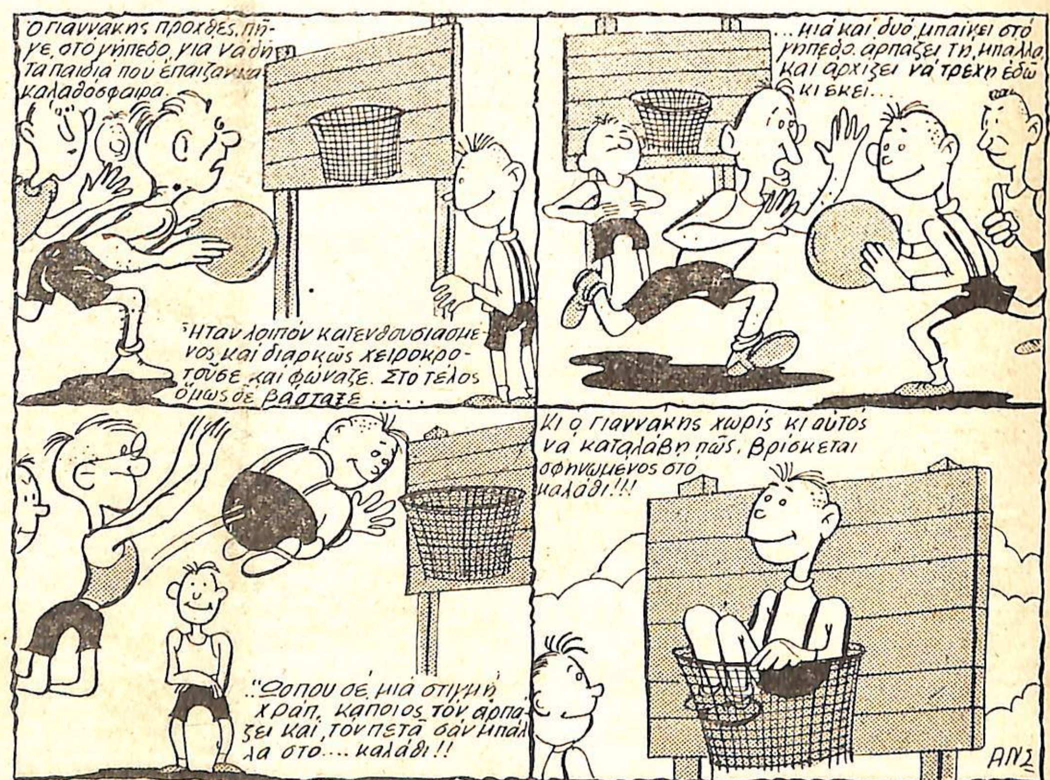
Η ΑΝΕΜΗ

◇

Ἔγκριση ψευδωνύμων

Βαρῶνος Χ., Γίγας Βουγᾶς, Γλωσσοκοπάνα, Ξανθὸς Ἄγγελος, Ξηρομερίτικο Ζαρκάδι, Πλάτανος τῆς Ἀρκαδίας, Πορθητής, Ρυζαμόρ, Σέρλοκ Χόλμς, Σίφων, Ὑπαρχιπεννομάχος, Ἰαβέρ.ς, Κόκκινο Φίδι, Παρσιλάφ, Ὑπεράνθρωπος, Ὑπερέλληνας.

Ὅπου ὁ Γιαννάκης σφηνώνεται στὸ καλάθι τοῦ γηπέδου

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΣΚΑΛΑ

Π		Ν			
Α			Ν		
Ρ				Ν	
Α					Ν
Σ					Ν
Χ				Ν	
Ο			Ν		
Σ		Ν			

Ὁ ρ ι ζ ό ν τ ι α : 1) Ἀρχαῖος θεός. 2) Χωρὶς νὰ θέλη. 3) Λουλούδι. 4) Πόλη τῆς Πελοποννήσου. 5) Πρόσωπο τῆς Π. Διαθήκης. 6) Τουρκικὸ ὄνομα. 7) Βασιλῆας τῆς Ἑλλάδος. 8) Πρόθεσις.

(Ἀπ' τὴ συλλογὴ τοῦ Στ. Κυριακίδη, Σέδες Θ)νίκης).

2) ΑΠΡΟΟΠΤΑ

1) Ποιά πόλη τῆς Ἑλλάδος μᾶς συγκινεῖ;
2) Ποιό δένδρο μᾶς λέγει ὅτι εἶναι ἀθῶο;

(Ἀπ' τὴ συλλογὴ τοῦ Η. Χουλιάρα, Ἄρτα).

3) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

1	Η							
2		Η						
3			Η					
4				Η				
5					Η			
6						Η		
7							Η	
8								Η

Μ ό ν ο ὁ ρ ι ζ ό ν τ ι α : 1) Τέτοια ἐφημερίδα εἶναι ἡ «Καθημερινή». 2) Ἀναφέρονται στὶς μηχανές. 3) Τὸ ὅπλον τοῦ κόκορα. 4) Λεβέντης. 5) Οἱ ἄνθρωποι ἔχουν πολλὲς τέτοιες. 6) Μεταφορικά: λάθος, πλάνη. 7) Διασκεδάζει τὰ παιδιά. 8) Οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι διαθέτουν ἀφθόνως τέτοιαν.

(Ἀπ' τὴ συλλογὴ τοῦ Ἀλ. Γκώγκου, Χαλάνδρι).

4) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Μὲ τ' ἀρχικὰ τῶν ζητουμένων λέξεων σχηματίζεται τὸ ὄνομα Ἀθηναίου ρήτορα.

1) Ρωμαῖος αὐτοκράτορας. 2) Προφήτης. 3) Χρονικὸ διάστημα. 4) Οἱ ἄπληστοι δὲν ἀρκοῦνται σ' αὐτά. 5) Ἀπαραίτητη τὸν χειμῶνα. 6) Ἀνδρικὸ ὑποκοριστικὸ ὄνομα. 7) Τὴν ποθοῦμε ὅλοι. 8) Πόλη τῆς Μακεδονίας. 9) Μυθολογικὸς ἥρωας. 10) Ἰταλικὸ νησί.

(Ἀπ' τὴ συλλογὴ τοῦ Η. Χουλιάρα, Ἄρτα.

5) ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ἄνδρες γυναῖκες ὀκτὼ
τὰ πορτοκάλια δέκα,
ὁ κάθε ἄνδρας παίρνει δυὸ
μισὸ κάθε γυναῖκα.

(Πόσοι ἄνδρες καὶ πόσες γυναῖκες ἦσαν;)

(Ἀπ' τὴ συλλογὴ τοῦ Γιάννη Βολιώτη).

6) ΕΛΛΙΠΟΣΥΜΦΩΝΟ

α — — η — ο η — ι — υ
— . ο υ — α — — ο —

(Ἀπ' τὴ συλλογὴ τοῦ Β. Σιωμοπούλου, Πρέβεζα).

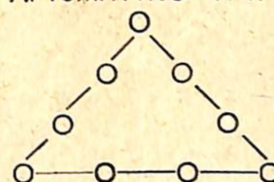
ΜΕΣΟΣΤΙΧΙΔΑ

1) * . . . . . .
2) . * . . . . .
3) . . * . . . .
4) . . . * . . .
5) . . . . * . .
6) . . . . . . *

Ὁ ρ ι ζ ό ν τ ι α : 1) Πρωτεύουσα Ἀφρικανικῆς χώρας. 2) Ἤπειρος. 3) Λίμνη τῆς Βοιωτίας. 4) Γυιὸς τοῦ Δαιδάλου. 5) Νησὶ τοῦ Αἰγαίου. 6) Ποταμὸς τῆς Ἀσίας. Οἱ ἀστερίσκοι σχηματίζουν ἕνα νησὶ ποὺ τὸ σκέπτονται ὅλοι οἱ Ἕλληνες.

(Ἀπ' τὴ συλλογὴ τοῦ Π. Μαρκοπούλου, Κορώνη Μεσσηνίας).

8) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΤΡΙΓΩΝΟ

Τοποθετῆστε στοὺς κύκλους τοὺς ἀριθμοὺς 1 - 9, ὥστε τὸ ἄθροισμα κάθε πλευρᾶς, νὰ εἶναι 17.

(Ἀπ' τὴ συλλογὴ τοῦ Γ. Γουργιώτη, Βόλος).

◆

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 59

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1								■			■		
2		■		■		■		■		■		■	
3						■							
4		■		■		■		■		■		■	
5								■					
6	■	■		■	■					■	■	■	
7							■						
8		■	■	■			■		■	■		■	■
9						■							
10		■		■		■		■		■		■	
11								■					
12		■		■		■		■		■		■	
13			■			■							

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Θὰ τὴ βρῆτε στὸ λουλοῦδι.— Ἦτο.— Μισὸ ἧπαρ. 3) Φθορά, ζημία.— Μεγάλη θάλασσα. 5) Πρόχειρη μονάδα μήκους.— Σπουδαῖο. 6) Ροῦχο ποὺ δὲν εἶνε γιὰ τὸν καθένα (ἀνάπ.). 7) Κάτοικος μιᾶς τῶν Δωδεκανήσων στὴν αἰτιατική.—Ἄσκοπα. 8) Μόριο τῆς ἀρχαίας. 9) Δὲν εἶνε διόλου λεῖον.— Εἶναι πολὺ βαρειά. 11) Ἐμπόδιο.— Εἶνε τὰ κατορθώματα τοῦ στρατοῦ μας. 13) Τὰ αἰώνια λουλούδια τῶν σταυρολέξων.— Εἶνε πολὺ λεπτή.—Ἂν σταματήση αὐτή, πεθαίνουμε.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Πρέπει νὰ τρέφουν τὰ παιδιὰ πρὸς τοὺς γονεῖς των.— Βρίσκεται μπροστὰ στὴν πόρτα. 3) Ἀντάξιος, πρέπων.— Νοστιμίζει. 5) Ἀρχαία θεά.— Θρῆνος. 6) Τόπος ἡσυχίας. 7) Ἕνας θηριώδης Βασιλῆας τῆς Ἰουδαίας.— Εὐνοϊκά. 8) Μεγάλο τμῆμα στρατοῦ (ἀνάπ.). 9) Ἀρχαῖο καὶ σύγχρονο γυναικεῖο ὄνομα. Περιοχὴ τῆς Β. Δ. Πελοποννήσου. 11) Συνηθισμένο γυναικεῖο ὄνομα.— Τὸ μεταφέρουν οἱ ἀγωγιάτες. 13) Πυροβόλο ὅπλο ἀλλὰ καὶ παληὸ ἱσπανικὸ νόμισμα.— Αὐτὴν ἐδίδαξε ὁ Χριστός.

(Ἀπ' τὴ συλλογὴ τοῦ Ἀλ. Γκώγκου - Χαλάνδρι)

ΛΥΣΕΙΣ 58ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

1) Α Ι Σ Χ Υ Ν Η Σ
2) Κ Α Τ Α Θ Ε Σ Η
3) Α Ν Α Τ Α Σ Ι Σ
4) Δ Ε Κ Α Σ Μ Ο Σ
5) Α Ν Α Σ Α Ι Ν Ω
6) Κ Α Σ Σ Ι Α Ν Η
7) Ε Σ Ο Δ Ε Ι Α Ι
8) Σ Α Μ Α Ρ Ε Ι Α

2) ΣΕ ΠΟΣΑ ΧΡΟΝΙΑ

Ὕστερ' ἀπὸ 21 χρόνια ποὺ ὁ γυιὸς θὰ εἶναι 28 χρονῶν καὶ ὁ πατέρας 56.

3) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

1) ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ. 2) Γαλῆ. 3) Ἡσαΐας. 4) Σάλος. 5) Ἴσος. 6) Λάϊος 7) Ὄλγα.

4) ΜΠΟΡΕΙΤΕ ;

Πρέπει ν' ἀρχίσετε ἀπὸ τὸ κάτω δεξιὰ Α καὶ προχωρῶντας πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ γύρω - γύρω, νὰ καταλήξετε στὸ Ε τοῦ κέντρου. Ἡ φράση τοῦ Χριστοῦ εἶναι: «ΑΦΕΤΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΛΘΕΙΝ ΠΡΟΣ ΜΕ»

5) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

1) Β—όας. 2) Ἔ—ρις. 3) Ρ—ώμη. 4) Ὄ—σσα. 5) Λ—ύρα. 6) Ἴ—χνη. 7) Ν—άνοι. 8) Ὄ—νος. 9) Ν—αὸς = ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ.

6) ΜΕΤΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΚΥΡΟΣ — ΚΥΤΟΣ

7) ΓΡΙΦΟΣ

Μετὰ τὸν Θεὸν ἡ Πατρίς.

8) ΤΡΙΑΙΝΑ

Υ			Π			Α
Β			Υ			Ρ
Ο			Ρ			Ο
Σ	Η	Σ	Α	Μ	Ο	Ν
			Μ			
			Ι			
			Σ			

ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡ. 58

Ο Ρ Ι Ζ Ο Ν Τ Ι Α: 1) ΙΣΙΔΟΣ — ΜΕΘΩΝΗ. 2) ΒΥΩ — ΡΗΣΙΣ — ΜΑΣ. 3) ΑΣΤΗ — ΡΟΙΑ. 4) ΑΡΑ — ΠΑΣ. 5) ΩΑ — ΑΔΜΗΤΟΣ — ΧΑ. 6) ΦΩΣ — ΑΙΝΟΣ — ΝΑΣ. 7) ΤΗΣ — ΣΟΣ. 8) ΣΟΛ — ΜΟΤΟΣ — ΠΑΝ. 9) ΗΣ — ΡΩΣΙΣΤΙ — ΝΟ. 10) ΝΕΑ —ΑΝΑ 11) ΝΑΝΑ — ΩΔΙΣ. 12) ΟΤΙ — ΝΟΤΟΣ — ΙΔΗ. 13) ΣΙΑΛΟΣ — ΑΙΦΝΗΣ.

Κ Α Θ Ε Τ Α: 1) ΙΒΑΝΩΦ — ΛΗΜΝΟΣ. 2) ΣΥΣ — ΑΩΡΟΣ — ΑΤΙ. 3) ΙΩΤΑ — ΑΝΙΑ. 4) ΗΡΑ— ΡΕΑ. 5) ΟΡ — ΑΔΑΗΜΩΝ — ΝΟ. 6) ΣΗΣ — ΜΙΣΟΣ — ΙΟΣ. 7) ΧΗΝ — ΤΙΣ. 8) ΜΙΣ — ΤΟΣΟΣ —ΠΟΑ. 9) ΕΣ — ΠΟΣΟΣΤΑ — ΣΙ. 10) ΡΑΣ — ΙΝΩ 11) ΩΜΟΣ — ΑΔΗΝ. 12) ΝΑΙ — ΧΑΣΑΝ — ΙΔΗ. 13) ΗΣΑ·Ι·ΑΣ — ΝΟΗΣΙΣ.

ΟΙ ΑΘΛΟΙ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

ΘΡΑΚΗ

ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ

ΑΦΡΙΚΗ

ΚΡΗΤΗ